

The Shadow

Of

Heavenly Things

ONYI nke ihe Eluigwe,
Nke Randolph Dunn dere
TABERNACLE nke Mbụ na nke Abụọ.
Site n'aka Joseph Pittman

Onyinyo nke Ihe Eluigwe

Okwu mmalite

'Aadaam (okwu Hibru maka mmadụ) ka e kere n'onnyinyo ma ọ bụ ọdịdị nke Chineke wee bie ndụ n'ezì omume ruo oge a na-akwaghị. N'oge ahụ ọnwụ anụ ahụ na nke mmụọ nke mmadụ adighị adị. Mgbe e kechara Adam, Chineke debere ya n'Iden na-enye ya ntụziaka atọ ma ọ dīkarịa ala.

1. Mụọ ọmụmụ, bawanyekwa [mmepụta].
2. Chekwaa ma debe ubi [ọrụ].
3. Unu erila mkpụrụ sitere n'osisi ịma ezi ihe na ihe ọjọọ [rube isi].

Ọ dighị ihe gosiri na Adam na Ịv juru ịmụba ma ọ bụ ilekọta ogige ahụ. Otú ọ dī, mgbe Setan nwara ha ọnwụnwara, ha hōrōrō ikwenye n'ochichō ha inwe amamihe dī ka Chineke ma nupụ isi site n'iri mkpụrụ sitere n'osisi ahụ a kpachibidoro iwu. Ha na Chineke adīkwaghị ná mmekọrịta ezi omume. N'ihì ya, ọnwụ anụ ahụ na nke mmụọ batara na ndụ ha na ụwa e kere eke. Chineke ahapughị ha ma malite atumatụ Ya ịgbaputa na ime ka mmadụ dighachi ná mma. Àjà ha nke ụwa, ememe na ememe ha bụ ụdị na onyinyo na-anochi anya aja ma ọ bụ àjà mmehie zuru okè na nke na-adigide adigide nke a ga-ekpughe n'ime Jizos nke Nazaret, Chineke n'ụdị mmadụ.

"Ya mere, ka onye ọ bụla ghara ikpe unu ikpe n'ihe banyere nri na ihe ọñụñụ ma ọ bụ n'ihe banyere ememme, ọnwà ọhụrụ, ma ọ bụ ụbọchị izu ike.

Amụma

Amụma bụ usoro e ji ezigara ndị ọzọ ozi ma ọ bụ karịa. Ozi ndị dī otú ahụ na-agụnyekarị mmụọ nsọ, nkọwa, ma ọ bụ mkpughe nke ihe omume ndị nwere ọnodu na-abia (cf. Ọmụma dī nsọ). Usoro amụma karịsịa gụnyere nkwurịta okwu nke onye amụma na isi iyi nke ozi (Chineke). E depụtara ndepụta amụma ndị e buru n'oge Ọchichị Nna-ukwu na nke Mosis metụtara Kraịst na mmezu ha na ngwụcha nke ihe ọmụmụ ahụ.

Ụdị

a. Ụdị bụ ihe atụ nke nzube Chineke nke ụfọdụ eziokwu. O nwere ike ịbụ: (1) mmadụ; (2) ihe omume; (3) ihe; (4) ụlọ ọrụ; ma ọ bụ (5) ememe. Ụdị na-emekarị na Pentateuch [Jenesis, Ọpupụ, Levitikos, Ọnụ Ọgụgụ na Deuteronomi] ma a na-ahụ ya, karịa ntakịrị, n'ebe ndị ọzọ. Ụdị ihe atụ, ma ọ bụ mmezu nke ụdị ahụ, ka a na-achọta n'ozuzu n'ime Testament Ọhụrụ."

b. "A 'Ụdị' bụ prefigurative omume ma ọ bụ omume nke otu ihe omume, onye ma ọ bụ ọnọdụ e bu n'obi na-anọchi anya ọzọ, yiri ya n'akụkụ ụfọdụ, ma n'ọdịnihu na anya. The 'Antitype' bụ ihe prefigured. A na-akpọkwa ụdị agba ochie onyinyo na agba ọhụrụ nke eziokwu nke ọ na-egosipụta na-akpọ ahụ, awara awara oyiyi, ihe ma ọ bụ eziokwu.

"Iji akọwa amụma nke ụdị asụsụ nke ọma, ọ ga-aburiri ka e mee ka mmụọ nsọ.

"N'ih ihe ọdịdị nke ihe abụọ dī na akụkụ ụfọdụ, otu nwere ike iputa aha nke ọzọ. N'ọnọdụ ụfọdụ, a na-eji asụsụ nke kọwara onyinyo ahụ mee ihe mgbe ihe ahụ putara." ... "Anyi ga-aghota na ụdị na antitype abughị otu. E nwere nanị ụfọdụ isi ihe yiri ya. Ọzọkwa, onyinyo dī ala karịa ihe ahụ. Ụdị ahụ bụ nwa oge. Ọ gaghị enwe ike ilaghachi na ndò mgbe ọbịbịa nke ihe ahụ gasiri."

"Ụdị ụdị[ihe ọmụmụ na nkọwa nke ụdị na akara]

1. Ụdị - (Gr. tupos). Ndị Rom 5:14 ebe Pọl na-ekwuputa na Adam "bụ ihe oyiyi, ụdị, akara, ihe atụ, ihe atụ, ụkpụrụ (tupos) nke onye ahụ nke gaje ibia"; ya bu, Kraist.

2. Onyinyo (Gr. Skia). Ndị Kọlọsi 2:17 , e kwuru na akụkụ ụfọdụ nke usoro ihe Mozis bụ "onyinyo nke ihe ndi gaje ibia; "Ndị nchụàjà bụ ndi Livai, na-ejere ihe ndi dī n'eluigwe ozi n'ihe atụ na onyinyo (Ndị Hibru 8:5); Iwu ahụ nwere onyinyo nke ihe ọma ndi na-abia, ọ bughị kpomkwem onyinyo nke ihe ahụ (Ndị Hibru 10:1).

3. Detuo, ọmụmaatụ, ụkpụrụ (Gr. Hupodeigma) ma jiri ya na "onyinyo" mee ihe na Ndị Hibru 8:5 (cf. Ndị Hibru 9:23).

4. Ilu, akara, ihe atụ, eserese, ụdị (Gr. Parabole). Ndị Hibru 9:9, bụ ebe akụkụ ụfọdụ nke Ụlọikwu ahụ bụ "ihe atụ maka oge dī ugbu a." "O we hu na Chineke nwere ike ime ka o si na ndi nwuru anwu bilie, site na ya, n'ikwu ya n'uzọ ihe atụ, ọ natara ya ọzọ (Ndị Hibru 11:19).

5. Ụdị ihe atụ, ezi oyiyi, na-anọchi anya, kwekọrọ, ụkpụrụ, nnomi, ihe oyiyi (Gr. antitupon, nke a sughariri ibu "nomba" ma ọ bụ "ụkpụrụ" na Ndị Hibru 9:24, na "dī ka ihe oyiyi" ma ọ bụ "ezigbo oyiyi" na 1 Pita 3:21 .

"Ụdị ndi dabere n'akụkọ ihe mere eme n'ezie; ndi mmadụ, ebe, ihe omume, ụlọ ọrụ, omume, ụlọ ọrụ, wdg bụ ndi Chineke kpachaara anya horo ha iji kwado maka ọbịbịa nke usoro Ndị Kraist. Ọ bụ Chineke mere ụdị a iji lelee mmezu ya na agba ọhụrụ."

Afọ ndi nna ochie

Edemedede na-esonu na Ụdị na onyinyo dī n'ime oge nna ochie ka e hotara site na webụsaiiti intaneti feedingonchrist.com/old-testament-personal-types-and-shadows-of-christ. Ha bụ echiche nke onwe na nkọwa nke Nicholas T. Batzig nke New Covenant Presbyterian Church na Richmond Hill, Ga. Dī ka echiche na nkọwa niile, ha enweghị mmụọ mmụọ ma nwee ike ma ọ bụ ghara idī irè. Ọ diiri ndi na-agụ akwukwọ ka ha cheputa echiche nke ha ma jū ma ọ bụ nabata ha. Thebiblewayonline.com anaghị ekwuputa echiche gbasara nkọwa na echiche ya.

Ekwuru na Adam n'ezoghị onụ na ọ bụrụ ihe atụ nke Kraịst n'ihị na ọ bụ onye nnọchianya nke mmadụ (Rom 5:12). Pọl kọwapụtara otu n'ime ụzọ kacha mkpa o si bụrụ ihe atụ nke Kraịst na Ndi Rom 5:12-21. Ọchịchị gọọmenti etiti Adam-tinyere ikpe omuma, nrurụ aka na onwụ nke nnupụ-isi ya wetara n'ebe mmadụ nile—nwere ihe dị iche na isi ọchịchị gọọmenti etiti nke Kraịst, na izi ezi nke ndị kwere ekwe ga-esochi site na nrubeisi ya na onwụ nnọchigide ya. A na-ahụkwa Adam dị ka ụdị nke Kraịst na 1 Ndi Kọrint 15 ebe ahụ ya nke elu ụwa dị iche na arurụ arụ nke Kraịst e mere ka ọ dị ebube na ndị Ya nke e bilitere n'onwụ. N'ebe abụọ a, enwere myirita na ọdịiche dị n'ụdị ahụ.

Ebele gosiri na ọ bụ ihe atụ nke Kraịst n'ihị na ọ bụ ya bụ onye mbụ tara ahụhụ n'ihị ezi omume (Mt 23:34-35). Ibu iro ahụ Ken kpasuru nwanne ya bụ n'ikpeazụ maka Chineke. Charles Spurgeon kwuru, si, Ọ bụrụ na Ken gaara enweta na akpịrị nke Chineke, ọ gaara eme ya. Nke a bụ kpomkwem ihe ndị mmadụ mere na mkpogidere Kraịst. Ebel nwurụ n'ihị na o fere Chineke n'ụzọ ziri ezi. Jizọs nwurụ n'ihị na ọ na-eme uche Nna ya nke eluigwe mgbe niile. Ebel bụ onye mbụ nwurụ n'ihị okwukwe. Jizọs bụ onye na-emegide ụdị okwukwe. Onye dere Ndi Hibru na-agwa anyị na “ọbara Jizọs na-ekwu ihe dị mma karịa nke Ebel” (Hib 11:4; 12:24). Dị ka ọ dị n'ime Adam, otú ahụ ka Ebel si bụrụ ihe atụ nke Kraịst site n'iji tūnyere na ọdịiche. E jiri ya tūnyere Kraịst n'ihị na e gburu ya n'ihị ezi omume; o dị iche na Kraịst n'ihị na ọbara ya tiri mkpu maka ịbọ ọbọ ebe ọbara Kraịst na-eti mkpu maka ebere.

Seth bụ ihe atụ nke Kraịst n'ihị na ọ bụ "mkpuru" nke nwanyị ahụ-dị ka aha ya na-akpachi anya-nke 'emebere/debere/debere' n'onọdụ Ebel. Onyenwe anyị Jizọs Kraịst bụ “Mkpuru nke nwanyị ahụ” n'echiche nke mmezu ikpeazụ nke nkwa ahụ dị na Jenesis 3:15. Seth bụ naanị otu nzọkụwụ na mmezu nke nkwa ọgbugba ndụ izipu "Onye mgbaputa." N'ebe a, ọ dị mkpa ka anyị rịba ama ụkpuru ntuziaka mgbe anyị na-amụ Testament Ochie. N'ihị na nkpu nke Chineke nwere ihe jikoro ya na nkwa mbụ nke onye mgbaputa (Jen 3:15), ma ebe ọ bụ na nkwa mbụ ahụ ga-abụ mmezu site na “nwanyị” nke ga-amụ nwa nwoke, ọgbọ ọ bụla ga-eso Adam na Ịv ga-aga n'ihu ga-ele anya na mmezu nke nkwa mgbaputa ahụ. Anyị na-ahụ na Ịv na-akpọ Ken. A gwara anyị na Jenesis 4:1, si: “Ugbu a, Adam matara Ịv nwunye ya, o wee tūrụ ime wee mụọ Ken, wee si, ‘Enwetawo m nwoke n’aka Jehova.’” N’okwukwe, Ịv nọ na-atụ anya na Chineke emezuworo nkwa o kwere ya inye ya Onye mgbaputa, n’agbanyeghi na o nweghi ihe ga-esi n’eziokwu ahụ pụta. Atụmanya nke Onye-mgbaputa metụtakwara nguzobe nke ahiri ọgbugba-ndụ nke Kraịst ga-esi na ya bịa. Seth guzoro n'isi ahiri ọgbugba ndụ ahụ.

Inọk bụ ihe atụ nke Kraịst na "o so Chineke na-ejeghari ma ọ bughị." Inok bụrụ ihe atụ nke izi ezi pụrụ iche. N'ibụ ndị e g ` ` ` nti ` nti ` ch chichìchì arigo n'elu ah ar nke Kraist “onye ya na Chineke chiri ije na-esogh” Nrigoro n'anụ ahụ nke Inok na-akwaputa mbilite n'onwụ na nrigo nke Jizọs-yana mbilite n'onwụ nke anụ ahụ nke ndị nile jikọtara onụ na Kraịst site n'okwukwe.

Noab bụ ihe atụ nke Kraịst n'ihị na o jere ozi dị ka ụdị "Adam nke abụọ;" ọ bughị “Nwoke nke Abụọ,” ma ọ bụ “Adam ikpeazụ,” kama ọ bụ ụdị nke Onye ahụ gaje ịbịa. Dị nnọọ ka Chineke nyere Adam iwu ka e kere eke ka ọ mụọ omumụ na imụba, otú ahụ ka O nyere Noa ikike imeghari ihe. Jehova

enyewo Adam ntuziaka banyere ihe o ga-eri. Otú ahụkwa ka Noa natara ntuziaka banyere nri. Noa ga-abụkarị onye nnochị anya goomentị etiti nke mmadụ oheru. Jizos bụ onyeisi mba oheru ahụ. Aha Noa pụtara "izu ike." Nna-ya we kpọ aha-ya Izu-ike, si, Onye a gēme ka ayi zuru ike pua n'ala ahu nke Jehova, bú Jehova, buworo onu. Naanị ihe Noa mere ka o zuru ike n'uzo nkịtị mgbe ya na ezinulo ya si n'ugbo ahụ pụta ibi n'ime ihe oheru e kere eke. Ma Kraịst, Noa ka ukwu, n'ezie na-enye mkpuru-obi nke ndi nwoke na ndi nwanyi ezumike (Mt 11:25–30). Naanị Kraịst echekwawo ihe e kere oheru site n'onwu na mbilite n'onwu ya. Jehova chekwabatara mmadu mgbe iju mmiri gasiri ka o mezu nkwa ya (Jen. 3:15) izite "mkpuru" nke nwanyi ka o tipia isi nke Agwo ahu. O chekwakwara Noa n'ime ugbo ahụ n'hi na Onye mgbaputa ahụ nọ n'ukwu ya—Luk 3:23, 35–37). N'hi na Mezaja akwabeghi, Chineke gaara ekwesighi ntukwasi obi nye nkwa Ya ma o buru na o bibie uwa kpam kpam. O hapuru ndi foduru ka ndi mmadu wee baa uba, na ka Kraịst wee bja naputa igwe mmadu di ukwu n'onu ogugu. N'agbanyeghi na iju mmiri ahụ buuru ikpe nke ajoo-omume nke uwa dara ada, o nweghi ike iwepu ajo omume ahụ n'obi ndi mmadu, naanị oru nzoputa nke Kraịst nwere ike ime ya. Chineke kwere nkwa na ya agaghi ebibie uwa n'uzo ahụ o mere ya n'hi otu ihe ahụ nke O ji bibie ya na mbu (Jen. 6:5–7; 8:20–22). Na nkenke, mmadu nke Kraịst nọ n'ime ugbo ahụ n'ukwu Noa, na ihe niile di n'ime ugbo ahụ ha na Noa ga-eji mee ihe n'atumatu mkpughe nke mgbaputa.

Jobbuuru ihe atụ nke Kraịst n'hi na o bu onye ezi omume na-ata ahuhu. Job nwetara mmechuihu na mbuli elu nke choputara na o bu ihe atụ na nhujuanya na ebube nke Onye mgbaputa. Chineke nwara Job mgbe ekwensu nwara ya. Chineke nwara Jizos mgbe ekwensu nwara ya. Di nnoo ka Chineke kpoputara Job ezi ihe site n'ahuhu ya (Job 42:12), otu ahụ ka O kpoputara Kraịst ezi ihe site n'ahuhu Ya. Jizos bu onye ezi omume ahụ na-ata ahuhu nke na-egosiputa ezi omume nke Chineke

Melkizedebuuru ihe atụ nke Kraịst n'hi na o bu Eze/Onye Nchujà nke goziri Ebreham. O dighi onye n'ime Testament Ochie na-eje ozi n'okwa-oru abuo ahụ. Jisus bu Onye-amuma, Onye Nchujaja na Eze nke Nzuko-nsọ Ya. Melkizedek jinyere ya abuo n'ime abuo n'ime ulo akwukwo ato (Zek. 6: 12-13). O bu "Eze ezi omume" na "Eze Nchujà." Jisus bu Eze nke "ezi omume na udo na-esusu onu" n'ime obe (Oma 85:10). Di ka Melkizedek buru ya uzo, Jizos enweghi "mmalite ubochi nile ma o bu ogwugwu nke ndu." O bu onye nchujaja ebighi-ebi nke Melkizedek turu aka na ya. O dighi mgbe ma o dighi mgbe a ga-anochi ya di ka Onyeisi Nchujà nke Nzuko-nsọ.

Abrahambuuru ihe atụ nke Kraịst n'hi na o bu onye ala ozo na onye mba ozo. Dika Onye Mgbaputa, O na-arụ oru "enweghi ebe o ga-atogbo isi ya." Dika onye isi goomentị etiti nke ogbugba ndu ahụ, o bukwa nna nke otutu mba. Jesus edi "Nsinsi Ete" (Isaiah 8:18, 9:6; Psalm 45:16; Mme Hebrew 2:13) eke mme andinim ke akpaniko emi ekedade ebaña ikot Esie ke kpukpru usem, esien, idut ye usem. Ekwuru na ekwere Abraham na nkuru ya... onye bu Kraist. Nkwa nile e kwere Abraham ka e kwere ya dika onye nnochite anya ogbugba ndu nke amara. N'ikpezu, e mere ha, ma mejuputa ha na Jizos Kraist.

Isaacbu ihe atụ nke Kraịst na o bu "nwa Ebreham" e kwere na nkwa. Enyere Abraham nkwa nke Chineke kpomkwem gbasara nwa ya (umu ya). N'ebe nile n'ime NT ka a na-akuziri anyi na Jizos bu nwa Abraham ahụ e kwere na nkwa n'ezie. Otú o di, na mmalite e kwere nkwa ahụ Aizik bu

nwa ahụ e kwere ná nkwa. Ọmụmụ na ndụ nke Aizik na-egosikwa onye mgbapụta. Dị nnọọ ka ọmụmụ Aizik sitere na ike karịrị nke Chineke, otú ahụ ka ọ dịkwa Jizọs. Aizik nọchiri anya Onye mgbapụta n'ihl na ọ bụ nanl àjà mmadụ ọzọ nke Chineke nyere n'iwu, na-agbanyeghl na Chineke gbochiri Abraham ka ọ ghara iji àjà Aizik gabiga—a kwuru na ọ nwụwo wee bilie 'n'uzọ ihe atụ' (Ndl Hlbru 11:19). Jisus, ezi na nwa-nwoke nke Abraham, ka ewereworo chua aja, kpólite ma laghachikute Nna Ya.

Jekobbụ ihe atụ nke Kraist n'ihl na Ọ bụ onye a họrọ nke Chineke kpọrọ 'Israel'. Tupu Izrel aburū mba, Ọ bụ mmadụ. Nke a dl iriba ama ebe e gosiri na Jizọs bụ ezi Izrel n'Ozioma ndi ahụ. Eziokwu ahụ bụ na e bu uzọ kpọnye mmadụ aha ahụ bụ "Israel" na-egosi na Izrel na-emegide ihe ga-abụ mmadụ. Jakob murū mba-uka; Jizọs murū uka ya. Jisus bu onye Chineke hoputara (As 42:1). Ọ bụ "onye ikpezụ nke Izrel" na onye nnọchianya nke ezi Izrel.

Josefbuuru ihe atụ nke Kraist n'ime na ọ tara ahuhụ n'uzọ na-ezighi ezi wee welie ya elu izoputa umunne ya. N'iga n'usoro nke onwu na mbilite n'onwu, Josef nọchiri anya "ahuhụ nile nke Kraist na ebube ndi gaje iso" (1 Pita 1:10-11). Umunna ya nwere anyafu ma kpọọ ya asi, taa ya ahuhụ n'aka ha ma buliri ya elu n'ebe a na-achl mba kacha ike n'ụwa. Jisus, Josef ka ukwu, nwere anyafu na ikpọasi site n'aka ndi obodo ya na umunne ya, ha gbuo ya wee bulie ya elu ruo n'ebe kachasi elu nke ike na nsopuru iji zoputa ụwa site n'iji nnukwu akụ nke elu-igwe na-azu ha. feedingonchrist.com/old-testament-personal-types-and-shadows-of-christ

Afọ Mosis

Ọtutụ afọ mgbe Josef nwuchara, Chineke kpólitere Mozis ka ọ naputa ndi ya n'agbu Ijipt. Mgbe ha gafechara Oké Osimiri Uhie, ha nwere onwe ha n'ibu ohu. Mgbe ahụ, Chineke si n'aka Mozis banye n'ogbugba ndu ya na ndi ohu mbu a. A na-akpokari ogbugba ndu a "Iwu Mozis." Chineke nyekwara Mozis atumatu a kapiri onu maka iwu uloikwu na ihe ndi dl n'ime ya. Mgbe emechara ya, Chineke na-abanye n'Ebe Nso Kachasi Nso. N'ihl enweghl okwukwe, ndi a anyi maara dl ka Umụ Israel kpaghariri ruo afọ 40 tutu e kwe ka ha bata n'ala ahụ Chineke kwere Abraham, Aizik na Jekob nkwa.

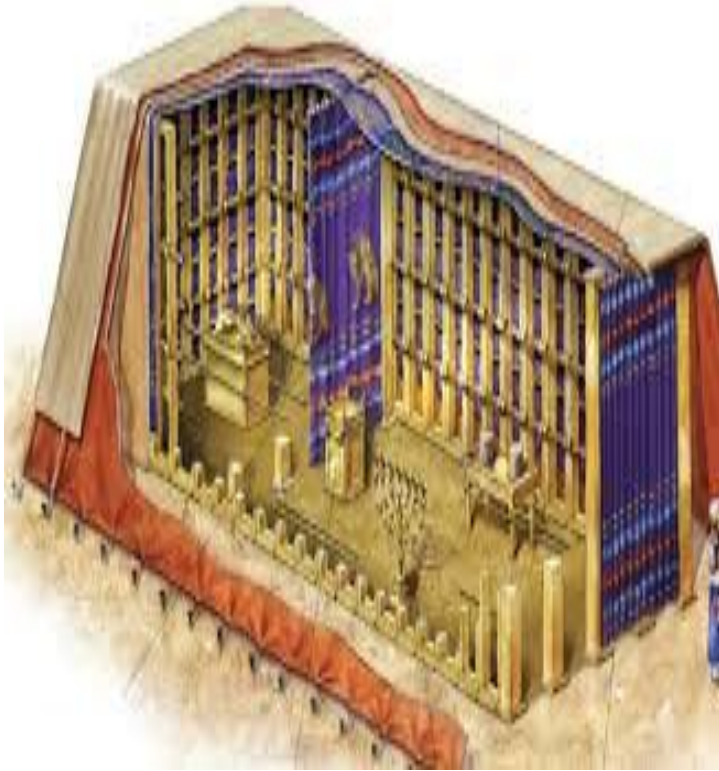
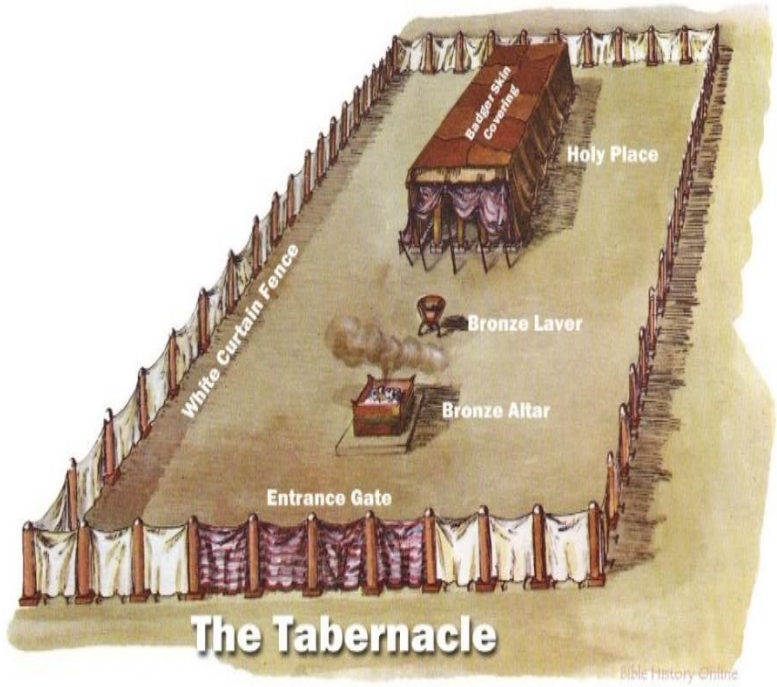
Site n'ike mmuọ nsọ Moses na ndi edemede ndi ọzọ dekọtara akukọ ha, anyi na-akpo Agba Ochie. Ọ na-agunye oge site n'okike ruo "n'oge kwesiri ekwesil" ka Chineke kpughe na nye mgbaghara nke mmehie (nzoputa) site n'aja mgbaghara mmehie nke Jizọs onye Nazaret.

Olileanya, foto ndi a ga-enyere gi aka ighota nkwa onwe onye nke Joseph Pitman maka udi na onyinyo. The BibleWay Publishing ekwughl echiche banyere izi ezi nke echiche ya.

1. Nke mbu na-egosi na ndi Izrel mara uloikwu n'ebo ha n'akuku Uloikwu ahụ.
2. Nke abuo gosiri aja nsure oku n'elu ebe ichuaja na onuno nke Chineke na-agbada n'Ebe Nso Kachasi Nso ebe igbe ogbugba ndu na oche ebere bi.
3. Nke ato bu nleghari anya nke na-egosi nhazi na odinaya nke Ebe Nso na Kasl Nso, Nso nke Ebe Nso.

4. Nke anọ bụ echiche onye na-ese ihe banyere ihe dij n'ime ụlọikwu ahụ

Onyinyo nke ihe Eluigwe, Ma ọ bụ ulo-ikwū nke Mbụ na nke Abụọ.

NKE JOSEPH PITTMAN.

"A ga-enweta site n'aka onye edemede, Airlie Avenue, Armadale, ma ọ bụ na Austral Publishing Co., 528 Elizabeth-street, Melbourne. Uru nke ọrụ a ga-etinye aka na Armadale Rescue Home. 1893. Pittman, Joseph.

Onyinyo nke Ihe Eluigwe, ma-ọbụ Ụlọ-nsọ nke Mbụ na nke Abụọ. Melbourne: Ụlọ ọrụ mbipụta nke Australia, 1893. Ederede eletrọnịkị nke Colvil Smith nyere. HTML nsugharị nke Ernie Stefanik. Ọgọst 15, 1999

Isi

Okwu mmalite na okwu mmalite

Isi nke Mbụ: Onyunyo na Ihe

Isi nke Abụọ: Moses-Kraist

Isi nke Atọ: Ndị ọrụ mmụọ nsọ

Isi nke IV: Akurungwa

Isi nke V: Ụlọikpe

Isi nke VI: Ọdịdị

Isi nke VII: Ihe mkpuchi

Isi nke Asatọ: Ebe ịchụàjà Brazen

Isi nke IX: The Laver

Isi X: Ọkwa Nchụ-aja

Isi nke XI: Ebe Nsọ

Isi nke XII: Tebụl nke Achịcha Achịcha

Isi nke XIII: Ebe ịchụàjà nke ihe nsure ọkụ na-esi ísì ụtọ

Isi nke XIV: Nsọ nke Ebe Nsọ

Isi nke XV: Onyeisi Nchụàjà

Isi nke XVI: Mkpebi

MMADỤ

E dere isi ihe dị n'obere ọrụ a afọ asatọ gara aga. Mgbe m rutere n'ógbè Victoria, ọ bụ ebumnobi m mgbe ahụ ibipụta ya; mana ịchọta Bro. Nkịtị Maston nke akwụkwọ akụkọ n'otu isiokwu ugbua nọ n'ohịa, ewepụrụ m ihe odide ahụ. Mana na-eche echiche banyere ụzọ isi nyere Ụlọ Nnapụta anyị aka, ọ b́ara m na, n'uche ihe a, enwere ike ịgbaghara m ugbu a maka iweta mmepụta m dij umeala n'obi. Mgbe a na-agba Bro. Maston, site n'idi ebube ọ na-emebu, n'oge na-adighi anya ọ t́bara uche m n'itụ egwu ọ b́la nke asọmpi; ma gbaa m ume ka m gaa na-ebiputa akwụkwọ, ebe ọ b́ na a chọpụtabeghi ubi ahụ n'uzọ zuru ezu. Ma ugbu a, m ga-ekwu naanị na ọ b́rụ na mbọ a gosiputara n'okwa ọ b́la na-enyere onye na-agụ m akwụkwọ aka, a ga-akwụ m ụgwọ karịa, ọ b́rụ na site n'ija ya ndi ọzọ mma, ere ya na-abawanye, ya mere a ga-erite uru na Ụlọ Nnaputa. -- JP

Okwu mmalite. Iwepụ ihe mkpuchi nke ọdịnihu bụ chi. N'ime ọtụtụ ihe àmà ndị e nwere na Bible bụ onye si n'eluigwe, ikekwe otu n'ime ihe ndị kasị pụta ìhè bụ mkpughe ya dị ebube banyere ọdịnihu. A na-eji usoro abụọ eme ihe. Nke mbụ, site 'n'okwu amụma ahụ e ji n'aka,' nke Chineke nyere "site n'ọnụ ndị amụma Ya dị nsọ kemgbe ụwa; na nke abụọ, site na ụdị na onyinyo. Ọ pụrụ ibụ oghe ijụ ma, n'uzọ bụ isi, "ihe omume ndị na-abịanụ na-ebu ụzọ mee onyinyo ha," ma nke a bụ eziokwu banyere Bible. Ọ bughị nke ukwu ikwu na usoro nke Iso Ụzọ Kraịst dum ka e buru amụma n'Akwụkwọ Nsọ nke Agba Ochie site n'ụdị na amụma. Agba Ọhụrụ nwere ihe dika ntụaka narị ise maka ochie. Ihe fọrọ nke nta ka ọ bụrụ akụkụ nile ndị a ka e mere ka ha gbaara eziokwu nke okpukpe Jisọs Kraịst àmà. Ya mere enwere njikọ chiri anya n'etiti oke abụọ nke Akwụkwọ Nsọ - Agba Ochie na Agba Ọhụrụ; na a ga-amukọ ọnụ ka ha ghọta "ndumọdụ nile nke Chineke." Atụmatụ nke nta akụkọ a na-emechibidoro anyị n'otu akụkụ nke ọmụmụ ihe a na-atọ ụtọ. K'anyị kpee ekpere maka ìhè na nduzi, ka ebube Chineke bụrụ nke anyị, ka anyị wee hụ ìhè n'ìhè ya.

Njem nke ụmụ Israel, site na ndọkpụ n'agha ha n'Ijpt ruo na nbata ha na Kenean, bụ otu ụdị na akara na-aga n'ihu nke agamnihu anyị site n'agbụ nke mmehie ruo na nbata mmeri anyị n'ebube. Mosis, kwa, dị ka onye ndú nke Israel, pụtara mgbe ọ bụla dị ka ụdị nke Jizọs Kraịst. E gosipụtara nke a nke ukwu site n'Akwụkwọ Nsọ Agba Ọhụrụ ndị na-esonụ: "Ụmụnna m, achoghị m ka unu mara na nna anyị hà nile nọ n'okpuru ígwé ojii, na ha nile gafeworo n'oké osimiri, e wee mee ha nile baptizim inye Moses (marg. banye) n'ígwé ojii na n'oké osimiri; ihe atụ (mag. n'ìhe ndị a, ha ghọrọ anyị ihe atụ)" (1 Kọr. 10:1-6); "Mozis kwuru n'ezie, Onye-nwe-ayi Chineke gēsi n'etiti umu-nne-unu biliere unu onye-amuma dika Mu onwem; "Ọnye ka iwe were ya afo iri anọ? Ọ bughị ndị mehiere, ndị ozu ha dara n'ọzara? Na ndị na-anụ iyi na ha agaghị aba n'izu ike Ya, ma ndị na-enupụ isi? Na anyị na-ahụ na ha enweghị ike ibanye n'ìhi ekweghị ekwe. Ka anyị na-atụ egwu, ya mere, eleghị anya, nkwa nke fọdụrụ n'ime izu ike Ya ga-adị ka onye ọ bụla ga-aba n'ime izu ike Ya. 3:17; 4:1). Ma ọ bụrụgodị na anyị apughị izo aka n'akụkụ Akwụkwọ Nsọ ndị dị ka ndị a, ihe yiri ya dị nnọọ irịba ama nke na ọ gaghị ekwe omume imehie ya. Ka anyị nyochaa ya nkenke. Ndị Izrel nọ n'agbụ dị obi ọjọọ n'Ijpt, bụ nke wedara ha kpam kpam. Nke a bụ ọnọdụ mmadụ, nke e kere eke, emeruo ya, na e wedara ya site na mmehie. Chineke zitere Mozis ka o dupụta ụmụ Izrel site n'ibụ-oru ha baa na ntọhapụ. E napụta anyị napụta anyị n'aka mmehie na ìla n'iyi. Akparamagwa na akụkọ ndụ Moses yikwara Jizọs n'uzọ pụtara ìhè. N'ìmara na e bu n'obi ibụ onye mgbapụta nke Israel (Ọrụ 7:25) Ọ "jụkwara ka a kpọọ ya nwa ada Fero, ọ hōrọ ka e meso ndị Chineke ihe ọjọọ karịa ka a na-emegbu ya n'ìhe ụtọ nke mmehie ruo nwa oge, na-agụta nkọcha nke (Chineke) Kraịst karịa akụ ndị dị oké ọnụ ahịa nke Ijpt, n'ìhi na o lere anya n'okwughachi ụgwọ ọrụ." (Hib 4). Ya mere Jisos, "Obu ezie na] bu ọgaranya, ma n'ìhi ayi ka O dara ogbenye, ka ayi we site n'ogbenye ya we baa ọgaranya" (2Kor 8:9). "Onye bu onye tachiri obi n'obe n'ìhi onu nke edobere ya n'ìru Ya, we leda ihere anya" (Hib 12:2). M'iyi ahụ dị adi, ọ bụ ezie na ọ bụ n'ezie dị ka ma onyinyo nke ihe ahụ. Ntule ahụ ka na-aga n'ihu. Mozis ji ọtụtụ ọrụ ebube dị ebube gosi ozi ya. Ya mere, Pita kwuru, sị: "Ndị ikom Izrel, n'urụ okwu ndị a: Jizọs onye Nazaret, nwoke Chineke nwapụtara nye unu site n'oké ọrụ na ọrụ ebube na ihe irịba ama, bụ ndị Chineke mere n'etiti unu, dij nnọọ ka unu onwe unu maara." (Ọrụ 2:22) Jizọs kwukwara n'ezie, sị: "Ọrụ ndị m na-arụ n'aha Nna m, ha na-agba àmà banyere m." (Jọn 10:25) Ụlọ ọrụ e ji mee Ememme Ngabiga na-achị—bụ ndị e ji achịcha e ji gbuo gbuo, bụ anụ e ji gbuo, bụ anụ e ji gbuo, rie achịcha, bụ anụ e ji gbuo, bụ anụ e ji esi nri. na-eke ihe n'úkwù, akpukpọ ụkwù ha n'ụkwù na mkpara ha n'aka ha; Ndụ ọhụrụ na nke edoro nsọ, site n'okwukwe, anyị debanyere onwe anyị n'okpuru ọbara nke obe

Ya, na ọ́nụ́ma ahụ́ nke anyị́ na-atụ́ egwu na nke kwesị́rị́ ka e ji obioma wezuga onwe anyị́! Chineke duuru ndị́ Izrel gaa n'ụ́zọ́ nke ọ́zara Oké́ Osimiri Uhie." (Ọ́pụ́. 13:17, 18) Ugbu a, ọ́ bụ́ ezie na a na-apụ́ghị́ ihu na map ahụ́ ụ́zọ́ ụ́mụ́ Izrel na-agbaso, o doro anya na Jehova duuru ha n'ụ́zọ́ dị́ iche, bụ́ nke n'amamihe nke ụ́wa ha, ha agaraghị́ ahọ́rọ́ onwe ha n'amamihe nke ụ́wa. Ọ́zara, nke gaara ezere Oké́ Osimiri Uhie Ma kama ị́gagharí n'ụ́zọ́ a, "Chineke duuru ndị́ mmadụ́ gburugburu" site n'ebe ugwu ugwu, ruo n'ikperé́ mmiri nke Oké́ Osimiri Uhie "Jehova wee sị́ Mozis: "Gị́nị́ mere i ji na-etiku m? Gwa umu Israel ka ha ga n'iru. Welie mkpara gị́, setipụ́ aka gị́ n'elu oké́ osimiri, kewaa ya." (Ọ́pụ́. 14:15, 16) Mozis wee mee otú́ ahụ́; ndị́ Izrel, bụ́ ndị́ Mozis na-edu, wee gabiga n'ala akorọ́, ndị́ Ijpt na-esokwa ha rikpuru na idei mmiri ahụ́ na-alọ́ghachi, ebe ndị́ mmadụ́ na-eti mkpu mmeri na otuto ha dọ́wara eluigwe n'eluigwe. Nlezi anya nke na-enweghị́ nkọ́wa bụ́ n'ezie ihe atụ́ nke ụ́zọ́ Ya n'ozuzu ya, ọ́tụtụ́ ụ́dị́ n'ime nke iwu na ụ́zọ́ nile nke Chineke yiri, n'ezie-okwu na-adighí mma, ihe efu, gbasasị́rị́ n'elu ibe nke okwu Chineke. Naanị́ ihe m kwesị́rị́ ikwu bụ́ ifu opi gburugburu Jeriko; Usu-ndi-agma Gideon we ọ́we ọ́gu ndikom 300, n'iru ọ́muma-ulo-ikwū́ Midian; nsacha nke Neaman onye-ekpenta na Jodan; onye isị́, onye e ji ụ́rọ́ tee anya ya, gwara ya ka ọ́ sachaa ha n'ọ́dọ́ mmiri Siloam. Ọ́ gbagwojuru uche mmadụ́ anya n'ihu iwu dị́ ka ndị́ a. Ma ọ́bụ́ghị́ maka ndị́ na-esochi ya n'ụ́dị́ ọ́nọ́dụ́ niile dị́ otu a, kama iguzo n'ụ́jọ́ na nsọ́pụ́rụ́ ofufe n'ihu amamihe na ike na-enweghị́ ngwụ́cha, anyị́ gaara ewe kpasuo anyị́ iwe site n'ihe nzuzu ha pụtara. Ma gị́nị́ ka eziokwu ahụ́ nke Chineke na-edu ndị́ mmadụ́ site n'ụ́zọ́ dị́ iche site n'Oké́ Osimiri Uhie na-echetara anyị́, ma ọ́ bụ́ omume dị́ ańaa na-enwe ọ́ganihu site ná́ mmehie na amamikpe na nnwere onwe nke ozi ọ́ma ahụ́ e bu n'obi na-anọ́chi anya ya? Azị́za ya bụ́ baptizim. "Ndị́ nna anyị́," ka Pọ́l na-ekwu, "ha nile nọ́ n'okpuru ị́gwé́ ojii, ha nile wee gabiga n'oké́ osimiri, e wee mee ha nile baptizim ị́ba n'ime Mozis n'ị́gwé́ ojii ahụ́ na n'oké́ osimiri; ọ́ gbakwụ́nyekwara, "Ugbu a, ihe ndị́ a bụ́rụ́ anyị́ ihe atụ́" (nọ́mba nke anyị́, marg.). N'ebe a, a na-ahụ́ na baptizim nke ụ́mụ́ Israel mere n'ime Moses dị́ ka onye mgbapụ́ta ha, n'ị́gwé́ ojii na n'ime oke osimiri, bụ́ ihe atụ́ nke baptizim ị́ba n'ime Kraị́st. N'anya m ihe atụ́, yiri nke zuru oke nke na ahụ́ghị́ m otú́ onye ọ́ bụ́la nwere ike isi nwee obi abụ́ọ́. Anyị́ ahụ́wo na ngabiga ahụ́ bụ́ ụ́dị́ mgbapụ́ta site n'ọ́bara dị́ oké́ ọ́nụ́ ahịá nke Kraị́st, na à́gwà́ nke ndị́ mmadụ́ na-egosipụ́ta okwukwe anyị́ na Kraị́st na ezi nchegharị́ anyị́ nwere n'ebe Chineke nọ́, nakwa na ndị́ ahụ́ kwere ka e duga ha n'ụ́zọ́ pụ́rụ́ iche site n'Oké́ Osimiri Uhie. Ugbua, ọ́bụ́rụ́ na anyị́ ewelie agba ọ́hụ́rụ́ anyị́ wee nyochaa ụ́zọ́ nzọ́pụ́ta nke Kraị́st na Ndị́-ozí́ Ya sitere n'ike mmụ́ọ́ nsọ́ tọ́rọ́, anyị́ ga-achọ́pụ́ta na ngafe nke Oke Osimiri Uhie aghaghị́ ị́bụ́ ihe atụ́ nke baptism na ọ́ dighí ihe ọ́zọ́. Onyenweanyị́ anyị́ gọ́zirí n'inye ndị́ozí́ ozi ukwu ha na-ekwu, sị́: "Ya mere, gaanụ́ mee mba nile ka ha bụ́rụ́ ndị́ na-eso ụ́zọ́, na-eme ha (ndị́ na-eso ụ́zọ́) baptizim n'aha nke Nna, na nke Ọ́kpara, na nke Mmụ́ọ́ Nsọ́." (Mat. 28:19) Ugbu a, dị́ nnọ́ọ́ ka ụ́mụ́ Izrel nyefere onwe ha n'aka Mozis dị́ ka ndị́ na-eso ụ́zọ́ ya ma ọ́ bụ́ ndị́ na-eso ụ́zọ́ ya, ma bụ́rụ́ ndị́ e mere baptizim n'ụ́zọ́ chiri anya n'ime ya site n'ị́gbaso ya n'Oké́ Osimiri Uhie, na-agbakwa ha à́mà́ zuru ezu site n'Oké́ Osimiri Uhie. ya mere onye kwere na Jisos cheghariri nara onwe ya nye Kraist dika onye na-eso uzo ya kwesiri ntukwasi obi, we soro ya site na baptism, we gawa n'uzo ya na anuri, dika ọ́naozi (Olu 8), n'ihí́ na agbajiwo nmehie ya na agbụ́ ya ma lie ya, ka ewe ghara icheta kwa ya ọ́zọ́ rue m̀be ebighi-ebi. Nke a bụ́ ụ́zọ́ iju nke Chineke. Ọ́tụtụ́ ndị́ na-eche na ọ́ bụ́ ihe efu, enweghị́ isi, ọ́ dighí mkpa. O ka anyị́ lezie anya ka anyị́ ghara ikwughachi nzuzu ụ́mụ́ Izrel n'ime ntamu ha, ma ọ́ bụ́ nke Neaman n'ime echiche ya dị́ mkpụ́mkpụ́. Ngọ́zị́ nā́dirí nwoke ahu nke kwere n'uzọ́ Chineke ka o we ghara idi n'udo na ezi-okwu, n'ihí́ na ọ́ bu uzọ́-Ya; naanị́ n'ị́gbaso ụ́zọ́ ọ́rụ́, N'ebe ezi uche na-adighí eduzi, ọ́ na-egosipụ́ta ma okwukwe ya

n'amamihe nke Chineke na-adighi eguzosi ike n'ihe, kama n'echiche nzuzu na nke enweghi nchekwube nke ya.

Ka anyi soro ihe atụ a nwatukwuo n'ihu. A na-akpokari akukọ banyere mkpaghari Izrel na otu Chineke si meso ha omume otutu oge n'ime agba oheru di ka ihe atụ ma o bu ihe atụ nke ndu Ndi Kraist.

1. Ha enweghi ebe obibi. Ha na-aga n'ihu mgbe niile, na-eme njem mgbe niile, mgbe ufodu na-abjara nso n'ala nkwa ahụ ma na-esi na ya laghachi azu ozo, ma ha nwere olileanya izu ike n'ala ahụ "na-eru na mmiri ara ehi na mmanu anu." Ugboro ugboro ka a na-eji nke a eme ihe n'ime agba oheru iji gosi ndu Ndi Kraist. "N'ihu na anyi enweghi obodo na-adigide adigide n'ebe a, kama anyi na-achọ obodo ahụ nke gaje ibia." (Hib. 13:14 -----

----- mgbe anyi ga-anọ "na Onyenwe anyi ruo mgbe ebighi ebi."

2. Ozara bu ada. Ihe ha na-eri kwa ubochi si n'eluigwe bia. Oké nkume etipia etipú neweputa miri-iyi nke nesochi ha n'ije-ha nile. Mosis kwuru, si: "Jehova duuru gi gabiga ozara ukwu ahụ di egwu, ebe agwo di oku na akpi di n'ime ya, na ala akpiri ikpo nku nke mmiri na-adighi na ya; Onye mere ka mmiri si n'oke nkume kpoputa gi puta; Onye ji mana nna gi na-amaghi duru gi n'ala ikpa, ka o wee weda gi ala, ka o we mekwaa ihe oma gi." 8:15-16). "I gecheta kwa uzọ nile nke Jehova, bu Chineke-gi, duworo gi n'ogu arọ abua ndia n'ozara, ka O we weda gi n'ala, inwa gi, ima ihe di n'obi-gi, ma i nedebe ihe nile O nyere n'iwu ma-ọbu na i kweghi. nani, ma n'ihe nile nke nesi n'onu Jehova puta ka madu gēji di ndu, uwe-gi akaghi aka n'aru gi, ukwu-gi azaghi kwa ogu arọ abua ndia" (Deut. 8:2-4). O bu ihe obi utọ nye ezi Onye Kraist o bula inwe ike itinye n'oru n'onwe ya ihe ndi di oké onu ahia nke Agba Oheru nke a na-anochi anya ebe a. "Nkume ahu bu Kraist" (1Kor 10:4). Ma Jis]s sZrZ: "Mu onwem bu nri di ndu nke siri n'elu-igwe ridata, ka madu we rie nime ya we ghara inwu" (J on 6:51). Uwa nke a nye Onye Kraist bu ozara na-adighi agwu agwu, n'ihe gbasara ndu ime mmuo ya, ma o maara n'onu ya na "mmadu adighi eji naani achicha di ndu."

3. Kpamkpam ntamu, nnupuisi, na ntaram ahuhu nke umu Israel n'ime ozara na-ejikari ndi ode akwukwo agba oheru eme ihe di ka idọ aka na nti na udi maka uru anyi bara. "Agwo n'ime ozara" bu ihe atụ nke Kraist 'eweliri elu' n'elu obe. Ndi Israel we tamu ntamu, Chineke we zite agwo di oku ka ha la n'iyi, mbe ha tikuru Chineke n'obi ebere, o we nye Moses iwu ka o me agwo oia, dika agwo ahu di oku dika o kwere mee, welie ya n'elu osisi, ka onye o bula nelekwasi ya anya we di ike. Jizos ji nke a mee ihe atụ nke onwe ya. Udi ahụ bu n'ezie ihe di iriba ama, ma lee ka o si di itunanya maka Jizos iji onwe ya tunyere agwo! Ma mba, o bughị agwo, kama o bu oyiyi nke agwo. Lee ka ihe nnochianya ahụ si buru eziokwu, e mere Jizos "n'oyiyi nke anu ahụ mmehie," ka "di ka aja mmehie ka o wee maa mmehie ikpe n'anụ ahụ." Pọl onyeozu na-ekwu, si: "Ihe ndi a bu ihe atụ anyi, ka anyi wee ghara inwe agwu ihe ojoo ime ihe ojoo, di ka ha gukwara agwu. Unu abukwala ndi na-ekpere arusi di ka ufodu n'ime ha . . . guzo lezie anya ka o ghara ida" (1 Ndi Korint 10). Ozọ na Hib. 3:12-19: "Ole ndi ka o wutere ya ruo afọ iri anọ? O bughị n'etiti ndi mehiere, ndi ozu ha

dakwasiri n'ala ikpa? Na ndi o n'uru iyi na ha agaghi aba n'izu ike Ya ma e wezuga ndi na-enupu isi, na anyi na-ahu na ha enweghi ike ibanye n'ihu ekweghi ekwe ha." Ozokwa 4: 1, 2: "Ya mere, ka anyi tuog egwu, eleghi anya nkwa a hapuru ibanye n'izu ike Ya, o buru na onye o bua n'ime unu ga-adi ka o erughi ya."

Site n'ihu ndi a e kwuru n'elu, a gaghi enwe obi abuo na akuko ihe mere eme nke umu Israel ka e bu n'obi ka o buru ihe atu nke "ihe nke eluigwe," ya bu, eziokwu ime mmuo nke ogbugba ndu oharuahu. Tupu anyi emechi isiakwukwo a, anyi nwere ike itule nkenke otu ihe ma o bu ihe abuo anyi mutaworo iji baara anyi uru. 1st. Anyi na-ahu na Onye Kraist nwere ike inye iwu, di ka ndi Juu. Ihe di iche bu na ebe iwu Moses "gburu," iwu nke Mmuo Nso na-enye ndu. Nke a bu ihe mere ndi nke ikpezu ji kwesi iji onu na-erube isi. Kraist bu Onyenwe anyi na Onye Ndu anyi, di ka Mozis mere Izrel, o bukwu nke anyi ka anyi na-eso Onye Ndu anyi di ka ndi Izrel kwesiri iso nke ha. Nye ndi na-erube isi, ozi ya bu nnwere onwe zuru oke. Nke abuo. A na-eji uru anyi tuu atu oru anyi. Ebe e nyere ihe di ukwu, a choru otutu ihe. Ya mere, o buru na nokpuru Moses, atara ndi ahuhuhu n'ihu nnupuisi, "mkparam ahuhuhu ole ka anyi ga-esi ruo eru ma o buru na anyi esi n'ebe Onye ahuhuhu na-ekwu okwu si n'eluigwe wezuga onwe anyi." Nke ato. Ihe mkpali ndi e mere ka ha soro Mozis di ukwu, ma ole otu ihe mkpali ndi ahuhuhu e ji eso Jizos si di ukwu kari. Mozis bu n'ezie ezi ihe atu nke ichu onwe onye n'aju maka ndi ya - onye ndu maara ihe, enyi kwesiri ntukwasu obi; ma lee ka ihunanya nke Kraist si di omimi kari; kedu enyi nwere ike iji ya tunyere! Mozis enweghi ike izoputa ndi mmadu na mmehie ha --enweghi ike iduzi ha na ndu ebighi ebi. Ma Jizos bu "uzo, eziokwu na ndu," ma mmadu nile puru ibiakwute Nna site n'aka Ya.

ONYI NA ANYI

Nokwu mmalite nke bu uzo, anyi ahuhuhu na e mere akuko ihe mere eme nke umu Izrel site n'Ijpt ruo Kenean ka o buru ihe atu nke ndu Ndi Kraist site n'oge a naputara anyi n'agbu nke mmehie na Setan ruo onu uzo anyi n'izu ike nke foduru n'ime ndi Chineke. Ayi ewerewo ihe ndeputa; ma enwere ike ikwu otutu ihe kari onwunwa ha, onwunwa, agha, mmeri, & c., ma anyi enweghi ohere, na ozo, o ka mma na-atu aro kari ike ogwugwu, na onye na-agu okpukpe nwere ohere maka nyocha na ntunyere ozo.

M ga-aga n'ihu igosi ugbo a na e mere ulokwu ahuhuhu di n'ala ikpa ka o buru ihe atu nke usoro Ndi Kraist. Anyi ji ihe foro nke nta ka o buru kpam kpam n'akwukwo ozi e degaara ndi Hibu maka nkwenye nke eziokwu a. Hib. 10:1: "N'ihu na iwu ahuhuhu nwere onyinyo nke ihe oma ndi gaje ibia, o bughikwa onyinyo nke ihe ndi ahuhuhu," wdg. O $\Gamma\text{-}\Gamma\Phi$ uga ula 'iwu' ebe a gbasara akuku ahuhuhu nke iwu nke Moses nke metutara ulokwu ahuhuhu na njiko ya, ma o bu ihe a kporo "iwu ememe. Iwu a nwere "onyinyo nke ihe oma ndi gaje ibia." "Ihe oma" ndi a bu ngozi nke ozi oma nke Kraist, di ka isiakwukwo ahuhuhu na-egosi nke oma. A kwara onyinyo ahuhuhu ka o buru "o bughu ihe oyiyi nke (ezigbo) ihe." Onyinyo agaghi abuhuhu kpomkwem onyinyo nke ihe ya, kama o na-ezurukari igosi ya. Mgbe ufodu, njirimara nke onyinyo na ihe ya siri ike - ikekwe agaghi ekwe omume - ruo mgbe ihe ahuhuhu putara. Ma mgbe ahuhuhu, mmekorita ha na ibe ha na-adi mfe guzobe. O buru na anyi ahuhuhu onyinyo nke osisi anyanwu ma o bu onwa tubara, o bu ezie na osisi ahuhuhu adighi ahuhuhu anya, anyi na-ekwu n'ezie na onyinyo ahuhuhu bu nke osisi; mana anyi enweghi ike ijide n'aka mgbe niile ruo mgbe ejiri ihe ahuhuhu tunyere onyinyo ya. Ugbo a nke a bu ukpuru nke nkwa anyi

ga-agbaso. Ihe dị n'ime Testament Ọhụrụ aghaghị ịkọwa onyinyo dị n'ime Testament Ochie. Fancy enweela egwuregwu na-akparaghị ókè, na mgbagwoju anya arụpụtala ọgwụgwọ nke isiokwu a site na nleghara ụkpụrụ a anya. Site n'igbaso ụkpụrụ a, anyị nwere olileanya na anyị ga-enwe ike ịkọwa ozizi ihe atụ nke ụlọikwu ahụ na njikọ ya mgbe nile na nke mara mma. Anyị agaghị ewere eziokwu nke isi ọnọdụ anyị, ma gosi ya. Na e bu n'obi kee ụlọikwu ahụ na ozi ya ka ọ bụrụ ihe e ji mara akụkụ Akwụkwọ Nsọ ndị a ga-ezuru iji gosi: "Ugbu a, ebe e doziworu ihe ndị a (ụlọikwu ahụ na arịa ya), ndị nchụàjà na-abanye mgbe nile n'ụlọikwu mbụ na-eje ozi; E mebeghị ka ebe nsọ pụta ihè, ebe ụlọikwu mbụ ka dị, nke bụ ihe atụ maka oge ugbu a. "Ya mere ọ dị mkpa ka e were ihe ndị a mee ka ihe ndị dị n'eluigwe mee ka ihe ndị dị n'eluigwe dị ọcha, ma ihe ndị dị n'eluigwe n'onwe ha jiri àjà ka ndị a dị mma. N'ihia na Kraịst abanyeghị n'ebe nsọ e ji aka mee, dị ka ihe atụ nke ezi omume, kama ọ banye n'eluigwe n'onwe ya" (Hib 9: 23-25). "Ya mere, ụmụna m, nkwa okwu ibanye n'ebe nsọ site n'ọbara Jisus, site n'uzọ ahu nke Ọ raraworo nye ayi, UZỌ ỌHỤRỤ NA NDU, site n'ihe-nkpuchi, ya bu, anu-aru-Ya; ebe anyị nwere nnukwu onye nchụàjà na-elekọta ụlọ Chineke, ka anyị jiri ezi obi bịa nso n'okwukwe zuru ezu, ebe e wusakwara obi anyị n'ajọ akọ na uche, werekwa mmiri dị ọcha sachaa ahụ anyị." (Hib. 10:19, 20) Akwụkwọ Nsọ ndị a zuru ezu maka nzube ugbu a; ha na-egosi n'uzọ doru anya na ụlọikwu mbụ bụ ihe atụ nke eluigwe, bụ ebe e ji ụlọikwu e ji ruo ụlọ nke abụọ; ihe atụ nke ụlọikwu nke gaje ịbịa "na-enweghị aka," "nke Onyenwe anyị mara ma ọ bughị mmadụ, na a ga-eji 'ezi' (ma ọ bụ eziokwu) dochie onyinyo ahụ."

Site na akụkụ Akwụkwọ Nsọ ndị dị n'elu otu nkwa okwu bụ ihe a na-apughị izere ezere, m ga-ekwupụtakwa ya ebe a. Ọ ga-abụ ntọala na ọrụ ala nke nnukwu ụlọ anyị na-achọ iwulite. Ọ ga-adị mma-ọ bughị mkpa, yabụ, iburu ya n'uche. Ọ bụ nke a: Ụlọikwu nke dị n'ime ọzara bụ ụdị Ụka nke Ụka JIZOS KRAIST. Site na Nzukọ-nsọ nke Kraịst, a na m ekwuputa Kraịst na ndị Ya, na ihe nile na-ejikọta ha ọnụ. Ekwenyere m na nzọkwa ọ bụla anyị na-eme na ntunyere a ka a ga-ahụ ka ọ bụrụ njem n'otu ụzọ, na n'ebe otu ihe mgbaru ọsọ dị ụtọ ga-abụ njedebe nke ga-ahapụ uche onye na-agụ akwụkwọ na-atọ ụtọ na izu ike dị ụtọ ma gozie mgbe ọ na-atọgbọ obere ọrụ a.

Ememe Mosis sitere ná mmalite ruo ọgwụgwụ. Ya mere, ọ zuru oke dị ka usoro omenala. Ma ọ bụ "Onyinyo nke ihe eluigwe." "Ihe ndị dị n'eluigwe" ga-aburiri usoro. Ihe, maka ịdị mma, anyị na-akpọ Iso Ụzọ Kraịst bụ usoro ahụ. Ugbua Iso Ụzọ Kraịst abughị naanị onye nke Kraịst, n'agbanyeghị na anyị na-ahuri ọnụ ịmara na Ọ bụ etiti, isi nkume, ntọala. Usoro nke Ndị Kraịst gụnyere Chineke nnukwu ihe mbụ; Jisus Kraịst Ọkpara nke Chineke dị ndụ; Mmụọ Nsọ; obe, ili, na nbilite-n'ọnwu; okwukwe, nchehari, baptism, na ndụ edoro nsọ; ụka na emume-nsọ ya. E kpuputa ihe a niile n'usoro ihe Mosis. Ayi ejighi n'aka na onye ọ bula n'etiti umu Israel, ma-ọbu Moses, ghotara nka; ọ bụ ezie na obi abụọ adighi ya na ndị na-anụ ọkụ n'obi na ndị na-asopuru Chineke n'etiti ha iwu ahụ bụ n'uzọ ụfọdụ "onye-nwe ụlọ akwụkwọ" ha iweta ha na Kraịst. Ma ma ha aghotabu ihe ndị a ma ọ bụ na ha aghotaghị, mgbe ọ pụtara ihe mgbochi ụdị ahụ doru anya, nke na ọ dighi onye "nke mmụọ" nwere ike imehie ya. Kraịst na ezi-okwu ahụ nke Ọ kpughere, ghorọ, dị ka a pụrụ isi kwuo ya, ọtughie ụzọ nke a ga-esi na ya sugharia hieroglyphics nke iwu n'uzọ dị mfe. Site na ya, ọgbugba ndụ ahụ dị n'anụ ahụ pụtara dị ka onyinyo nke ọgbugba ndụ ahụ na mmụọ, ibi ụgwù n'anụ ahụ na-aghọ ụgwù nke obi. Mgbe ụfọdụ, ntunyere na-aghọ ọdịiche. "Ọ bughị ụmụ nke anụ ahụ," kama Izrel, dị ka okwukwe ahụ si dị, bụ mkpuru Abraham na ndị nketa dị ka nkwa ahụ si dị. Anyị abighi na Sainai na egwu ya dị egwu, kama na Zayon,

obodo nke Chineke dị ndụ. Ọ bughị Jerusalem dị na Palestine bụ ebe obibi anyị dị ebube, ma Jerusalem dị elu karịa "nne anyị niile."

Ka a na-arụ ọrụ ntunyere nke a ka ọ na-apụta n'ụzọ doro anya na otu akwụkwọ ahụ dị nsọ ka etinyere n'elu ma ochie na agba ọhụrụ; ma ka anyị na-enwekwu mmasị n'amamihe dị ebube nke Chineke n'iji ihe ndị dị mfe kpuchiri ihe dị egwu nke Mgbapụta. A na-ahụ Akwụkwọ Nsọ ka ọ bụrụ otu. Dika ebe-obibi ahu, o nwere ebe nsọ na ebe nsọ kachasi -- Agba ochie na Agba Ọhu; ma ọ dị mkpa naanị igbawa ákwà mgbochi iji hụ na ha abụọ bụ otu. Ha abụọ bụ ọrụ nke otu Mmụọ Nsọ. Ha abụọ sitere n'aka ndị nsọ nke Chineke, bụ ndị dere dika mmụọ nsọ kpaliri ha. Ọ dighị mgbagwoju anya, ma na-eji nwayọọ nwayọọ na mmepe nke eziokwu dị nsọ ruo izu okè. Ọdịdị na mkpughe kwekọrịta. Otu iwu nke ọganihu na mmepe na-achikwa ma. Bọlbụ nke tulip nwere ifuru mara mma n'ime mpiakọta ya dị omimi. Ma maka ahụmahụ, ọ gaghị ekwe omume ịkọ ihe bọlbụ ahụ ga-abụ site n'ikunye ya n'ụwa; ma mgbe emepụtara nke ọma, anyị na-ahụ nke ọma na a rụpụtawo atụmatụ magburu onwe ya ma mara mma, njedebe bụ ifuru dị ụtọ nke na-ekpu okpueze ahụ. Ya mere na Mkpughe. Pọl si otú a kwuo, si: "E nyere mụ onwe m, bụ onye kasị nta n'ime ndị nsọ nile, ka e nyere amara a, ikwusara ndị mba ọzọ ozi ọma banyere akụ nke Kraịst nke a na-apughị ịchọpụtacha achọpụtacha, na ime ka mmadụ nile hụ ihe bụ ọrụ nke ihe omimi ahụ, bụ nke e zoro ezo n'ime Chineke site n'oge nile, Onye kere ihe nile, ka e wee mee ka ndị ọchịchị na ndị ọchịchị dị n'eluigwe mara ugbo a. otutu amamihe nke Chineke, dika ebum n'obi ebighi-ebi (nzube nke oge nile) si di, nke o zubere nime Kraist Jisus Onye-nwe-ayi" (Ep. 3:8-11). "Ole omimi nke akụnuba, ma amamihe na ihe ọmụma nke Chineke! Lee ka ikpe ya na ụzọ ya si bụrụ ihe a na-apughị ịchọpụtacha enyocha! N'ihi na ònye mara uche Jehova?"

Isi nke Abụọ

MOOSE-KRAỊST

ANYỊ ahụworị n'ụzọ zuru ezu na Mozis bụ ihe atụ nke Kraịst. Ka anyị nyochaakwuo eziokwu a. N'ụzọ ọ bụla, Mozis pụtara dị ka ụdị nke Kraịst n'ụzọ pụtara ihè karịa dị ka onye na-enye iwu nke Israel. O rue, mbe o siri n'ugwu nsọ ahu ridata, iru-ya nwupuru n'ebube nke elu-igwe, na n'ihi na ndi Israel apughi inagide ihè ahu, O we kpuchie iru-ya ákwà-nkpudo. Nke a na-echetara anyị Onye ahụ "si n'ebe Chineke nọ pụta" na "sikwa n'eluigwe rịdata" ikpughe uche Chineke nye mmadụ. N'ime otu a, O wepụrụ ebube nke o nwere n'ebe Nna ya nọ tutu uwa aputa, we kpuchie udi nsọ Ya n'anuru aru madu. Onyeozu ahụ kọwara ihe omume a magburu onwe ya n'ụzọ dị iche. Ọ gaghị ekwe omume iji asụsụ na-egosiputa na nke dị elu. "Unu abiarughi n'ugwu ahu nke apuru imetu na nke ahu nēre ọku, na rue oji, na ọchichiri, na oké ifufe, na olu opì-ike, na olu okwu; nke olu ndi nuru nāriọ ka a ghara igwa ha okwu ọzọ: n'ihi na ha apughi idi ihe ahu enyere n'iwu. Ma unu eruwo n'Ugwu Zayon, n'obodo nke Chineke dị ndụ, bụ Jeruselem nke eluigwe, na ndị mmụọ ozi a na-apughị ịgụta ọnu, na ọgbakọ zuru ezu na ọgbakọ nke ndị eburu ụzọ mụọ, bụ ndị e debara aha ha n'akwụkwọ n'eluigwe, biakwutekwa Chineke, bụ onyeikpe nke mmadụ niile, na ndị mmụọ nke ndị ezi omume e mere ka ha zuo okè, na Jizos, bụ onye ogbugbo nke ogbugbo ndụ ọhụrụ ahụ, na-ekwukwa banyere ọbara nke na-efesa ihe." 12:18-24).

Qdijiche di n'elu na-enweta mmetụ ya n'ikpeazụ n'eziokwu ndi sochiri inye iwu ma nke ochie na ogbugba ndu oheru. N'oge Mozis na-anoghi n'ugwu ahụ, ndi mmadu tinyere onwe ha n'ikpere arusi. N'ihie nmechie a, nnu ndikom atọ n'etiti ndi newezuga onwe-ha we la n'iyi site na mma-agma nke umu-nne-ha. Ma mgbe e bu uzọ kpọsaa iwu nke ozi-oma site n'Ugwu Zaijon ka a zoputara puku mmadu atọ (Qlu Ndi Ozi 2). Nke a bu ihe atọ doro anya nke eziokwu. "Akwukwo ozi (iwu nke Moses) na-egbu mmadu, ma mmuo (site n'ozu oma) na-enye ndu" (2Kọ 3:6).

Ma o bughị nanị na Mosis natara iwu nke iwu iri ahụ mgbe o no n'ugwu nsọ ahụ. O nyewokwa ntukwasị obi ya ihe nwereanya zuru okè, ma o bu "ukpuru" nke ulokwuu ahụ. Ugbua o di mkpa di nnoo ebe a imesi eziokwu ahụ ike na Mosis guzoro n'ihie metutara ulo-ikwuu ahụ di ka Jisọs Kraist si metuta Nzuko-nsọ Ya. Na Hib. 3:1-6 anyi na-agu, si: "Ya mere, umunna m, ndi na-ekere okè n'okpukpo nke eluigwe, tulee Onye-ozu na Onyeisi Nchujà nke nkwuputa anyi, obuna Jisọs, onye kwesiri ntukwasị obi nye Onye ahụ hoputara Ya, di ka Mosis kwesikwara ntukwasị obi n'ulo Ya nile (Chineke). N'ezie, Mozis kwesiri ntukwasị obi n'ulo ya dum di ka oru ka o buru ihe ama nke ihe ndi a ga-ekwu n'ikpeazu, ma Kraist di ka Okpara na-achi ulo ya, onye anyi bu." N'ime akuku Akwukwo Nso a, a na-ele anya POSTULU Kraist. Moses buuru udi nke Kraist dika Onye-ozu, ma obu onye ezitere na ozi di nsọ. Eron buuru ihe atọ nke okwa nchujaja Ya (Kraist), nke e wetara n'uche ma emesja n'ime akwukwo-ozu ahụ. Utom Moses ekedi ndibop ufok Abasi. E deputara nkowaputa nke oru ahụ nile n'ime nkeji ole na ole, ma Mosis enweghi nwere onwe ipu na nkowa ndi o nwetara na nke kacha nta. "Lee, ka O siri, ka I me ihe nile dika ihe-atu nke emere ka i hu n'ugwu nsọ." Mozis "kwesiri ntukwasị obi." O mere uche Chineke n'ihie niile. Chineke nwere nnukwu nzube n'uche n'iwu owuwu nke ulokwuu ahụ, o bu ezie na e nwere ntakiri ihe mgbagha gaara emebi nzube ahụ. Anyi amaghi na Mozis ghotara nzube ahụ, ma anyi maara na o ji nlezianya kpachara anya ihu na ulo ahụ kwesiri ntukwasị obi nye "ukpuru" ahụ. "Dika ihe nile nke Jehova nyere Moses n'iwu si di, otu a ka umu Israel jere ozi ahu nile: Moses we lekwasị ozi ahu nile anya, ma, le, ha mere ya nke-oma, dika Jehova nyere iwu, otu a ka ha me-kwa-ra: Moses we gozie ha."

Ugbua n'ime nnukwu ozi a, Mosis BU UDI JIZOS. Di ka "Onyeozu" nke Chineke Onyenweanyi Jizos "si n'eluigwe bia ka o mee uche nke m," ka o na-ekwu, "o bughị uche nke Onye zitere m." Ma ozọ: "Ozizi m abughị nke m, kama o bu nke onye zitere m... onye na-ekwu site n'onwe ya na-achọ otuto nke ya; ma onye na-achọ otuto nke onye zitere ya, onye ahụ bu eziokwu, o dighikwa ajo omume adighi n'ime ya. O bu na Mozis enyeghi unu iwu ahụ . . . Ozokwa, O na-ekwu, si: "Mgbe unu weliri Nwa nke mmadu, mgbe ahụ ka unu ga-amarakwa na Mu onwe m bu ya, na na adighi m eme ihe o bu la n'Onwe m, ma di ka Nna m kuziiri m, otu ahụ ka m na-ekwu ihe ndi a. Ma Onye zitere m nonyeere m, O hapughị naani m: n'ihie na m na-eme mgbe niile ihe na-atọ Ya utọ" (Jon 8:26-29). Oru Jizos bu "ichọ na izoputa ndi furu efu" – inaputa ndi mmadu n'ike nke ochichiri, na iweghachite idi nsọ na Chineke. E wuchara oke oru a uzọ abuo: mbu n'ito nto-ala nke ulo ime mmuo nke Chineke; na nke abuo, n'iwu ulo ahụ. Akuku nke mbu nke oru ebube a bu nke a ruzuru n'ozu nke Kraist n'elu uwa, ma kwusi na mbilite n'onwu na nrigo ya n'eluigwe. Akuku nke abuo malitere n'ubochi Pentikost, ndiozi mechakwara ya. Ma, e nyere Jizos n'aka oru iwu "ezigbo ulo nsọ" ahụ. O bu ya bu onye dere na onye zuru okè nke okwukwe." "Ikike niile di n'eluigwe na n'awa bu nke ya." Luk kwuru banyere ihe niile Jizos mere n'awa ma o bu mmalite nke oké oru ya (Qlu Ndiozi 1:1) Onyenwe anyi wee si: "N'elu nkume a ka m ga-ewu Nzuko-nsọ nke m, onu uzọ ama Hedis agaghikwa enwe ike imegide ya" (Mt 16:18).

Ya mere, nnukwu ụdị nke Moses dị ka onye na-enye iwu na onye na-ewu ụlọ dị n'ihu anyị. Onye mere ụwa, na "onye

e kere ihe niile," bụkwa onye na-ewu ihe owuwu ka ukwuu—ụlọ Chineke. Na-ewuli elu nke eluigwe na ala nke ihe onwunwe, site na ụwa kasị ike ruo na kasị nta ụmụ ahụhụ, zuru okè n'usoro na-enweta. Otú ahụ ka ọ dịkwa n'usoro ihe omume Mozis, na otú ahụ ka ọ dịkwa n'usoro ihe Ndi Kraịst. Chineke bụ Chineke nke usoro. E nwere "iwu nke mmụọ nke ndụ" nke mmehie, dị ka e nwere "mkpụrụ ndụ nke mmehie." Ụlọkwuu nke dị n'ime ọzara zuru okè mmadụ nwere ike ime ihe ziri ezi n'anya nke aka ya, ma ọ bughị otú ahụ ka anyị burukwa n'uche na imebi iwu Chineke na-eweta ọbụbụ ọny mgbe niile.

Isilll

Ndị ọrụ mmụọ nsọ

KA anyị gaa n'ihu ugbo a ma tlee isi ihe ọzọ dị mkpa nke ụlọkwuu Mozis na "ezigbo ụlọ nsọ ahụ nke Jehova wuru, ọ bughị mmadụ." N'irụ ụlọ abụọ ahụ, a na-enye ndị ọrụ mmụọ nsọ n'ọrụ. Chineke wee sị Moses: "Lee, akpọwom Bezeel nwa Uri, nwa Hua, nke ebo Juda: M'we mejue ya mọ nke Chineke n'amam-ihe na nghota, na n'ihe-omuma na n'ọlu nile di iche iche; Ọhọliab nwa Ahisamak nke ebo Dan n'aka ya, ọ bu kwa n'obi ndi nile nwere obi ka M'tiyeworo amam-ihe, ka ha we me ihe nile nke M'nyeworo gi n'iwu" (Ọpupu 31:1-6). N'ebe a, anyị na-ahụ na ọtụtụ ndị mmadụ ka Chineke họtara ma juputa na Mụọ Nsọ Ya, site n'ike nke ha nwere nkà pụrụ iche na tozuru oke iruputa echiche di nsọ nke ụlọkwuu ahụ n'uzọ ọ bụla. Onyinye ha di iche iche ma di iche iche di ka ihe di iche iche a chorọ n'ọrụ ha si di. Ọ pụtaghị na ha enwetala ọzụzụ ọ bụla gara aga na nka di iche iche, ma ọ bụ na ha tozuru oke n'okike, mana nkowa ahụ di n'akukụ nke ọzọ. Ha bụ ndị ohu n'Ijpt. Ọnọdụ ha abụbeghị ma ọlị na a ga-akwalite ikụ ihe nka. Ya mere, o yikariri ka Chineke họtara ndi ikom a, ndi na-ekwesighi ekwesị di ka ha na-arụ ọrụ ahụ, ka ọ di ka e si n'ike mmụọ nsọ nye ha, na ka e wee nye Chineke otuto. Echiche ahụ bụ Chineke; ụkpụrụ bụ Chineke; na amamihe na ike iruputa ya bụkwa nke Chineke, ya mere ọ dighi ohere maka echiche na uzọ mmadụ nkiti. Chineke bụ onye na-ese ụkpụrụ ụlọ, Mozis bụ onye na-ewu ihe, na Bezelel na ndi enyi ya bụ ndi ọrụ. Ọ bughị akukụ nke ọrụ onye ọrụ, mgbe ọ na-arụ ọrụ na ụlọ, igbanwe nhazi nke onye na-ese ụkpụrụ ụlọ, ma ọ bụ pụọ na nkowaputa na nke kacha nta; mana ọrụ ha bụ iji ikwesị ntụkwasị obi rụputa ntuziaka enyere ha gbasara ngalaba ha. Site na ime akukụ ọ bụla na-eduga na izu oke na nkwekọ nke ihe niile. Otú ahụ ka ọ di ndi na-arụ ọrụ n'ụlọkwuu ahụ. Onye ọ bula we lua ọlu nke-uku n'uzọ zuru okè, ma n'ogwugwu ihe nile ewe chiri ebe-obibi ahu ya na ihe nile nke ya nwere, dika ihe-atu ahu gosiri Moses n'ugwu ahu.

Enwere ụwa nke putara n'aha Akwukwo Nsọ. Ha na-abukari amuma. N'uzọ magburu onwe ya ha na-egosi kpomkwem agwa na okwa, na obuna akara aka nke ndi na-eburu ha. Aha ndi ọrụ abụọ ahụ bụ isi n'ụlọkwuu ahụ na-akpali nnoọ mmasi. Bezelel putara "na ndò (ma ọ bụ nchebe) nke Chineke." Ọhọliab putara "ụlọkwuu nke nna;" na n'ezie, ha aghaghị inwewori onwe ha nnoọ ná ntụkwasị obi n'okpuru "onyinyo nke Onye Pụrụ Ime Ihe Nile" mgbe ha ji ikwesị ntụkwasị obi na-arụ ọrụ n'ime "ụlọkwuu nke Nna" ha. Ya mere, ka anyi onwe anyi, ọ buru na anyi bu ndi na-eso ezi ihe, ma nwee afọ ojuju n'irube isi n'uche Nna anyi n'ihe niile.

Ugbu a ndị ọrụ a sitere n'ike mmụọ nsọ bi kpomkwem n'otu ebe ahụ n'ihe metụtara "ụlọikwuu mbụ" ahụ ndịozi Jizọs Kraịst ji mee ihe n'ihe metụtara "nke abụọ" ahụ. Ha, bụ ndịozi, erughị eru. Ha enwetaghị agụmakwụkwọ gara aga maka nnukwu ọrụ ndịozi ha. Ha bụ, n'anya ndị omenala, na ha bụ n'ezie, "ndị na-agughị akwụkwọ na ndị na-amaghị ihe." Ma ọ bụ ezie na ha soro Jizọs ma gee ntị n'ozizi ya dị ebube, ma mgbe ọ hapụrụ ha, ọ hapụrụ ha na-enwe mgbagwoju anya maka ezi àgwà nke ọrụ ahụ dị n'ihu ha. N'ihia ya, Jizọs gwara ha ka ha "nọọ na Jerusalem ruo mgbe ọ ga-eji ike sitere n'elu die ntachi obi." Obere oge tupu ya ata ahụhụ, Jizọs ejiriwo amara kwe nkwa ọzọ ugboro ugboro onyinye nke Mmụọ Nsọ. Ọ maara na ka ha wee ruzuo oke ọrụ Ya nke O nyere ha mgbe o bilitesiri n'ọnwu (Mt 28:18-20), ọ dị mkpa ka e nye ha nduzi na-enweghị isi nke kariri mmadụ. Ya mere okwu ya ugboro ugboro gbasara mwusa nke Mụọ Nsọ. "M ga-ekpe ekpere Nna, Ọ ga-enyekwa unu onye nkasi obi ọzọ, ka O wee soro unu nọrọ ruo mgbe ebighị ebi, bụ Mmụọ nke eziokwu: Onye ụwa na-apughị inata, n'ihia na ọ dighị ahụ Ya, ọ dighikwa ama Ya." "Onye nkasi obi ahụ, ọbuna Mmụọ Nsọ, onye Nna m ga-ezite n'aha m, Ya onwe ya ga-akuziri unu ihe niile, meekwa ka unu cheta ihe niile m gwara unu." (Jọn 14:16, 17, 25, 26). "Mgbe onye nkasi obi ahụ ga-abia, onye m ga-ezitere unu site na Nna m, bụ Mmụọ nke eziokwu nke si na Nna ahụ pụta, ọ ga-agbakwa àmà banyere m: unu onwe unu ga-agbakwa àmà banyere m, n'ihia na mụ na unu nọ site ná mmalite" (Ik 15:26, 27). "Ọ bara gị uru na m ga-ala: n'ihia na ọ bụrụ na m na-agaghị, onye nkasi obi agaghị abiakwute unu; ma ọ bụrụ na m na-aga, m ga-ezitere ya gị. Ọ, mgbe ọ na-abia, ga-ama ụwa ikpe n'ihe banyere mmehie, ezi omume, na nke ikpe. . . M nwere ọtụtụ ihe ọzọ igwa unu, ma unu enweghị ike iburu ha ugbu a. Otú ọ dị, mgbe ọ ga-abụ na Mmụọ nke T-RU, ga-abia n'ime eziokwu. n'ihia na ọ gaghị ekwu site n'onwe ya, ma ihe ọ bụla Ọ ga-anụ, ihe ndị a ka Ọ ga-ekwu; "Mgbe ya na ha zukorọ, O nyere ha iwu ka ha ghara isi na Jerusalem pụọ, kama ka ha chere nkwa Nna m, bụ nke Ọ siri, 'unu n'ụrụ n'ọnụ m. N'ihia na Jọn ji mmiri mee unu baptizim, ma a ga-eji mmụọ nsọ mee unu baptizim, ọ bughị ụbọchị ole na ole site n'ihia a." (Ọrụ 1:4, 5)

Site n'Akwụkwọ Nsọ ndị a, anyị na-ahụ na ndị ozi Kraịst a họtara agaghị ebido nnukwu ọrụ ha nke ikwusa ozi ọma na iwu ụlọ n'ezie ruo mgbe mmụọ nsọ dakwasiri ha, ka e wee wụkwasi ha Mmụọ Nsọ n'ụdị nke ukwuu nke na e 'mere ha baptizim' n'ime ya; na otu Mọ Nsọ nke ụwa, dika nke a, enweghị ike inata; na Ọ ga-abia dika "onye nkasi obi," ka echetakwa ozizi nile nke Kraịst gara aga na ncheta ha, ma duzie ha n'ezie-okwu nile, ma kpughee ọdinihu na nghota ha; na Ọ ga-esi n'aka ha kwuo ezi-okwu dum nke Kraịst.

N'ihia ya, ndịozi Jizọs e nyere ike mmụọ nsọ ruru eru n'uzọ Chineke maka oké ọrụ ha. Na ka ha wee buru ihe-agma nke ikike zuru oke, Chineke soro ha na-arụkọ ọrụ, "na-agbara ha àmà site n'ihe iriaba ama na ihe ebube, na ike dị iche iche, na site n'onyinye nke Mmụọ Nsọ, dị ka ike nke ya si dị" (Hib 2:4). Ha nwekwara ike, site n'ike nke Chineke, igbu (Ọrụ 5) na mee ka ndụ (Ọrụ 9: 36-43); ha nwere ike 'jide' mmehie na ha nwere ike 'igbaghara' ha; ha guzoro n'ebe ahụ ma bụrụ ọny okwu nke Kraịst na nke Chineke. "Onye nānu unu nānu Mu onwem, ma onye nāju unu nāju Mu onwem: ma onye nāju Mu onwem nāju Onye ziterem." Nke a bụ agbụ nke njikọ atọ - Chineke, Kraịst, ndịozi; Chineke nọ n'eluigwe, Kraịst onye ogbugbo, na ndịozi nọ n'ụwa. Onye na-aghota njikọ nke ndịozi na-ejide Kraịst, na Chineke Pụrụ lme lme Nile. Ka a ghara ighotahie m. Ndịozi ahụ ji ọkwá a kasị mkpa n'ihia ozizi ha na-adighị eme nke ọma. Ọ dị ebube na Chineke ga-enye mmadụ ike dị otú ahụ; ma ọ bụ atumatụ Ya, ma anyị ga-eji ọny na-edo onwe anyị n'okpuru.

Ụka mbụ ghotara ikike a nke ọma. “Ha nọgidere na-eguzosi ike na ozizi nke Onye-ozí” (Ọrụ 2). Ha maara na ha bụ ndị nnọchianya Kraịst; ma na okwu ha, ya mere, bụ nke ikpeazụ n’ihe nile metụtara okwukwe nke Kraịst, ma taa otu ikike nke ndị ozi dị n’ọrụ. Ndịozí ahụ enweghị ndị nọchiri anya ha; ọ dighị nke dị mkpa. Okwukwe, n’uju ya nile, sitere n’aka ha, “Erara ha nye ndi-nsọ otu mgbe; ma ọ dị n’ime mkpuchi nke Testament Ọhụrụ. Mgbalí nile igbakwunyere ma ọ bụ ịnara site n’ikike nke ndị ozi, ma site n’ocheeze, steeti, nzuko omeiwu, synod, ọgbakọ, Pope, ma ọ bụ ndumọdụ, bụ omume nnupụisi megide uche Chineke. Jis’is matara na náán, ihe agagh’z gbanwe uwa “site n’okwu ha” (Jn 17:20). Pita kwukwara na Chineke enyefewo ha “ihe niile gbasara ndụ na nsọpụrụ Chineke.” Ya mere, anyị kwubiri site n’ikwughachi eziokwu ahụ bụ na ndị ọrụ sitere n’ike mmụọ nsọ nọ n’ụlọikwuu mbụ ahụ bụ ụdị ndị ọrụ sitere n’ike mmụọ nsọ na nke abụọ, nakwa na ọ nọ ka ndị mbụ rụrụ ọrụ, n’uzọ ziri ezi na n’uzọ zuru ezu, ụlọikwuu mbụ ahụ dị ka “ụkpụrụ” Chineke si dij; ya mere ndị ozi nke Jisus Kraịst, n’okpuru mmụọ nsọ nke Mmụọ Nsọ, rụpụtara ma mechaa usoro nke Ndị Kraịst; na nnukwu omume anyị ga-amụta na nke a bụ nnabata zuru oke na nnabata nke eziokwu dika anyị na-ahụ ya na agba ọhụrụ. Ọ bụrụ na ndị niile na-azọrọ na ha kwere na Jizọs ga-anabata iwu a, ma “na-agbakọ mbọ maka okwukwe nke ozi ọma,” ihe ga-esi na ya pụta ga-abụ idị n’otu—“Otu ahụ, otu mmụọ, otu olileanya, otu Onyenwe anyi, otu okwukwe, otu baptizim, na otu Chineke na Nna nke ihe niile.

"Aha na otu na otu na-ada, na Jizọs Kraịst bụrụ ihe niile n'ime ihe niile."

Isi nke IV

Ihe onwunwe

E ji ihe dij iche iche dij oké ọnụ ahịa rụọ ụlọikwuu ahụ na ngwá ụlọ ya: ọlaọcha ọlaedo, ọla, nkume dij oké ọnụ ahịa, osisi accasia, ezigbo linen, akpụkpọ anụ dij oké ọnụ ahịa, ihe e ji esiji ákwà, ihe akpara nke ọma, wdg. Ihe mbụ anyị nwere ike ihu nke ọma bụ na ihe ndị a niile bụ onyinye afọ ofufo nke ndị Chineke. “Jehova wee gwa Mozis okwu, si, Gwa ụmụ Izrel ka ha wetara m onyinye-inata-iru-ọma: onye ọ bula nke obi-ya nātọ ya utọ ka unu gēwere onyinye-inata-iru-ọmam; (Ọpụ. 25:1-9). "Ha we bia, onye ọ bula nke obi-ya kpaliri ya, na onye ọ bula nke Mọ-Ya mere ka ọ nāchọ, we weta onyinye-inata-iru-ọma Jehova, ka ọlu ọlu ulo-ikwū nzute, na ijere ya ozi, na ime uwe nsọ ahu. Ha we bia, ma ndikom na ndinyom, ka ha ra, bú ndi obi-ha nāchọ, wetara brooches, na n̄a-aka-aka, na n̄a-aka-akàrà, "&c. (Ich. 35:20-24) "Ha (ndị ọrụ ahụ) wee nata n'aka Mozis ihe àjà niile nke ụmụ Izrel wetara maka ozi nke ozi nke ebe nsọ iji mee ya: ma ha na-ewetakwara ya onyinye afọ ofufo kwa ụtụtụ. . . nwoke ma ọ bụ nwaanyị na-arụkwa ọrụ ọzọ maka àjà dij nsọ, e wee gbochie ndị mmadụ inye ihe.” (Ọpụ. 36:3-6) N’ihi ya, ndị mmadụ zara òkù ahụ Chineke kpọrọ ihe nke ukwuu nke na a napụrụ ha inye ihe atụ magburu onwe ya nke ichu onwe onye n’àjà!

Anyị nwere n'ime ihe omume a ihe atụ nke ụkpụrụ afọ ofufo nke jupụtara n'atụmatụ dum nke mgbapụta mmadụ site na nnukwu ihe mbụ ya ruo na njedebe ikpeazụ ya. “Chineke hụrụ ụwa n’anya nke ukwuu nke na o nyere Ọkpara ọ muru naanị ya,” Jizọs “hụrụkwa anyị n’anya ma nyefee onwe ya maka anyi.” "Site n'amara ka a zopụtara anyi, site n'okwukwe; ma nke ahụ ọbughị nke anyi onwe anyi, ọ bụ onyinye Chineke." "Onye ọ bula nke akpịrị na-akpọ, bjanu na mmiri, ma

onye na-enweghi ego, bjanu na-azuta na-eri na-enweghi ego na-enweghi onu ahia." O na-ato Chineke utu inye ihe. O nenyi ihe nile - ndu na ihe nile nke ndu; nzoputa; na onu ahia ya niile di egwu. O na-atokwa ya utu maka onyinye afu ofufo nke ihe ndi o kere eke. O dighi amanye mmadu. Ozizi nke "mmetuta nke Mmuo Nso na-apughi imeri emer" megidere amamihe na mmuo nke Akwukwo Nso. Oburu na Kraist guzoro n'onu uzọ nke obi mmadu na-akpo ma na-aku, anyi onwe anyi ga-emeghere ma hapu ya; o buru na Chineke asi, "Onye o bua nke akpiri na-akpo, bjanu na mmiri," ANYI ga-abiariri n'onwe anyi nu. O gaghị amanye anyi. O buru na ndi mmadu agaghị abia, ka ha nwee ndu, ha aghaghị ila n'iyi. Chineke agaghị amanye ha. O kwuwo, "Ndi m ga-abu ndi nwere afu ojuju n'ubochi ike m." Lee ka nke a si metuta okpukpe Ndi Kraist n'ezie! N'ubochi Pentikost, ndi mmadu "buru uzọ nye onwe ha nye Onyenwe anyi" n'okpuru aririo siri ike nke Pita onyeozu, mgbe ahụ, e nwere otu ihe merenu nke dabara n'uzo magburu onwe ya na ihe merenu a koru n'elu. Di nno ka ndi ahụ na-eweta ihe onwunwe ha n'efu na okpukpo oku Mosis, otu ahụ, mgbe ndi ahụ "ji onu nata okwu Onyeozu, e meekwa ha baptizim," anyi na-agwa anyi na "o dighi otu n'ime ha kwuru na ihe o bua n'ime ihe ndi ahụ o nwere bu nke ya. . . , na ndi niile nwere ulu ma o bu ala rere ha, wetakwa onu ahia nke ihe ndi e rere, na e kesara onye o bua n'ukwu di ka mkpa nke Onyeozu ahụ si di. (Oru 4:32-34). Lee ka eziokwu di na Kraist na-aghaghị isiwo jide ha n'obi! Oburu na ndi kwere ekwe ghotu nzoputa nke Chineke ugbua dika ha siri mee ya, ogagh adi nkpa aririo na-ekpe ekpere maka obere ego iji na-aruru nke Onye-nwe-ayi. O dighi iwu di n'ogbugba ndu oheru na-asi "I ga-enye." Chineke kpachapuru anya hapu anyi ka anyi nweere onwe anyi ime di ka obi anyi si akpali anyi. "O buru na e nwere mbu a njikere uche, o na-nara di ka ihe mmadu nwere, ma o bughu di ka nke o nwere." "Ma nka ka m'nekwu na onye naghwa nwantakiri, o ga-eji ntageide kwa ihe-ubi; onye naghwa kwa n'uba gwe kwa ihe ubi n'uba.

Ma mgbe anyi na-ahapu si otu free, onye nke nwere kasi ike ogwugwu echiche nke uru nke Chineke "apughi ikwu okwu onyinye" anyi ga-adighi njikere ikwu "O bu uwa dum nke odidi nke m Nke bu onyinye di nno obere, Love di itunanya, otu Chineke, choru mkpuru obi m, ndu m, m niile."

Anyi nwere ike iriba ama, n'onodu nke abuo, iji gboo mkpa nke ulokwu ahu, naani ndi Chineke ka a rioro. A puru ikwu na o dighi ihe ozu ha puru ime; mana nke ahu ga-abu ichi nke ukwu. Na ha arighi ndi no n'ezie aririo bu eziokwu nke kwekoru n'omume Ndi Kraist oge mbu. Ha ewereghu ihe o bua n'aka ndi ogo mmuo iji kwado ha n'ikwusa ozi oma, ma o bu iwuli choochi elu.

Mgbe ahu, n'onodu nke ato, idi oku onu ahia nke ihe ndi e ji eme ihe n'ulokwu ahu na-ezo aka n' "aku Kraist a na-apughi ichoputacha achoputacha." Site n'ihe ndi ahu ndi mmadu na-enweta nke ukwu, a na-eweputa aku na uba a na-apughi itu anya nke ozi-oma. Ihe niile ebe a di oku onu ahia. Jisus di oku onu ahia, n'ebe Chineke na anyi no; udo na mgbaghara di oku onu ahia; onono nke Kraist, na nkasi obi nke Muo Nso di oku onu ahia; na olile anya di ebube nke ndu ebighi ebi di oku onu ahia. Ihe niile di oku onu ahia nye anyi ndi kwere.

ISI V

ulokpe

MGBE ahụ, nke a na-akpọ ogige ụlọkwuu ahụ, dị otu narị kubit n'ogologo na 50 n'obosara. Ụdị ahụ bụ square oblong. Otu kubit dị 1.824 n'ogologo, ya mere ogologo ya dị ihe dị ka kubit 185, obosara ya dịkwa ihe dị ka kubit iri asatọ na asatọ. Ebe-obibi ahụ guzoro n'ime ogige a n'akụkụ ọdịda anyanwụ, na-eche ihu n'ebe ọwụwa anyanwụ. E were kwa ákwà-nkwuba nke ezi ákwà ọcha akpara nke-oma chiri ogige ahu, nke ejichiri ogidi ọla iri isii guzosie ike, orú n'akuku Ugwu na orú n'akuku Ndida, na iri n'elu nsọtụ ọ bula. A na-adọba ogidi ndị ahụ ka ha bụrụ oghere ndị e ji ọla kọpa mee, werekwa isi ọlaọcha ma ọ bụ "isi" kpube ha okpueze. N'ebe ọwụwa anyanwụ bụ "onụ ụzọ ámá nke ogige," ihe dị ka 35 obosara. E were ákwà-nkwuba mara nma nke oghe anunu, na oghe ododo, na oghe uhie, na ezi ákwà ọcha akpara nke-oma, ka emere ya. E ji ogidi anọ kwadoro nkwudo ahụ, ha na-ejikọta onụ na ebe ndị ọzọ. Ya mere, ogige ahụ dị elu nke ukwu nke na-egbochi ụlọkwuu ahụ ka mmadụ niile ghara ihụ ya ma e wezuga ndị bịa n'ọnụ ụzọ ahụ a họtara ahọtara ma chọọ iji onyinye ha bata. Anyị anaghị agụ na mmadụ niile nwere ike inweta ogige ahụ, ma ọ chọrọ ife ofufe ma ọ bụ na o nweghi; ma naani (ọ dị ka) ndị bịa ichụ àjà. Ihe iri ụka adighi ya na enyo ahụ mara mma nke "onụ ụzọ" ahụ nọ nso, mana a na-adọta ya ngwa ngwa mgbe niile inabata onye ọ bụla chọrọ ibiaru Chineke nso.

Ugbu a, anyị nwere ike imụta ma ọ dịkarịa ala ihe mmụta atọ mara mma site na ogige a.

1. Ihe ndị miri emi nke Chineke n'ime Kraịst, "ihe nke Mmụọ nke Chineke," anaghị ekpughere onye ọ bụla n'eleghị anya nke ọma ma ọ bụ nlegharị anya. Tupu mmadụ enwee ike ighọta na ighọta ha, ọ ghaghị ibiaru nso n'ebe dị anya nghọta. Chineke ezonariwo ihe ndia n'iru ndi-amam-ihe na ndi nwere uche, we kpughe ha nye umu-ntakiri. A ghaghị inwe mmụọ dị umeala, nke a na-akuzi, na obi dị njikere, "Ọ bụrụ na onye ọ bụla ga-eme uche Ya, ọ ga-amata ozizi ahụ, ma ọ bụ nke Chineke ma ọ bụ na ọ bụ nke mmadụ." "Eziokwu na ezi obi" bụ nanị ala nke mkpụrụ Alaeze ahụ gbanyere mkpọrọgwụ n'ime ya ma mịa mkpụrụ. Onye-nwe-ayi agọziri agọzi siri ndi-Ju, Unu ekweghi n'ihhi na unu esoghi n'aturu nkem. Ya bụ, ha enweghi ndị na-edo onwe ha n'okpuru, na-ekwenye ekwenye iso Ya, dika aturụ na-azụ ha, ya mere ha enweghi ike ikwere. Otu a ka o siri bụrụ na onye na-enyo enyo nwere ike ihụ ọtụtụ ihe n'ime Akwukwọ Nsọ ka ọ mara mma, ebe Onye Kraịst na-ahụ ima mma na ibe ọ bụla, n'amaokwu ọ bụla. N'anya ndi nāla n'iyi n'ekweghi-ekwe, ihe nke Chineke bu ihe-nzuzu; ma nye ndi kwere na Kraịst bụ ike nke Chineke na amamihe nke Chineke. Ihe a niile yiri ihe e ji emechi ogige nke ụlọkwuu ahụ sere onyinyo ya. Ka ayi mara ihe; ka ayi bia n'onu-uzọ-ama; ka ayi chiri àjà na onyinye-inata-iru-oma bata. "Ngọzi na-adirị ndi ogbenye n'ime mmụọ, n'ihhi na alaeze eluigwe bụ nke ha. Ngọzi na-adirị ndi di ọcha n'obi n'ihhi na ha ga-ahụ Chineke."

2. Onụ ụzọ ahụ sara mbara. Ndị niile chọrọ ibia n'ihu Chineke jiri nchegharị na onyinye nweere onwe ha ime otú ahụ. Ya mere, onụ ụzọ ebere na-emegehe emeghe, "onye ọ bụla nke na-achọkwa" nwere ike ibanye. Ụdị agba nke onụ ụzọ ámá nke ogige ahụ na-adọrọ mmasị. Ihe na-acha anụnụ anụnụ n'elu elu; odo odo na-ekwu maka eze; uhie (ihe nke ikpuru) na-ekwu maka idi umeala n'obi na nhujuanya; ọcha ọcha na-egosi idi nsọ. A na-achikọta ihe niile na Jizọs Kraịst. O siri n'elu-igwe bja, Ọkpara eze nke Chineke di ndu, ka o weda onwe ya ala wee rube isi ruo onwu ka O were ọbara Ya kacha di oke onu ahia gbaputa anyi, ma O were onwe ya chuo onwe ya n'enweghi ntupo nye Chineke. N'ihhi ya, Ọ bụ "uzọ, eziokwu na ndu, ọ dighikwa onye na-abiakwute Nna ma ọ bughị site na Ya."

3. Ihe eji eme "isi" ma o bu isi ndi ahụ ekpubere ogidi ọla ndi ahụ okpueze bu nke e ji ego mkpuchi mmehie e weere n'aka umu Izrel n'onu ogugu ha. Ndi nwoke niile malite n'afọ iri abuo gbagowe ka a chorọ inye okara shekel ọlaocha maka ihe mgbaputa ya (Ọpụ. 30:11–16), onu ahia 1/2. E kweghi ka ndi ogaranya nyekwuo ihe, ma o bu ndi ogbenye obere ihe. Ya mere, mgbe Chineke na-atule uzọ mmadu nile, o kuzikwaara ha mkpa mgbaputa nkiti maka mmadu nile. O yiri ka Onyeozu ahụ o na-ezo aka na ulo oru a mgbe o na-ekwu, "Ejighi ihe ndi na-emebi emebi gbaputara unu, di ka ọlaocha na ọlaedo . . . "O dighi ihe di iche, n'ihu na mmadu nile emehiewo, na-erukwa otuto nke Chineke."

Mgbe ahụ, isi ndi a ga na-echetara umu Izrel mgbe nile onu ahia nke mgbaputa Ya. Ugbu a, akoputawo m na ulokwuu ahụ zoro ezo n'ebe onye na-ekiri ihe na-enweghi mmasi no. Ma okpu ọla ocha ndi a ga-adi na-ele anya mgbe niile, na-adi n'ogidi ọla ma na-ebili n'elu akwa mgbochi ahụ. Nke a na-egosi isi ihe di mkpa; ya bu, mkpa o di idebe obe nke Kraist, ma-obu kama nke ahụ Kraist akpogidere n'obe, n'iru uwa. O bu oru na ihe ugwu nke Nzuko-nsọ ikwusa ozi-oma nye ihe nile e kere eke, igosi ha onu ahia mgbaputa mmadu. Nkwusa nke Kraist bu ihe na-adota onye nmehie na Chineke. "M, o buru na e si n'ụwa welie m, m ga-adota mmadu niile n'ebe m no." "Ihere ozi oma adighi eme m, n'ihu na o bu ike nke Chineke ruo nzoputa nye onye o bu nke kwere." Mgbaputa kwesiri ibu isi ihe na-ekwusa ozi oma. Otutu nkwusa na-efunahu --abaghi uru, n'ihu na ndi nkwusa adighi elekwasi anya na eziokwu di mkpa, na-azoputa. Ozọ kwa, okpueze ọla-ocha ndi a na-atukwa aro igba akaebe nke ndu a gbaputara agbaputa nke Onye Kraist. Nke a bu uzọ—ma eleghi anya nke kasi mma—nke mmadu nile puru ma kwesikwa ikwusa Kraist. "Ka ihè unu na-enwu n'ihu mmadu ka ha wee hu oru oma unu wee nye Nna unu nke bi n'eluigwe otuto." "Ejire onu ahia zuta unu, ya mere nyenu Chineke otuto n'anụ ahụ unu na mmuo unu nke bu Ya."

"Were ndum, ka o do kwa ya nsọ, Onye-nwe-ayi, nye Gi."

ISI NKE VI

Nhazi

UMODU ala nke ulokwuu ahụ yiri n'otu ogige ahụ dikwa. E were ibo osisi acasia di iri anọ na asato, nke eji ọla-edo anagwaghi agwa machita mbi-di-ya. bopdu ndi a di 17½ ku n'ogologo na 2½ n'obosara.

A na-etinye ha n'oghere ọla ocha. E nwere oghere iri itoolu na isii, otu talent ọlaocha na nke o bu nke, nke onu ahia ego anyi ga-eri ga-abu £34,200. E nwere ibo iri abuo n'akuku nke o bu nke, 8 dikwa na nsotu ebe odida anyanwu. E jikwa ihe yiri mgbaaka ọlaedo na ihe ntuhie e ji osisi ruo, nke e ji ọlaedo machie, jikota ha onu. N'isi ebe owuwa anyanwu, ma o bu onu uzọ, e nwere ogidi osisi ise nke e ji ọlaedo machie onu uzọ ahụ. Edebere ogidi anọ nke otu ihe n'ofè ime-ulo ahu, nke kariri n'etiti uzọ, n'ihu akwa-nbuchi ahu; bu nke kewara "nsọ" ahụ na "Ebe Nso kasi nsọ" ahụ. Usoro ahụ dum di mfe ozugbo ma o bara ogaranya karja nkwuputa. A gbanwere ya n'uzọ magburu onwe ya n'onodu ndi ahụ. Ewubere ya na ukuru sayensi siri ike. O bu ezie na idite aka ya na ike ya di nno ukwuu, a ruru ya nke ukwuu nke na a puru ibutu ya ma o bu tinye ya n'ime obere oge.

Ụlọikwuu n'onwe ya bụ ụdị nke Nzukọ-nsọ. Achọrọ m ka eburu nke a n'uche. Ọfọn, ebe a, gini ka anyị ga-amụta site na nhazi ya n'ozuzu ya? 1st. Na Nzukọ-nsọ nke Chineke dị nfe n'ụzọ dị ebube na ọgaranya dị ebube; na n'ụzọ magburu onwe ya na-emegharị maka mkpa nke mmadụ n'ime afọ na climes niile. Ọ bụ usoro zuru oke. Ọ gaghi ekwe omume imeziwanye Nzukọ-nsọ nke Testament Ọhụrụ, n'agbanyeghi na ọtụtụ agbalịwo ime ya. Mana ha mere naanị ngosi nke nzuzu ha. Nke abụọ. E tinyere mbadamba nkume ndị ahụ n'ime nnukwu oghere ọlaocha, ndị e ji ego mgbapụta mee, tupu ha ekwuo ya; na-eguzo na na ọny ahia nke mkpuchi! Otu anyị nọ ebe a ọzọ echetara ntọala nke Nzukọ-nsọ nke Chineke. Ọ dabere na aja mgbaghara mmehie nke Kraịst, nke kariri ọny ahia. Site n'ọnwụ ya, Ọ tọrọ ntọ-ala nke e wuru Nzukọ-nsọ n'elu ya. "Ọ dighi onye nwere ike itọ ntọala ọzọ karịa nke a tọrọ, nke bụ Jizọs Kraịst." Ewuru ayi n'elu ntọ-ala nke ndi-ozī na ndi-amuma (ya bu, ntọ-ala ahu nke ha wuru n'elu), Jisus Kraist n'onwe Ya bu onye isi nkuku.

Nke atọ. Site na kọmpat idị n'otu nke ebe-obibi ka edobere idị n'otu nke usoro Ndi Kraist, na Ụka nke Jisus Kraist. Dị ka e nwere nanị otu ụzọ n'ime ya, na otu ụlọikwu, otú ahụ ka e nwere nanị otu ụzọ nzọpụta, na otu Nzukọ-nsọ. Pọl degaara ndi Efesọs akwụkwọ, si: "Ya mere, mụ onwe m, bụ onye mkpọrọ nke Onyenwe anyi, na-ariọ unu ka unu na-eje ije n'ụzọ kwesiri ikpọ òkù ahụ a kpọrọ unu, n'idị umeala n'obi na idị nwayọọ nile; ihe nile, onye bu onye kachasi ihe nile, site kwa n'aka ihe nile, na nime ihe nile" (Efe 4:1-6). Otu onyeozī ahụ degaara ndi Kọrint akwụkwọ, si: "Mụonụ zuo okè ọny n'otu uche ahụ na n'otu echiche ahụ." Ọzọ, ọ na-ekwu, si: "Ihe nile nke ụlọ, na-ekwesị ekwekọ ọny, na-eto eto ruo a nsọ ụlọ nsọ (ebe nsọ) n'ime Onyenwe anyi. Onyenwe anyi gọziri agọzi kpekwarā ekpere n'okwu ndi a: "Ana m ekpe ekpere . . . ka ha nile bụrụ otu, di ka Gi onwe gi, Nna, di n'ime m, mụ onwe m kwa n'ime Gi, ka ha onwe ha wee bụrụkwa otu n'ime anyi: ka ụwa wee kwere na ọ bụ gi zitere m."

Ọ dighi ihe na-ezighi ezi ozizi a. Ebumnobi Chineke bụ na e kwesiri inwe otu "isi" —Kraist, na "otu ahụ" — Nzukọ-nsọ; ka e « nkewa 2 d 2 d nkewa n'aru, ma ka nd nke Kraist niile b 2 otu; na idị n'otu a ekwesighi ibụ echiche nkiti, kama ọ bụ eziokwu nke ga-amasi "ụwa" na mmalite nke Chineke sitere n'aka onye malitere ya; ma na ọ bụ ọrụ dijiri ndi nile na-azọrọ na ha bụ nke Kraist igbalisi ike iweta na inogide na-adi n'otu a. Na otú onye ọ bụla nke na-ekwuputa na ya hụrụ Onyenwe anyi Jizọs n'anya, n'ihu ekpere siri ike Ya nke e hotara n'elu, nwere ike ikwado ma ọ bụ rịọ maka irọ òtù, ọ na-efunahụ m ighota. Ọtụtụ puku ndi na-azọrọ na ha bụ Ndi Kraist, bụ ndi na-achota onwe ha gburugburu n'ime nnukwu netwọk nke irọ òtù, kama ime ike ha nile iji mebie ya, na-agbalisi ike ichota ihe ngopu maka ya, na ọbuna arumuka na-akwado ya. Ma ọ dighi mgbe a pughị igbachitere ya site n'Okwu Chineke. N'ezie, Akwụkwọ Nsọ katọrọ ma katọọ ya n'asusu ọ bụla a na-ejighi n'aka. "Ma nke a ka m na-ekwu, na onye ọ bụla n'ime unu na-asi, Mụ onwe m bụ nke Pọl, ma mụ onwe m nke Apolos, na mụ onwe m nke Sifas, na mụ onwe m nke Kraist. Ọ KWERE KRAIST? À kpogidere Pọl n'obe n'ihu unu? Ma-ọbu è mere unu baptism n'aha Pọl? (1 Kọr. 1:10-13) "Munna m, enweghi m ike igwa unu okwu di ka ndi mmuo nsọ, kama di ka ndi anu ahụ, di ka umu ọhuru n'ime Kraist. jiri mmiri ara rie unu mmiri ara iri irighi m, n'ihu na unu apughi iburu ya. Mu onwem bu nke Pọl, ma onye-ozọ, Mu onwem bu nke Apolos, unu bu gini kwa? N'ime nzukọ-nsọ nke ndi Kọrint putara ihe iriba-ama mbu—ga-abu na ha bubu ndi ikpe-azu-nke nkewa otu na aha otu. Ma n'oge na-adighi anya ha putara ka olu nke mmuo nsọ wepuru ha ozugbo di ka anu aru, na imegide mmuo di utọ nke idị n'otu nke e kufere n'ime Nzukọ-nsọ mbu. Njikọ bụ ike. Ọ bụ "ihe ima mma na ihe ọny ruo mgbe

ebighị ebi,” mgbe idị nsọ, idị ọcha na ihunanya bu ihe nkeko. Ọbụ abụ ahụ nwere ike buru: "Lee ka o si di mma na ka o si di uto ka umunna biko onu n'idi n'otu! O di ka mmanu di oké onu ahia nke di n'isi, nke wusara n'aji agba, obuna afu onu Eron; nke ridata n'onu onu uwe ya; di ka igirigi Hemon, nke na-agbada n'ugwu Zayon: n'ih na n'ebe ahụ ka Jehova nyere iwu ngozi ya ruo mgbe ebighi ebi, obuna ndu). Ihe atụ abụọ a, mmanu na igirigi, na-egosiputa ihe na-esi isi uto na nke na-enye ume oheru, ma na-akowaputa omaricha ihe uto nke idi n'otu nke Ndi Kraist.

“Lee ka oheru si di uto, lee ka eluigwe si di, Mgbe ndi heru Onyenwe anyi n'anya n'udo na-atu ibe ha uto, wee mezu Okwu ahụ.

Mgbe onye o bua ga-enwe ike isu ude nwanne ya, Ya na ya na-ebukwa oké; Mgbe iru uju na-esi n'anya ruo n'anya, Na onu si n'obi ruo n'obi.

Mgbe enweghi anyafu, nleli na nganga, Ochicho anyi niile di n'elu, Onye o bua nwere ike zobe mmejọ nwanne ya, Na-egosikwa ihunanya nwanne.

Mgbe ihu-n'anya, n'otu iyi di nma, Site n'obi o bua neru; Mgbe idi n'otu na-atu uto, na ezigbo nkwanye ugu, na omume o bua na-enwu. "

O buru na a juo ya, "Olee otu a ga-esi nweta njiko nke Ndi Kraist?" aziza ya di mfe. Di nnoo ka umu Izrel nyefere onwe ha ma soro Mozis di ka onye ndu ha na onye na-enye iwu, o bughikwa onye ozo, otu ahụ ka anyi ga-eso Kraist, o bughikwa onye ozo. Agba Oheru bu akwukwo iwu Ya, nke e nyere maka naani ntuziaka anyi. Site n'inwe afọ ojuju na naani nke ahụ, na-enweghi nkwenye mmadu ma o bu onye ndu mmadu, anyi niile ga-aburiri otu n'ime okwukwe na otu na ndu.

ISI NKE VII

Mkpuchi

E NWERE ihe-nkpuchi anọ maka ulokwu ahụ, edoro otu n'elu ibe ya. O di ka ihe ijuanya na a gaara enwe otutu; ma eleghi anya akara ngosi ha bu nkowa kacha mma. Achoputara m na okwu ahụ bu "mmehie" n'ime Testament Ochie bu, n'asusu Hibru, okwu nke putara ihe mkpuchi. Nke a n'ike na-echeta ihe mere n'ihe gbasara odida nke nne na nna mbu anyi. Anyi na-agu na mgbe ha dara, ihere gba oto ha mere ha, ma mee onwe ha ihe mgbochi nke akwukwo fig. Ma ihe mkpuchi a adighi Chineke mma. O di ka kporu Adam na nwunye ya uwe-akwa akpukpo, yiwe ha. Ugbu a o bughie ihe ezi uche di na ya iche na anumanu ndi e gburu iji zuta akpukpo, ha bu ndi mbu e ji chuo aja? Ken na Ebel ghotara gbasara aja; Ebee ka ha nwetara ihe omuma ha? N'ezie site n'aka ndi muru ha, bu ndi n'aka nke ha nwetara ozi ha kpomkwem site n'aka Chineke. Ka anyi na-eche na nke a di otu a, kedu ka ihe nkiri ahụ si maa mma? O bu ezie na Jehova na-ekwe nkwa amara nke mkporu nwanji ahụ, O na-enye ihe mmuta n'ime ogbugbu nke ndi aka ha di ọcha: O bukwu akpukpo anu ha ji kpuchie ihere nke nwoke na-eme mmehie. Nne na nna mbu anyi ha ghotara ihe nnochianya kasị mma? Anyi amaghie. Ma n'ebe anyi no, lee ka ihe omume a si di iriba ama na-echetara anyi "Nwa Aturu Chineke nke na-ebupu mmehie nke uwa," bu onye anyi

sitere n'òbara ya gbaputa anyi, onye e kpuchikwara ihere anyi n'ezi omume! Ma ka e mesiri ihe nnochianya nile nke Kraist n'ime Testament Ochie kama n'akuku ufodu na-eweputa mgbaputa ahụ nke di n'ime Kraist Jisqs. Iji ihe mkpuchi eme ihe bu iji zoo, o bughị ikpochapụ ma o bu ihichapụ. Ma n'ime Kraist ka 'a na-ehichapụ' mmehie anyi---ekpochapụ. A na-ewepu ntupo ahụ, ikpe omuma, ihere. A naghị echetakwa ha ozọ. Anyi nwere ike ghara ichefu ha, onya ahụ di omimi ma na-egbu anyi mgbu ka anyi chefu. Ma Chineke kwuru, si: "M gaghị echetakwa mmehie ha na ajo omume ha ozọ. O bughị naanị ekpuchiri, ma kpochapuru; o bughị nanị gbaghaara, kama chefuru. A 'kpoptara anyi n'onye ezi omume,' ka "ndi ezi omume" kwuru. "N'ibu ndi a gurụ n'onye ezi omume site n'okwukwe, anyi na Chineke di n'udo, site n'aka Onyenwe anyi Jizos Kraist." "Emere ya amamihe, ezi omume, ido nsọ, na mgbaputa." O bughị kwa ka ihe-nkpuchi nke ebe-obibi ahu nekwa okwu bayere mmehie? Ma ka anyi tlee ihe mkpuchi ndi a iche.

Mkpuchi akpukpo BAJER.

Ihe mkpuchi nke di n'elu, bu nke zoro kpankpan nke ndi ozọ niile, bu akpukpo anu ojo (ufodu na-eche na akpukpo akpukpo anu, ndi ozọ na-eche akpukpo anu porpoise). Ihe a dabara nke oma iji guzogide mgbawehi ihu igwe. O di ka ochichiri, enweghi mmasi na enweghi mmasi. Site n'abu Solomon, isi. 1:5, o ga-adi ka ulokwu, n'oge ahụ, a na-ejikari ihe gbara ochichiri eme. N'isiakwkwọ bu uzọ, anyi choputara na e zochiri ulokwu ahụ n'anya ndi nkiti. Ma obuna mgbe a na-ahụ ya site n'èzi o dighi mma banyere ya. Ugbu a na mputa mputa a, echere m na anyi nwere eziokwu kachasi mkpa eweputara. 1st. Banyere onye nke Onyenwe anyi a goziri agozi n'ụwa. Aisaia onye amuma buru amuma si "Ihu Ya di njo kari madu nile, udi-Ya di kwa kari umu madu" (As 52:14). "O ga-etolite n'ihu Ya di ka osisi di nro, na di ka mgborogwu nke ala kporo nku; O nweghi odidi ma o bu ima mma; ma mgbe anyi na-ahụ Ya, o dighi mma na anyi ga-achọ Ya. O bu onye a na-eleda anya na onye juru ya nke ndi mmadu, onye na-eru uju na onye maara na iru ujú; na di ka onye mmadu na-ezochi ihu ha, o bu ndi a na-eleda anya na anyi adighi ele Ya anya." O bu 53:2, 3. Ihe a nile, di ka onye o bu na-agu Bible maara, mezuru n'akwkwọ ozi ahụ di n'ime Jisqs onye Nazaret. Lee ka o si buru ihe ijuanya na onye Juu ahụ di mpako kpasuru iwe, na echiche ya banyere izi ezi wuru akpata oyi mgbe onye okwa nka nke Nazaret dara ogbenye kwuru na ya bu Mezaja ahụ—olileanya nke Israel! Ndi na-ese ihe na-enwekari mmasi inochite anya Jizos na onuno di ebube, ihu Chineke, na ihè di gburugburu n'isi Ya. Ofon, m na-eche na o bu nno eke, ma ihe niile a ndudue. Oburu na o nwetula ima mma okike, mkpughe ya, ida ogbenye, iru uju na ndogbu ya zuru oke iji kpochapụ ya. O bu karja n'uzo kwekorọ n'echiche na Akwkwọ Nso inochite anya ihu ya na odidi ya mebiri emebi karja ka o na-adi n'ebe umu mmadu no. Gini kpatara nke a? N'ihu na o bughị nzube ya ka o "ise anya nke anu ahụ." O bughị ebube nke odidi Ya, kama nke agwa na oru ya, ga-abu ihe na-adoro mmasi. Nke abuo. Otú ahụ ka o dikwa Nzuko-nsọ nke Kraist. "Alaeze nke eluigwe (nke Uka nke Chineke na-emeputa akuku di mkpa) na-abia na-aputaghị ihè." E jighi omaricha na ihe ngosi mara mma webatara ya n'ụwa. Ndiози ahụ, di ka Nna ha ukwu, bu ndi nkiti, ndi a muru n'ala na gburugburu ha. Uka nke ha wulitere bu idi mfe n'onwe ya. Ihe na-adoro mmasi ya bu n'ezie na nke mmuo. O nweghi ihe ugwu nke ụwa inye; ma otutu oke ibu, ida ogbenye na ahuhu n'ihu Kraist. Okwukwe ya, ozizi ya na emume-nsọ ya nile yiri "ndi na-ala n'iyi bu ihe nzuzu." Ebe nzuko ya bu "ogba nke ụwa," onu ulo ndi di n'elu ma o bu mbara èzi. Ma o putara na-emeri na imeri. O mere onwe ya mmetuta n'ebe nile, site hovel na ocheeze, na site n'otu nsotu nke ụwa ruo na nke ozọ. Iso Uzọ Kraist, di ka o siri n'aka nke Kraist na Ndi-ози

kpogidere ajo iro megide ihe-efu nile nke nrapu na ngosi.ma mmuo ya adighi agbanwe agbanwe. Odidi ya agbanwebeghi.

Ginzi ka a ga-ekwu maka nganga na ihe ngosi efu nke uka na ndi profeso nke oge a? Gini putara nnukwu ulo anyi, windo ndi e sere ese, akuku ahụ ndi di oké onu ahia, ndi ozi a na-akwu ugwo di elu, "ogbakọ ndi mara mma," ma ha puo n'idi mfe nke di n'ime Kraist Jizos? Ihe ndi a nwere ike nweta ihu oma nke ndi mmadu, okachasi ndi uwa, mana ha na-adalata ma na-akuda ike ime mmuo nke ogbakọ. Ha na-eweda ahiri di nkọ di n'etiti uka na uwa; ha na-eduga n'iche na nkwanye ugwu nke ndi mmadu n'ogbakọ dika onodu oha mmadu siri di; ha na-emeghe uzo ibanye n'otu na-enweghi ntughari. Iso Christianityzo Kraist achoghi ngwa ndi di otu ahụ. O na-aga n'ihu nke oma na-enweghi ha; o bughi n'inweta otutu ndi nele anya, kama n'izoputa madu na nmehie nile ha. Site n'itughari uche na nganga na ihe utọ anu ahụ, na site n'inye ihe mkpali ndi na-adabaghi na mmuo nke Kraist, anyi na-emeru ebunobi di elu nke ozi-oma ahụ. N'ihu ya, anyi kwubiri na di nnoo ka o dighi ihe na-adoro adoro banyere mputa nke ulokwu ahụ, otu ahụ ka e kwesighi inwe ihe nkiri anu ahụ nkiti na nke anu ahụ e jikotara ya na Nzuko-nsọ nke Chineke.

Mkpuchi ime

N'ihu odiche di na ya, o puru idi mma ugbo a itule ihe mkpuchi ahụ di ka a na-ahụ ya n'ime ulokwu ahụ, ma o bu ihe mkpuchi ime ime. O dighi ihe puru idi iriba ama karia odiche di n'etiti mputa na ime ulokwu ahụ. Nke mbu, di ka anyi huro, gbara ochichiri, di nro na enweghi mmasi; ma nke ikpezu bu ogaranya na omaricha mara mma. Ayi ahwo na o nwere mbidi oledo anagwaghi agwa. O nwe-kwa-ra ihe eji oledo anagwaghi agwa awuru nke oma. Ma n'akuku ihe ndia ka o nwere akwa-nkwuba nke onu-uzo, nke anemebido, nekpuhi ihè nke ehie: akwa-nbuchi na ihe-nkpuhi, dika anahu ya n'ime; ihe ndi a niile ka e ji otu udidi na agba mara mma. Mbu l'e-me t'o buru onu-ogu-ocha-oku ono; ma ulo-nsọ nke Ebe Nso ka Shekinah munyere ihè, ihè di ebube nke sitere n'elu-igwe, nke na-enwu n'elu ebe mgbakwasị ukwu. Ya mere, lee ka ulokwu ahụ na-aghaghị isiwo buru ihe magburu onwe ya di ka e si n'ime ya hu ya! Ihe-nkpuhi nke ime-ya bu ezi akwa ocha akpara nke-oma, bu ogbo anunu, na ogbo ododo, na ogbo uhie; A na-arụ ihe oyiyi ndi mmuo ozi (ma eleghị anya, agiga e ji eriri oledo mara mma) ruo n'elu akwa mgbochi ahụ. Ugbo a niile ebube, ima mma na aku na uba na-atu aro. O na-agwa anyi banyere idi nsọ nke Kraist. O bu "Chineke putara ihè n'anụ ahụ." O nwere ebube, ma o bu nke mmuo, o bughị nke anu aru; "anyị huru ebube Ya," ka Jon na-ekwu, "otuto di ka nke Okpara a muru nani ya site n'aka Nna ya, juputara n'amara na eziokwu." "Onye ebe o bu ncha nke ebube-Ya, na onyinyo nke ihe-Ya, nēji kwa okwu nke ike-Ya guzo ihe nile, mbe O mere ka nmehie di ocha, we nodu ala n'aka-nri nke Chineke" (Hib 1:3). Mgbe Mosis gwara Chineke, "Ana m aru gi, gosi m ebube Gi," Chineke zara, "M ga-eme ka idimmam nile gabiga n'ihu gi. Ya mere ebube kachasi nke Kraist n'elu uwa bu idi nma Ya. Ozọ, ebube nke ime ulo-nsọ na-ekwu maka ebube nke ime nke Nzuko-nsọ. Mma ya bu nke mmuo, o bughị nke anu aru.

"Ada Eze niile di ebube n'ime." "Otu ahụ ka eze ga-achosi ike nke ukwu ima mma gi, na-efe Ya ofufe." "I mara mma, ihunanya m."

Idi nsọ, uche nke elu-igwe, idi umeala n'obi di uto na nrubeisi nile n'ochicho nke Chineke, nke mere ka Jisus maa mma n'owa, bu amara nke na-achọ ezi Nzuko-nsọ nke Kraist mma n'afọ nile. Anyi achoputala na agba na onu ogugu di n'elu akwa mgbochi, akwa mgbochi na ihe mkpuchi nwere ike iputa putara.

Ha na-ekwu maka idi elu-igwe, idi umeala n'obi, ebube ala-eze na idi ocha. Iji ghota ihe ndi a, anyi ga-abanyeriri, ma "nogidere n'ime" Kraist na Nzuko-nsọ Ya. Enweghi ike ikele ha ma o bu ghota ha ma e wezuga n'uzo o bu na nnwale. Enweghi ihe kpatara ya ma o bu nleba anya nwere ike inye anyi ngozi nke ebe nsọ. Ihe ufo du ga-adiriri tupu a ghota uto ha. Onye na-enyo enyo na-akwa emo ihe, na odidi nke ihe, o nweghi ike ighota. Lee ka okwu ndi a si buru eziokwu: "Detu ire, hu na Jehova di mma: Onye ihe na-agara nke oma ka nwoke ahụ na-atukwasị obi na Ya bu." Na kwa okwu nke Pita: "Na-agusi aguu ike maka mmiri ara nke mmuo, nke na-enweghi aghughu, ka unu wee si na ya tolite ruo nzoputa;

Na-enweghi uto nke a, a puhu inwe aguu maka nri na-edozi ahụ nke sitere na mmekorita nke Chineke. Ma onye ahụ nke "deturu ire" ka aguu ya di nko, o na-agusikwa ya aguu ike ka afọ ju ya site na njuputa nke Chineke nime Kraist.

Ebube nke Uka bukwa idi mma ya. Ihe foro nke nta ka o buru ozizi Jizos na ndiozi ya metutara agwa. N'ime Nzuko-nsọ, oru nke anu ahụ - "ikwa iko, adighi ocha, ikpere arusi, anyaukwu, igba afa, iro, esemokwu, ekworo, onuma, nkewa, nkewa, iju okwukwe, anyafu, inubiga mmanya okè, ire oriri na ihe ndi di otu ahụ" - a ga-ama ikpe nke ukwu ma bibie; ma mkpuru nke Mmuo Nso-- "ihunanya, onu, udo, ogologo ntachi obi, obio, idi mma, ikwesị ntukwasị obi, idi nwayoo, idi umeala n'obi"- ka a na-azulite ma tozuo okè, ruo mgbe ha kwugidere n'oke iba uba nke ukwu banyere ndu nke ndi nsọ.

Mkpuchi akpukpo RAM.

N'etiti ihe mkpuchi abuo ahụ akowaputara nke oma bu abuo ozo. E ji "akpukpo anu ebulu esijiri obara obara" mee nke di n'akuku mputa nke "akpukpo anu badgers". Ekwesiri ka eweputara ihe na-acha uhie uhie n'ime ikpuru. Nke a na-egosi okwu Devid, onye na-ekwu maka Kraist, si, "Abu m ikpuru, o bughikwa onye." Ikpuru ka anakpo asi, ewe zoda ya n'okpuru ukwu madu. Di ka etinyere ya n'oru n'ebe Jizos no, o na-akowaputa mweda n'ala Ya di ebube maka nzoputa anyi. "E ledara ya anya, ma ndi mmadu juru ya." "E ledara ya anya, ma anyi ejighi ya kporo ihe." "N'agbanyeghi na o bara ogaranya, ma n'ihia anyi o ghorogobenye, ka anyi site n'ida ogbenye ya wee baa ogaranya." "E mere ya nwa oge di ala karja ndi mmuo ozi, n'ihia nhujuanya nke onwu . . . ka o site n'amara nke Chineke detu onwu ire maka onye o bu." Olee otu "di ala" ka ndi mmuo ozi nwere ike ikpe site n'ihie ndi a: "Nweenu echiche a n'ime unu, bu nke dikwa n'ime Kraist Jizos, onye, ebe o bu n'udi Chineke, o gughu ya ihe nrite ibu n'idi nhata n'ebe Chineke no, ma mee onwe ya ihe efu, na-ewere odidi ohu, ebe e mere ya n'oyiyi mmadu; ebe e huru ya n'udi mmadu, o wedara onwe ya ala ruo onwu."

Dika anyi na-ewere ulo-nsọ ahụ ka o nochite anya Nzuko-nsọ dika o na-anochi anya Kraist, anyi na-ahụ na nke a na-ekpuchi agwa di na Nzuko-nsọ nke "otu uche nke di na Kraist Jizos." Onye-

nwe-anyị a goziri agozi chosiri ike ime ka nkuzi a pụta ihè n'isi ndị na-eso ụzọ ya, tupu O si n'ebe ha nọ pụọ, site n'ezị omume nke ịdị umeala n'obi. "O were ákwà nhicha ahụ kee onwe ya, malite ịsa ụkwụ ndị na-eso ụzọ ya. na ozugbo kwupụtasịrị isi ihe mmụta nke ihe a: "Unu na-akpọ m Nna-ukwu na Onyenwe anyị, ma unu na-eme nke ọma, n'ihì na otú ahụ ka m dị. Ọ bụrụ na m, ya mere, Onyenwe anyị na Nna-ukwu, sachara unu ụkwụ, unu kwesịkwara ịsarịta ibe unu ụkwụ; ihe ndị a, ngozi na-adịrị unu ma ọ bụrụ na unu eme ha." Anyị na-eweda onwe anyị ala ma weda anyị ala site na mmehie, ma anyị dị mpako ma jupụta na nganga, na ngwa ngwa ịmụta omimi nke eziokwu a dị ukwu. Ma a ghaghị ịmụta ya. "Ọ bụrụ na mmadụ ewedaghị onwe ya ala wee dị ka nwatakiri, ọ pughị ịbanye n'alaeze eluigwe." A ghaghịkwa ịnogide na-enwe mmụọ ịdị umeala n'obi a. "Ngọzi na-adịrị ndị ogbenye n'ime mmụọ, n'ihì na alaeze eluigwe bụ nke ha."

"Onye kasị ukwu n'etiti unu, ya bụrụ ohu niile." Nke a bụ nkuzi siri ike ịmụta. Ma ole na ole na-arụzụ ọrụ ahụ. N'ihì na onye kasị ukwu ịghọ ohu nke ihe nile --na-na kasị ala-ebe-bụ n'ezie a oké omume nke nhapụ onwe. Ma Onye-nwe-ayi mere ya; ma anyị ekwesighị iche na ọ na-esiri anyị ike ịdị ka Ya--igbaso nzoụkwụ Ya. O, ọbụrụ na a mụọ ihe mmụta nke ọma ma mee ya, otu Nzuko-nsọ ga-esi egosipụta otuto nke Onye mgba pụta ya! Mgbe ahụ, mmadụ nile agaghị achọ otuto nke onwe ha, kama nke Kraịst. Mgbe ahụ, mmadụ niile agaghị ele ihe nke aka ha anya, kama ihe nke ndị ọzọ. Onye ọbụla ga-agba mbọ imefu na mefuo maka ọdịmma nke Nzuko-nsọ, na maka otuto nke Kraịst.

IHE EJI ekpuchi aji ewu

Ihe mkpuchi a na-abịa n'akụkụ ihe mkpuchi ime ime mara mma, ya mere ọ dị n'okpuru mkpuchi nke akpukpọ ebule. A na-eji ewu achụ àjà. N'oké ubochi nke arọ Israel nile, n'ubochi nkpuchi-nmehie, ewetara nkpi abua dika àjà. Egburu otù onye ka ọ buru àjà-nmehie, Eron we were ọbara-ya ba n'ebe nsọ nke ebe nsọ, wusa ya n'elu ebe-nkpuchi-nmehie ikpuchiri ndi Israel nile. Ewe were nkpi nke-ozọ na ndu rue nsọtụ ọmuma-ulo-ikwū: Eron we bikwasi aka-ya abua n'isi-ya, kwuputa n'elu ya ajọ omume nile nke umu Israel, na njehie nile ha, na nmehie nile ha; o we tiye ha n'isi ewu ahu di ndu, we zipu ya n'aka onye di njikere ba n'ozara, ewu ahu we buru ajọ omume-ha nile n'elu ya n'ala ọnođu-ha.

Onye na-agụ ga-eburu n'uche okwu mmeghe, na-ewebata ọmụmụ ihe mkpuchi a, gbasara njikọ dij n'etiti mkpuchi na mkpuchi. Ọfọn, ọ dij m ka ihe mkpuchi a e ji aji ewu na-echetara anyị nke ukwu nke mgbaghara mmehie anyị. Ma echere m, kwa, na e nwere nkuzi Chineke na nhazi nke mkpuchi ndị a. Ngwa ihe atụ ha na-eguzo n'usoro otu a-- Mmehi, ịdị umeala n'obi, aja mgbaghara mmehie, ịma mma nke ịdị nsọ, udo na ngozi. Ya mere, e mere Jizos n'udị mmadụ, n'oyiyi nke anụ arụ nke mmehie, weda onwe ya ala, nwụọ maka mmehie anyị, wee banye n'ebube. Ma otu a ka anyị jiri mmehie anyị nile na ihere na-abịa, n'ịdị umeala n'obi nke mụọ, na-atụkwasi obi n'ọbara mgbaghara mmehie nke Jisus, ma nweta mgbaghara, udo, ịma mma nke ịdị-nsọ, na ebube nke Chineke.

ISI nke Asatọ

ALTAR BRAZEN

Ọ ga-akacha kwekọọ n'atụmatụ nke obere ọrụ a iji tūlee ihe na-esote n'ogige nke ụlọikwuu ahụ.

Nke mbụ n'ime ha bụ ebe ichụàjà nke àjà nsure ọkụ. Nke a bụ akụkụ anọ há nhata, e jikwa osisi accasia machie ya na ọla. Ọ bụ oghere, enweghị elu ma ọ bụ ala; ma a na-edobere ihe e ji ọla kọpa siri ike n'ihe fọrọ nke nta ka ọ bụrụ etiti ime iji jide ọkụ na àjà ahụ. Ebe ichụàjà a dị ihe dị ka kubit itoolu n'obosara na kubit ise n'ịdị elu, ebe ya dịkwa n'ogige ahụ, na-eche ihu n'ọnụ ụzọ ogige ahụ na ọnụ ụzọ ụlọikwuu ahụ, n'etiti etiti ya. Ihe mbụ chọrọ nlebara anya bụ

Ọkụ

E bu ụzọ mụnye ọkụ nke ebe ichụàjà ahụ site n'omume kpomkwem nke Chineke. "Ebube Jehova wee pụta ìhè n'ihu ndị Izrel, ọkụ wee si n'ihu Jehova pụta—ma eleghị anya site n'ogidi ọkụ na igwe-oji—o rechapụ n'elu ebe ichụàjà ahụ àjà nsure ọkụ na abụba dị n'elu, nke ndị mmadụ nile hụrụ tie mkpu ma da kpue ihu n'ala" (Lev. 9:23-24). E mere nke a ka o wee mee ka ndị mmadụ mara n'ụzọ kasị nsọ na ọkụ dị n'elu ebe ichụàjà ahụ bụ ọkụ Chineke; ma nwee ihe dị oke egwu. Anyị na-ahụkwa n'ebe a na ọkụ dị n'elu ebe ichụàjà gaje ịdị na-ere ọkụ ruo mgbe ebighị ebi. "Ọkụ nke dị n'elu ebe ichụàjà ga-erekwa n'elu ya, a gaghị emenyụ ya ... ọkụ ga-ere n'elu ebe ichụàjà, ọ gaghị anyụ anyụ" (Lev 6: 12-13).

Ugbu a gịnị ka ọkụ a pụtara? Nke a na-ere ọkụ n'elu ebe ichụàjà, ka ọ na-eguzo n'ụzọ e si abjaru nso n'ụlọikwuu ahụ, na ọnụnọ dị nsọ? Ọ dị m ka ọ na-anọchi anya otu ihe, na naanị nke ahụ - ikpe ziri ezi nke Chineke na ntaramahụhụ nke mmehie! Ọ na-egosi "ọkụ nke a na-agaghị emenyụ emenyụ." Ọ na-ekwu na "mmehie enweghị ike ịga n'enweghị ntaramahụhụ." Ọ na-ekwu na "Chineke anyị ---- (ime mmehie na ihe nile nke mmehie n'elu ya) - bụ ọkụ na-eripịa ihe"; nakwa na "Ọ pughị ma ọlị ikpochapụ ndị ikpe mara." Onye mmehie dara ogbenye ka ọ na-akpọta onye aka ya dị ọcha ka e gbuo ma rie ya n'elu ebe ichụàjà a ghotara ntaramahụhụ kwesiri ekwesị nke ya n'ime azumajia ahụ dum, otu echiche kachasi n'uche ya ga-abụ ngbanwe. "Dịka nwa aturu nke a na-emeghị ihe ọjọọ na-ata ahụhụ, otú ahụ ka m kwesiri ịta ahụhụ," ma ọ bụrụ na Jehova ahọputaghị ihe mgbaputa n'oké ebere Ya. Ma otu a ka Onyenwe anyị anyị hụrụ n'anya na-anwu n'ihị anyị, e "mere mmehie," "buru mmehie anyị n'ahụ nke Ya," "wekwara anyị ọnụ," ma ọkụ nke Chineke ripjara ya n'elu ebe ichụàjà nke mmehie. "E meruru ya ahụ n'ihị mmebi iwu anyị, e chifia ya n'ihị ajọ omume anyị; ahụhụ nke udo anyị dị n'ahụ ya; ọ bụkwa site n'onu-otiti-Ya ka a gwọworo ayi.

Àjà na Àjà.

Ndị a dị ọtụtụ ma dị iche iche. Ihe iru ụka adighi ya na ha nile na-atụ aka n'ihu, ma ọ bụ na-ese onyinyo, obe nke Kraịst - Onye "Onye pụtara na njedebe nke oge a ka o wepụ mmehie site n'àjà nke onwe ya." Anyị na-abanye ugbo a na nyocha nke obi, ọmụmụ ihe na-akpali mmụọ. Ebe ayi guzoro n'elu ya bu ala nsọ; ka anyị jiri nsopuru ofufe na-abjaru nso. Ka anyị jiri obi umeala na nkwanye ụgwù na-agbaso ụzọ anyị, na ka anyị nweta ụgwọ ọrụ nke ukwuu.

Ihe mbụ kwesiri iriba ama bụ na àjà ndị a nile ga-abụ "na-enweghị ntupọ ma ọ bụ ntupọ." Nke a na-anọchi anya ịdị ọcha nke Kraịst enweghị ntupọ. O site na mmuo ebigh ebi, "were onwe ya

chọọ onwe ya n'enweghi ntupọ nye Chineke". E ji ọbara di oké ọnu ahia nke Kraist gbaputa anyi, di ka nke nwa aturu nke na-enweghi mmeru na nke na-enweghi ntupọ. Idi ọcha na-enweghi ntupọ nke Kraist ka agbaara ama n'otutu Akwukwo Nso. O di "di nsọ, onye na-adighi emeru ahụ, na onye dipuru adipu n'ebe ndi mmehie no"; o nweghi mmehie ch chē ag`ag`ag`ag`a n'onu'; Chineke "mere Ya ka O buru mmehie n'ihu ayi ndi namaghi mmehie, ka ewe me ayi ezi omume nke Chineke nime Ya"; A nwakwara ya 'n'ihe niile, nwa ' nwa ' ' nwa 'à à à à ná ànyị na-enweghi mmehie; O d 𐀄𐀆𐀇𐀈 akporu anyi anyi] anyi ezi omume. Pailet siri, "Ahughi m ihe ojoo o bula n'ime Ya," ma Jizos n'onwe ya nwere ike igba ndi iro ya niile aka site n'iju, "Onye n'ime unu ga-ama m ikpe maka mmehie." Ya mere, Kraist nēguzo n'iru uwa ikpe-omuma, àjà di nsọ zuru okè, nēwere Onwe-ya nye Chineke dika Onye-nhaputa zuru okè; ihe atụ mara mma maka nnomi anyi; onye agwa ya na-enweghi ntupọ na-arụ ọrụ di ka amara na mkpali nye mkpuru obi nke nwere ibu mmehie. Na n'okpuru amara ahụ na mkpali ahụ, klaasi:--" Àjà-ọkụ," "àjà mmehie," "àjà mmebi iwu," "àjà udo," "àjà anụ," "àjà ihe ọhụhụ," na àjà maka "mmehie nke amaghi." Anyi ga-enwe naani ohere ihu ole na ole n'ime ndi a.

1. Àjà-nsure-ọku-nke a nwere ike ibu oke-ehi, ebulu, ewu, nduru ma-ọbu nduru, dika ihe eji chu àjà-nsure-ọku, dika edeworo n'elu. Otu di nnoo ka Chineke na-anabata di ka nke ọzọ, ma o buru na o na-anochi anya ihe e ji achu àjà. N'onodu niile o ga-aburiri nwoke na-enweghi ntupọ. Àjà oke ehi ahụ nwere ike ibu nke kacha adoro mmasi. A ga-egbu ya "n'onu uzo ulokwuu nzute," si otu a na-egosi na nani uzo e si enweta Chineke bu site n'aka Onye-nzoputa ahụ akpogidere n'obe. Onye ahụ churu àjà ahụ 'ga-ebikwasị aka ya n'isi nke àjà nsure ọkụ,' si otu ahụ na-egosiputa n'uzo kasi puta ihè na o nwere okwukwe n'ebe Chineke no, ncheghari ya sitere n'obi na ekpere ka e wee nabata onye aka ya di ọcha n'onodu ya, bu onye mmehie. Ya mere, na "uzo ohuru na nke di ndu" n'ebe Chineke no, onye mmehie ahụ a mara ikpe na-atukwasị aka nke okwukwe ya n'àjà nke Chineke hoputara, ma juputara na ncheghari na-ekwere na nhujanya na onwu nke Jizos na-anabata n'onodu mbibi nke o ruuru ya n'uzo zuru ezu. O yiri ka o choro ka onye wetara àjà ahụ jiri aka ya gbuo onye ahụ. Uzo e si gbuo anu ohia n'etiti ndi Juu, ruo taa, bu isetipu mma di nkọ nke ukwu n'akpiri, ka e wee kujie isi aria ọbara n'otu strok. Usoro a na-eme ka anu ahụ nwuo ngwa ngwa na ipupu n'ọbara ndu ya kpamkpam. Mwufu ọbara a n'efu nke si otu a na-echetara anyi okwu Aisaja, "O wupuwu mkpuru obi ya (ndu) n'onwu." Onye ji aka ya gbuo anu ohia ahụ na-egosi n'uzo kasi di iriba ama, njiko di n'etiti onye wetara ihe n'àjà na onwu nke onye nochiri anya ya. Nke bu eziokwu bu na mmehie anyi kpatara onwu Kraist di ka a ga-asị na anyi bu ndi gburu ya n'ezie. O bu eziokwu di egwu na etinyere m aka n'odachi nke obe nke mere na enwere m ikpe n'omume jogburu onwe ya, ma o bu gbaputa m site na ya. O -buru l'oo-buru l'aji Onye-Nwe-Oha, mu l'e-mekwawho le ndzu su: "Kfuru Ya; ma ọburu na m anabata Ya, ọbara ya di oke ọnu ahia na-asachapu mkpuru-obi m ikpe omuma site na ntupọ ya nile.

Ihe ọzọ a ga-eme bu ka umu Eron were ọbara nke anu ahụ ya fesa gburugburu ebe ichuàjà. N'ime nke a, anyi nwere ihe atụ nke okwu ahụ bu "Anyi abjawo . . . Ozokwa, "Ebe anyi fesa obi anyi n'aka ajo akọ na uche."

I gēje kwa akpukpo anu-aru ahu, bu ya n'obubo-ya, sa ihe-ime-ya na olu-ukwu, tiye ihe nile n'usoro n'elu oku nke di n'elu ebe-ichu-àjà. Ekwuwo n'ezie na, n'oge okpomoku karisja, ihu na isi

nke oke ọbara, na anụ ọhịa ndị e gbusiri n'ebe anwụ nọ, aghaghị ibụworị ihe na-akpata ọrịa na nnupuisi nke ukwu, na ihe ahụ na-enupụ isi n'odidi mmadu apughị inye Chineke obi uto ọ bụla. Ma otú a ka anēkwusa, si, Àjà-nsure-ọku adighi-atom uto, na àjà na onyinye-inata-iru-oma adighi-atọ Gi uto. Gịnizi mere e ji họtuta ha? Mmehie mere ha mkpa! Mmehie choro ọgwugwo zuru oke na nke dabara adaba; a ga-ekpughere ya n'ebe nzuzo ya niile; na onye ikpe mara kwesiri inwe mmasi miri emi maka udi mmehie na ntaramahụhụ o kwesiri.

N'itughari n'udi ihe atụ - onwụ Jizos - otu ihe ahụ siri ike na-ezute echiche anyi. Lee ka ọ na-aghaghị isiwo buru ihe jogburu onwe ya na nnupuisi nke ihu mkpogidere n'obe! A buru ihu ọfodu ndi ikom obi tara mmiri nke oma—ikekwe ndi agha na ndi ochichi ndi Juu—na-enwe mmasi ihu ihe ndi di otu ahụ, ma ọ dighi nke ozo. Chineke n'onwe ya wetara nnukwu mkpuchi nke ochichiri n'elu ebe ahụ, di ka a ga-asị na ọ ga-eme ka ndi mmuo ozi mechie ihe ahụ jogburu onwe ya.

Ọ gw gwêêtêêtê êtêtêêtê Jisêsê ka] na-ata ahụhụ, ka] nwua. Ugbuga ihe otiti ahụ jogburu onwe ya agbachielā azu ya; Ogwu uboqñ ya ire ogwu uboqñ; ọbara meruworo uwe-Ya, iru-Ya, aru-Ya; ma ubu a, onye nādighi-ike nāda kwa uba n'ihī ihe-nbū na nbipu nke ọbara, ima-jijiji na aru-ha, nmalite nke njedebē abiaawo. Ha yipukwara ya ọto, na-ekpughe onya ya mepere emepe na ahụ nke nwere ọbara. A tūbara ya n'ụwa ma kpogide ya aka na ukwu ya n'obe ahụ ruru aru. Ugbuga a ọ na-ebuli elu n'etiti ụwa na elu-igwe, ọ nokwa n'ebe ahụ ka ọ kwugidere ruo awa isii, ruo mgbe onyinyo onwụ na-akpu akpu n'elu. Ahụ adila njo ugbuga a na mmak onwụ di egwu! Lee ihe ngosi! Onye nọ n'eluigwe ma ọ bu n'ụwa buru ihu ya n'atughị egwu! Ọ bu ihe di egwu, nke na-enupụ isi. Ọ di ka Chineke ọ na-ewe iwe site n'imechi eluigwe; isu ude, site n'igbawa ụwa na nkume. Ma ọ di mkpa. Na-enweghi nkwafo ọbara Ya, a gaghị enwe mgbaghara. Iji mee ka anyi buru ndi ezi omume, Ọ ga-abu onye a buru onu.

2. Àjà mmehie nke amaghị ihe -- Iwu choro àjà maka mmehie nke amaghị. Ọ di iche na àjà nsure oku n'ihe ndi a. A ga-eji nlezianya wepu abuba ahụ dum site n'ime "ime" ma kpo ya oku n'elu ebe ichuàjà; ma a ga-ebu ozu ahụ dum 'ga n'ebe di ọcha, bu ebe a na-awusa ntụ, na (n'ebe ahụ) e ji oku gbaa oku n'osisi. Nke a di ka e bu n'obi kee ya igosi otu mmehie si jogburu onwe ya n'anya Chineke—obuna n'udi ya di nro, ya bu, mgbe e mere ya n'amaghị ama. Onye dere akwukwo ozi e tūru aka na nkogidere Kraist n'obe n'azu mbidi obodo dika ihe-oyi nke aja a, ma mata ihe ihere nējide ya. "N'ihī na ozu nke anụ ọhịa ndi ahụ, nke onye-isi-nchū-àjà webatara ọbara-ha n'ebe nsọ di ka àjà mmehie, na-oku n'èzí omuma-ulo-ikwū. Ya mere, Jesus kwa, ka O wee doo ndi mmadu nsọ site n'ọbara nke ya, tara ahụhụ n'èzí onu uto áamá. Ya mere, ka anyi gaa n'ihu Ya n'èzí n'ogige ahụ, na-ebu nkocha Ya." Ọ "ghoro anyi mmehie," na-ebu ihere na ntaramahụhụ ya. Ya mere, ka anyi di njikere ikesa ihere na nkocha Ya. Ihere nke obe akwusibeghi. Ndi na-eso Onyenwe ha n'ihe niile bu ndi a na-eleda anya di ka mgbe ọ bula. Ma ha nwere afo ojuju n'itachi obi n'obe ha, na-eleda ihere anya, di ka Nna-ukwu ha, ma were ndidi chere oke ubochi nke nkwaputa ha. Ihere bu n'ezie n'akuku nke ozo. N'ihī ya, Pita na-edē, si: "Ka onye ọ bula n'ime unu ghara ita ahụhụ di ka ogbu mmadu, ma ọ bu onye ohi, ma ọ bu onye ajo omume, ma ọ bu onye na-etinye aka n'okwu ndi ozo;

N'ime onyinye a maka mmehie nke amaghị ihe, e nwere nkuzi siri ike maka ndi na-akpachapughị anya na ndi na-adighi ike nke na-ekwuputa na ha kwere na Kraist. Onu-ogugu di ukwu n'ime ndi

a na-eleghara omumụ nke okwu nsọ nke Chineke anya kpamkpam, ma na-ewere onodu ha zuru oke na nchekwa n'ime Kraịst; ma ọ bụrụ na a rịọ ya maka "ihe kpatara olileanya ahụ dị n'ime ha," ọ ga-enwe mgbagwoju anya na n'efu maka aziza na-eju afọ. Ha nūrụ olu, ma ọ bụ na ha nwere mmetụta mgbanwe, ma ọ bụ ha debere ederede, nke ikekwe ọ dighị mgbe e bu n'obi maka ha, ma ọ bụ ha "tụkwasịrị obi na Kraịst." Ha enwekwaghị obi abụọ ozo: ọ bụrụla mmehie inwe obi abụọ. Ma ha ewereghị nsogbu ahụ anwale nguzo ha n' Akwụkwọ Nsọ nke eziokwu; ha 'choghị ma hụ'. Olee ihe ijuanya na otutu ndị na-aga n'ihu n'uzo kpuru isi, na-enwe mmetụta nke ino ná ntukwasị obi, ma n'otu oge ahụ ha na-eme mmehie nke amaghị ihe. Ode mgbe o zutere otu onye na-ekwusa ozi oma nke kwuputara na ya na-ebi ndụ kpamkpam n'enweghị mmehie; o rutewo n'onodu dị elu nke "ido nsọ zuru oke." Ajuru m ya ajuru ole na ole gbasara ufodu ezigbo iwu Jizos Kraịst. O kwetara na ya na-ebi ndụ na-eleghara ha anya kpamkpam - o chebaghị ha echiche, ma were ha dị ka ndị na-adighị mkpa! Nwoke ahụ nọ na-eme mmehie nke amaghị ihe ọ bụla kwa ubochi, mmehie dị nnọọ njo karịa nke ọ bụla n'okpuru iwu Mozis. Mmehie nke a chorọ aja mgbaghara mmehie nke Kraịst dika ụdị ajọ-omume ọ bụla ozo; na iwepu ya ọ dị mkpa 'ichọ Akwụkwọ Nsọ'.

3. Àjà nke nwa ehi uhie. Na isi nke 19. nke Onu Ogugu ka e nyere nkwasị nke aja a. Anumanu ahụ ga-acha obara obara niile, na "enweghị ntupọ." Eleeza, bú onye-nchu-àjà, gaje kupu ya n'azu omuma-ulo-ikwū, me ka e nwua n'ebe ahu. Ọ ga-ewerekwa obara ya were mkpisi aka ya fesa ya n'onu uzo ulokwu ahụ ugboro asaa. Mgbe ahụ, ọ ga-eme ka ahụ ya dum rechapu ka ọ bụrụ ntụ, atubakwa "osisi cedar, na osisi hyssop], na uwe na-acha uhie uhie] n'etiti]k ahụ. A ga-edobe ntụ nke nwa ehi ahụ n'ebe dị ocha, ma mgbe a chorọ ka e jiri ya mee ihe, a ga-agwakota ya na isi iyi ma ọ bụ mmiri iyi. Nke a bụ "mmiri nke ime ka ọ dị ocha," bú nke e ji mee ka mmadu dị ocha puo ná mmeru ahụ nile.

Àjà nwa ehi na-acha uhie uhie na-enye anyi ụdị ozo dị ukwu nke àjà Kraịst. Agba ya --acha uhie uhie na-arutu aka n'idi ike na uju nke njuanya Ya n'ihie anyi. O rikpuru n'ime ha. Ọ siri: "Enwere m baptizim a ga-eji mee baptizim, oleekwa otu m ga-esi na-echegbu onwe m ruo mgbe a ga-emecha ya!" Baptizim anaghị efesa ma oji; ọ bụ ihe kariri akari. Ahuhu rikpuru Kraịst kpamkpam. "Ebili mmiri gi niile na ebili mmiri gi agabigawo n'elu m."

Nwa ehi ahụ "na-enweghị ntupọ," ọ dighikwa yok ọ dị n'elu ya. Ọ dighi mgbe ọ bụ n'ijere mmadu ozi, kama e dobere ya kpam kpam nye Chineke. Enwere ike igosi nraranye niile Jizos na-ejere Chineke ozi n'ebe a. Ọ siri: "Chineke, ime uche gi na-atọ m uto; "Anu m na ihe onunu m bu ime uche Onye zitere m, na iruzu oru Ya." Ema efop enye ofuri ofuri; ozu nile we ripiaworo ka ntu. Anyi na-agu banyere Jizos, si: "Ọ dighi otu okpuku ya nke a ga-agbaji." Di ka a puru isi kwuo ya, nke ya bu "àjà nsure oku" ahụ. Mụo, mkpuru obi, anu ahụ, ihe niile "na-erichapu" n'oke mgbu na onwu. "Osis cedar, na hyssop, na eri na-acha uhie uhie" nwere ike igosi oke ilu nke iko ahụ Nna Ya nyere Ya ka ọ nuo. Anyi nwere ike kpee ekpere maka iwe ya site na Getsemane. Ikwu ilu ya, "Nna m, ọ bụrụ na ọ ga-ekwe omume, ka iko a si n'ebe m nọ gabiga," na osuso di ka obara Ya, bu ihe iriba ama nke njuanya nke mkpuru obi nke Onye-nzoputa ahụ huru n'anya buru. Ntu na mmiri nke idi ocha na-arutu aka n'ike nke obara Jizos ji sachapu anyi mmehie, kewapuka anyi n'ijere Chineke ozi. "N'ihie na ọ bụrụ," ka onye edemede ahụ sitere n'ike mmuo nsọ na-ekwu, "obara nke ewu na oké ehi na ntụ nke nwa ehi, na-efesa ndi e meruru emeru, na-edokwa ndi e

merurū ahū nsọ, karịchaa, ọbara Kraịst, onye site n’ime mmụọ ebighị ebi nyere onwe ya n’enweghị mmerū ahū nye Chineke, ga-asachapụ akonuche unu n’orū nwurū anwū iji jeere Chineke dị ndụ ozi.”

Isiokwu a na-adọrọ mmasị nke ụdị ichū àjà na onyinyo nwere ike ichūso karịa; ma anyị agaala nke ọma maka oghere anyị na ndidi nke onye na-agụ ya. Obi abụọ adighị ya na a pụrụ inwe mmasị n'ụdị àgwà nke onyinye ndị a, nke a na-eme kwa afọ na kwa ụbọchị. Ha niile rụturū aka n’ihu n’ihu n’ihu n’otu nnukwu àjà Kraịst ahụ. Ma ugbugha, ileghachi anya azụ site n'ala anyi, lee ka abụ si dị uto:

Tupu e wue ebe obibi ahụ, ọ bụ ihe iwu kwadoro ichū àjà n'ebe ọ bụla, ma emesịa e nwere nanị otu ntupọ na otu ebe ichūàjà nke a ga-achū àjà n'elu ya: nke ahụ dị n'ebe ichūàjà kpomkwem n'ihu ọnụ ụzọ ụlọikwu ahụ. Ya mere enwere otu ebe - Calvary, na otu onyinye - Kraịst akpogidere n'obe, nke anyị nwere ike ibia ugbugha a nweta nzọpụta. "Mụ onwe m bụ ụzọ, eziokwu, na ndụ; ọ dighị onye na-abiakwute Nna m ma ọ bughị site na Mụ." "Ọ dighị ọzọ aha e nyere n'etiti mmadụ nke a ga-eji na-azọpụta anyi."

ISI NKE IX

LAVER

N’agbata ebe ichūàjà nke àjà nsure ọkụ na ọnụ ụzọ ụlọikwu ahụ ka edoro ọdọ mmiri ahụ. Ejiri enyo ọla nke "ndị inyom na-eje ozi" mee ya. Ọ dighị akauntū e nyere maka nha na ọdịdị ya. Ọ
N’ihi na ndi nchuaaja nwara iabata n’ ul
o nzuko n’asagh i n’ite mmiri ah’ u ga-ab u ozugbo. Gịnị ka laver a na-anọchi anya? Na ọ na-egosi ihe dị oke mkpa pụtara ihè site na ntaramahụhụ jogburu onwe ya nke onye nchuaaja na-enweta bụ onye ledara ya anya ma ọ bụ leghaara ya anya. N’iza ajujụ a, achọrọ m idoro uche pụrụ iche gaa n’otu akụkụ nke Ep. 6:25-27. “Ndị bụ di na-ahụ nwunye unu n’anya, ọbuna dij ka Kraịst hụkwara ọgbakọ ahụ n’anya, ma nyefee onwe ya maka ya; ka o wee doo ya nsọ, ebe o jiri okwu ahụ mee ka ọ dij ọcha site n’isacha mmiri,” &c. Nke a bụ ihe pụtara ihè na-ezo aka n'ido onye nchūàjà dij nsọ n'owuwa mmiri, nke na-enyere anyi aka ighota nke ọma mkpa ọ pụtara. Ọdọ mmiri na-anọchi anya ihe abụọ na-ejikotaghị ọnụ - "Mmiri ahụ nwere Okwu."

1. A na-egosi "Okwu" ahụ site na ihe e ji emepụta laver - enyo nke ndị inyom na-eje ozi. Ebumnuche nke enyo bụ iji gosipụta ọdịdị mmadụ. E ji okwu Chineke tūnyere enyo site n’aka Jemes Onyeozu. "N’ihi na ọ bụrū na onye ọ bụla bụ onye na-anụ okwu ahụ ma ọ bughị onye na-eme ya, ọ dij ka onye na-ekiri ihu anụ ahụ ya n'enyọ, n'ihi na ọ na-ahụ onwe ya, wee pụọ, ozugbo chefuọ ụdị mmadụ ọ bụ. 1:23-25 . Nke a bụ ihe atụ dij egwu ma mara mma nke okwu Chineke. Ọ na-egosi anyi onwe anyi; ọ na-ekpughe nrurū anyi gba ọtọ-- ọndụ nke obi anyi rurū arū-- n’iru Chineke, wee si otú a na-eduga anyi n’ichọ sachaa na ime ọhụrū. Okwu Chineke nwere ọndụ kacha mkpa n’izọpụta onye mmehie. A ê > ula? ??.

Devid we si, Okwu-Gi nēme ka m'di ndu; "Okwukwe si n'ọnunu okwu Chineke puta; Ọ bụ “mma agha nke mmụọ nsọ,” na “dij ndụ ma na-arū ọrụ, dijka nkọ karịa mma agha ihu abụọ ọ bụla.” E

nwere ụfọdụ ndị na-ekwu na okwu Chineke bụ “akwụkwọ ozi nwurụ anwụ,” ma ọ dịghị onye pụrụ ikwu otú ahụ n’eziokwu n’ihi akụkụ Akwụkwọ Nsọ ndị a.

2. “mmiri” ahụ dị n’akwụkwọ nsọ dị n’elu (Ep. 5) na-ezo aka na nhazi nke Ndị Kraịst. Ndị ọkà mmụta niile kwenyere na nke a; ma n’ezie, ọ gaghị ekwe omume inwe obi abụọ mgbe a ghọtara ebe na nhazi nke baptism, dika akuziri n’ime Testament Ọhụrụ. Ka anyị hụ. Baptizim dị na mmiri. "Lee ebe a ka mmiri dij, gịnị na-egbochi m ime baptizim," "Onye ọ bụla nwere ike igbochi mmiri ahụ, ka e mee ha baptizim." Baptizim bụ isacha (ma ọ bụ isa ahụ); "Billie, mee baptizim, sachapụkwa mmehie gị niile, na-akpọku aha Ya." A ga-eme naanị onye kwere ekwe chegharị baptizim baptizim. "Onye kwere, e meekwa ya baptizim, a ga-azọpụta ya," "Chegharịanyụ, meekwa onye ọ bụla n'ime unu baptizim n'aha Onyenwe anyị Jizọs maka mgbaghara nke mmehie gị." Baptizim na-anabata n'ime "otu ahụ, ahụ," ụka. "E mere unu niile baptizim n'ime otu ahụ." Baptizim bụ iji “nzọpụta” ma ọ bụ “mgbaghara mmehie.” Lee Mak 16:15-16; Ọrụ 2:28 .

Anyị kwubiri na mmiri nke ọdọ mmiri dij n'ihu ọnyụ ụzọ ụlọikwuu ahụ na-anọchi anya baptizim. Anyị na-eme ya n'ihi na ọ nweghị ihe ọzọ na-anọchi anya ya, na n'ihi na ntụnyere zuru ezu. Nke a ga-apụta nke ọma n'isiakwụkwọ na-esote. Naanị ugbo a, achọrọ m igosi ụdị okpukpu abụọ - "Mmiri ahụ nwere okwu." Na Tai. 3:5 anyị na-agụ sị, “Dika ebere Ya siri dij, Ọ zọpụtara anyị site na isacha (marg., Laver) nke mmeghari na ime ọhụrụ nke Mmụọ Nsọ. Anyị ahụwo na okwu Chineke bụ “mma agha nke mmụọ,” ya bụ, ọ bụ ụzọ mmụọ nsọ ji eme mgbanwe. N'ihi ya, ihe okwu ahụ na-eme ka mmụọ nsọ na-eme. N'edemede a dij n'elu mgbe ahụ, anyị nwere eziokwu ahụ kwadoro na okwu ahụ na mmiri adighị ekewa na mmeghari ohuru. Otu eziokwu ahụ ka Jizọs na-akuzi, “Ọ gwula ma a mughị mmadụ site na mmiri na mmụọ nsọ, ọ pughị ibanye n’alaeze Chineke” (Jọn 3:5).

ISI NKE X

ỤLỌ Nchụàjà

Ọkwa nchụ-aja Livai bụ ihe atụ nke Ọkwa Nchụàjà nke Ndị Kraịst. “Unu onwe-unu kwa, dika nkume di ndu, ewuoro ulo nke Mọ Nsọ, iburu ọlu-nchụ-àjà di nsọ, nāchụ àjà nke Mọ Nsọ, nke Chineke nānara nke-oma site na Jisus Kraist” 1 Pita 2:5. Ọzọkwa amaokwu 9 "Ma unu bụ ndị a họtara ahọtara, ọtù ndị nchụàjà eze, mba dij nsọ, ndị Chineke nwere." "I kwesiri inara akwụkwọ a, na imeghe akàrà ya, n’ihi na e gburu gị, werekwa ọbara gị zụtara Chineke Chineke, ndi si n’ebo ọ bụla, na asụsụ ọ bụla, na ndi mmadụ, na mba ọ bụla, meekwa ka ha bụrụ alaeze na ndi nchụàjà nye Chineke anyi, ha wee na-achị n’ụwa.” Mkpu. 5:9, 10. anyi, ụzọ ọhụrụ dij ndu, site n’ihe mkpuchi ahụ, ya bụ, anụ ahụ ya, ebe anyi nwere nnukwu onye nchụàjà na-elekọta ụlọ Chineke, ka anyi were ezi obi bjaruo nso, n’uju nke okwukwe, ebe e wusakwara obi anyi n’ajo akọ na uche, werekwa mmiri dij ọcha sachaa ahụ anyi.” Hib. 10:19, 20. “Anyi nwere ebe ichụàjà nke ndi na-eje ozi n’ụlọikwuu ahụ na-enweghị ikike iri ya.” Hib. 13:10. N'amaokwu 15:11 "Ya mere, ka anyi site n'aka ya na-achurụ Chineke àjà otuto mgbe nile, ya bụ, mkpuru egbugbere ọny nke na-ekwuputa aha Ya."

Akwụkwọ nsọ ndị a na-akuzi:

1. Na Ndị Kraịst niile bụ ndị nchụ-aja nye Chineke nime Kraịst. Ya mere, ọ dighị ihe dị ka ọkwa nchụaja klaasi, dị ka inweta na Ụka Rome na Ụka England. Nmehie nke a bụ, n'ime afọ niile kemgbe etinyere ya na Nzuko-nsọ, nnukwu isi iyi nke njehie. O doro anya na ọ bụ mgborogwu nke osisi nke na-emegide Kraịst. Leekwa ka o si sie ike iwepụ ihe ọjọọ a! Ọdijiche dị n'etiti "ndị ụkọchukwu" na "ndị nkịtị," ozi nke otu onye, na n'ezie ụdị ọ bụla nke ọchịchị nkịtị bụ nke a na-enweta site na nnukwu ihe ọjọọ a.

2. Na "ọkwa nchụ-aja na-agbanwe, e nwekwara mgbanwe nke iwu." Àjà anyị bụ "nke ime mmụọ," ya mere ebe ichụàjà anyị bụ nke ime mmụọ. "Àjà nke igwe mmadụ" na "ebe ichụàjà" nke Ụlọ Nzuko Episcopal, uwe ndị nchụàjà, ihe nsure ọkụ na-esi ísì ụtọ, bụ ihe dị iche iche na "ụzọ ọhụrụ na ndụ." Ha sitere n'okpukpe ndị Juu nwurụ anwụ ma ọ bụ nke ikpere arụsị nke ndị ọgọ mmụọ.

3. Na ido onwe onye nchụaja n'okpuru iwu bụ ihe atụ nke nraranye nke Onye Kraịst nye Kraịst.

Anyị ahụwo n'isiakwụkwọ ndị bu ụzọ na ọnọdụ ebe ebe ichụàjà nke àjà nsure ọkụ na ite mmiri dị n'ogige ụlọikwu ahụ gosiri ụzọ nzọpụta. N'ihì na dij ka ha abụọ guzoro n'ihu ọnụ ụzọ ụlọikwu ahụ, otú ahụ ka obe Kraịst na emume nsọ guzoro n'ihu ọgbakọ na a ga-abjarute nso ibanye na ya. Ọzọ, ihe mbụ si n'ọnụ ụzọ ámá nke ogige ahụ bjarutere bụ ebe ichụàjà, e mesiakwa, ite mmiri ahụ. Ya mere, n'ụzọ nke nzọpụta, onye mmehie buru ụzọ na-abiakwute Kraịst akpogidere n'obe, kwere, na-echehari; mgbe ahụ dij ka onye kwere ekwe na Jizos e mere baptizim, na-abanye na chọchị. Ugbu a iwu a agbanweela site na iwebata baptizim nwa ọhụrụ. Omume a na-edobe "owa mmiri nke mmeghari" n'iru obe nke Kraist, ma butela njehie ụfọdụ dij egwu nke ozizi; n'ihì na, n'ighota nke ọma njikọ Akwụkwọ Nsọ dij n'etiti baptism na mgbaghara nke mmehie na ọmụmụ ọhụrụ, ihe fọfọ nke nta ka ọ bụrụ emume nile nke baptizim maka ụmụ ọhụrụ na-akuzi na a na-emelite nwa ọhụrụ na baptism. Ma n'ụzọ siri ike na ozizi a nwere na ndị ozi na ndị mmadụ, na ndị mbụ na-emekarị scruple igụ ọrụ olili ha n'elu nwa ọhụrụ nwurụ anwụ bụ onye nwurụ n'emeghi baptizim; na nke ikpezụ na-echekarị nwa ọhụrụ n'ọnọdụ dij otú ahụ furu efu. Baptizim nwa ọhụrụ aghaghị ibụ ihe na-ezighi ezi, n'ụdị nke ihe, dika anyị hụworo okwu Chineke ka e zubere ka ọ nọrọ ma na-arụ ọrụ n'ime obi nke onye ahụ e mere baptizim. Baptizim abughị omume nkịtị. Ọ bụ baptizim nke mmadụ dum, mkpụrụ obi na aru; ọ

odi odi id "di-nw'nd" J' nke mbilite n'ọnwụ bilite. ọ na-egospụta okwukwe nke ime na nchehari site na akara nke elu. Ugbua ọ dighị nke ọ bụla n'ime ihe ndị a nwere ike ibụ eziokwu banyere ụmụ ọhụrụ, o doro anya na baptizim ụmụ ọhụrụ megidere okwu Chineke. Gịnizi? Usoro nke idoju-anya nke ndị nchụ-aja bụ usoro nke itughari uche nye Chineke. Dika onye ndoro-ndoro ochichi maka ọkwa nchụ-aja bjara buru ụzọ were aja ya wee nata aja mgbaghara mmehie site n'ọbara nke onye aka ya dij ọcha, ebe juputara n'okwukwe na nchehari; e mesia, a na-asa ahụ n'owa mmiri; ewe yikwasi uwe-nwuda ọcha di ọcha; wee banye n'ebe nsọ ije ozi n'ụlọikwu ahụ; ya mere na ntughari onye nmehie nke dara ogbenye furu efu aghaghị ibu uzo bia n'okwukwe na nchehari nye Onye-nzọpụta akpogidere n'obe--ba n'ọbara nke obe-ya-ma si otú a kwere, ka eme ya baptism nime miri ba n'aha nke Nna, Ọkpara, na Mọ Nsọ, ma si otú a "yiri Kraist" ọ nēyiri uwe n'ezi omume ya nke na-enweghi ntupọ, ma kwesị ekwesị ibanye n'ime Nzuko-nsọ wee bụrụ onye dij ndụ nke otu ahụ.

Ma ugbua n'imechi isiakwukwo a ka onye na-agu m obioma juo, "Abjara m Kraist otu a?" A na m arijo gi ka i nyochaa agba ohuru ma kpee onwe gi ikpe ma o bu "uzo nke Onyenwe anyi!" ma o bu na o bughị. mbu biakute Jisus--biakute Nwa-aturu Chineke-- bia n'obara nke obuaba-ndu ohu, bia tukwasi Ya obi, bia hu Ya n'anya, bia nye onwe-gi n'onwe-gi nye Ya, ma si otu a, ma si otu a nani, bia na baptism-Ya, ka ewe lie ya na Kraist, na "ba nime Kraist." Lie ndu ochie -- agadi nwoke, ma bilie site n'ili ihe atu ka i diri ndu maka Kraist, idi nsọ na mgbe ebighi ebi. Mgbe ahụ jiri onu banye n'ebe nsọ Ya— Nzuko-nsọ, na-ejere Eze ukwu ahụ ozi n'uzo na-edoghị anya, na-anu uto "mmekorita nke ndi nsọ."

ISI nke XI

EBE NSỌ

Onye-nchu-àjà doro nsọ, ba n'ebe nsọ ahu ije ozi nime ya. Ebe Nso bu akuku nke mbu nke ebe-obibi ahụ, nke kewara site na "Ebe Nso nke Ebe Nso," ma o bu ime ulo, site na akwa mkpuchi nke ihe bara uba nke ukwu. Ihe mkpuchi a na-ezochicha Ebe Nso anya kpamkpam, onye isi nchaja na-agafe naanị otu ugboro n'afọ. E ji otu ihe bara uba di ka akwa mgbochi ahụ mere akwa mgbochi nke di n'onu uzo ulokwu ahụ, ihe iru uka adighikwa ya na e debere ya ka e wee kpuchie Ebe Nso ahụ n'èzí. Ugbua, ebe nsọ nke a, ya na arja ulo ya na ozi di nsọ, bu ihe e ji mara Nzuko-nsọ nke Jisus Kraist. Site na okwu uka m na-adighi putara na eluigwe na ala, ihe omimi ihe o bu nke otutu ndi ugbo a na-ewere na Church ka, ma nzuko nke Kraist ndi mmadu, na-ezuko mgbe nile n'ebe o bu e nyere Chineke ofufe na mmuo na n'ezio kwu; ma-ogu n'ikwu ya n'uzo ozo, Nzuko-nsọ nke Chineke di ka e nyere iwu ma debe anyi n'iru anyi n'ime Testament Ohuru. N'ime nzuko-nsọ a, mmadu nile nwere ndi-nchu-aja-- di ka anyi huro---emere ndi di otu a site n'obara na mmiri--okwukwe na Kraist, na baptism. "Ka anyi biaruo nso (di ka ndi nchaja) ebe e fesaworo obi anyi n'ajo ako na uche, werekwa mmiri di ocha sachaa ahụ anyi." Ma di ka o na-adighi onye obula na-anwa anwa ibanye n'ulokwu ahụ nke na-abughị onye nchu-aja echiri echichi, ya mere, o dighi onye ga-ebuli onwe ya elu ibanye n'ime Nzuko-nsọ ma sonye n'ihe ugu ya nke na-edobeghi nsọ nke oma n'uzo nke Chineke hoptara.

Banyere ogbako mgbe mbu e hiwere (Oru 2:42) e kwuru na "Ha ngidere na-eguzosi ike n'ozizi ndiozi na nnwoko; n'inyawa achicha na ekpere." Akuku Akwukwo Nso a na-egosi ukpuru ihe ndi metutara ofufe na ofufe nke uka. N'ime nnyocha anyi lere n'ulokwu ahụ, ya na ngwa ulo ya na ihe ndi e ji eje ozi, anyi ga-achoputa na ihe ndi a bu ihe ndi kasi puta ihè e sere onyinyo ha.

Ihe ndoba oriṅa.

Anyi na-amalite na ihe ndoba oriṅa oia edo. Nke a bu ngwa ulo mara mma nke ukwu ma dikwa onu ahia. E were otu oia edo siri ike tie ya, nke di otu talent, nke ha nhata £5475 n'ego anyi. O nwere ihe-ndokwado etiti nke oriṅa kwu oto, na oriṅa alaka isii, ato n'akuku nke ozo. A haziri ha nile nke oma n'uzo icho mma, a na-arukwa ya n'udi okooko osisi na mkpuru pomigranet. A na-akpo mmanu ndi e amiputara na mkpuru oliv oku n'ime oriṅa ndi ahụ, bu ndi na-ekunye oku na-enwu enwu nke ukwu. E kweghi ka oriṅa ndi ahụ nyuchaa, ma o bu oru ndi nchaja ka ha na-eju mmanu, na-edozikwa ha mgbe niile. A na-enye snuffer oia edo iji nyere aka n'ikpucha ihe, ma

ọ dighị ihe ọkụ ọkụ. Egoro ihe-idọba-orịna ahu n'akuku aka-ekpe nke ebe nsọ ahu, ọ bu kwa nání ìhè-Ya.

Ugbua gini, n'ime Nzukọ-nsọ nke Kraịst, e bu n'obi kee ihe ndọba orịna a mara mma, ya na ire ọkụ ya, ka ọ bụrụ onyinyo? Aziza ya bụ okwu nke mmụọ nsọ Chineke, ma ọ bụ "ozizi ndịozị." Ozizi ahụ bụ okwu Chineke, ọ dighịkwa ihe ọzọ. Ntunyere ndị a ga-egosi eziokwu nke nkwubi okwu a:

1. Ihe-idọba-orịna ahu bara uba nke-uku, ọ bu ọla-edo siri ike nke anāgwaghi agwa. Okwu Chineke dī ọcha ma baa uru nke na-enweghị atụ. Ndị maara ihe ọ bụla gbasara uru ọ bara na-akwado nke ọma okwu nke Onye ọbụ abụ: "Lee ka echiche Gị nile si dī oké ọnụ ahịa n'anya m, Chineke! Okwu Chineke dī oké ọnụ ahịa n'ihī na ọ na-ekpughe Chineke, eluigwe, mgbe ebighị ebi; na-egosi ụzọ nzọpụta, nke idī nsọ na ndụ ebighị ebi. N'okwu n'ihī na o juputara na Kraist.
2. Ọlaedo dī ọcha bụ ihe kacha adigide adigide. N'ebe a ọzọ ihe ndọba orịna na-agba ama maka okwu Chineke nke "na-adịru mgbe ebighị ebi."
3. Ọ mara mma nke ukwu. Okwu Chineke juputara na ima-nma nke idi-nsọ.

4. Alaka asaa ahụ na-arụtụ aka n'izu-oke. 'Ọnụ ọgụgụ nke asaa bụ ọnụ ọgụgụ zuru oke. E jiriwo ike na jima mma tụtọ aro (lee Kraist nke Maston n'ime Ụlọikwu), na orịna asaa ndị a na-egosi Akwụkwọ Nsọ, ya na nnukwu nkewa atọ ya - iwu, abụ ọma, na ndị amụma n'otu akụkụ; na nkewa atọ nke Testament Ọhụrụ—Ọrụ nile, akwụkwọ-ozī nile, na Mkpughe n'aka nke ọzọ; ya na Kraist n'ime ozi-ọma dī ka onye isi Central stem. Otú ọ dī, enwere m ọchịchọ ile alaka asaa ndị a anya dī ka e zubere irụtụ aka n'ihē ọzọ. A na m ewere ya na ụlọ ọrụ ọgbụgba ndụ ochie bụ ihe atụ nke ihe ndị na-abụkarị nke ọhụrụ. Ya mere ihe ndọba orịna na-anọchi anya nkuzi Ọgbụgba ndụ ọhụrụ, ya bụ, nkuzi nke ndị ozi. N'ihī ya, ana m ewere alaka asaa ahụ—ọnụ ọgụgụ zuru okè—na-anọchi anya "idī n'otu nke mmụọ nsọ" dī ka a chikọtara n'Efe. 4: 1-6 : "Ya mere, mụ onwe m, onye mkpọrọ n'ime Onyenwe anyi, na-arịọ gị ka ị na-eje ije n'ụzọ kwesiri oku a kpọrọ unu, n'idī umeala n'obi na idī nwayọọ nile, na ogologo ntachi obi, na-anagiderịta ibe unu n'ihunanya, na-arusi ọrụ ike idebe idī n'otu nke mmụọ nsọ n'ihē nkekọ nke udo. E nwere otu ahụ na otu mmụọ, ọbuna dī ka a kpọkwara unu n'otu Onyenwe anyi nke Chineke nke okwukwe, otu onye na-akpọkwa unu n'otu olileanya nke Chineke, otu onye na-akpọkwa unu n'otu n'otu nke okwukwe unu, otu onye na-akpọkwa unu n'otu n'otu nke okwukwe. niile, na site na ihe niile, na ihe niile."

A na-ahụ idī n'otu nke ihe ndọba orịna ahụ ọ bughị nanị na ọnụ ọgụgụ zuru oke nke alaka ya, kamakwa n'eziokwu na a na-akụ ya niile site na otu nnukwu ọla edo. Nke a na-egosi n'ụzọ mara mma nke idī n'otu nke mmụọ nsọ dī ka "ozizi ndịozī" kọwara. Dī ka anyi na-ahụ n'Efe. 4, e nwere nkeji asaa n'idī n'otu nke mụọ, ma ha nile sitere n'otu igwe dī oke ọnụ ahịa pụta—Onye-nwe Jisus Kraist, ma ha nile jikọtara ya na ya n'enweghị ihe ọ bụla. Iwepu alaka ọ bula nke ihe-idọba-orịna ahu, gādiri ya n'iyi, mebie kwa izu-okè-ya. Ya mere, iwepu nke ọ bula n'ime ihe ndị Pọl kwuru okwu ya ná "idī n'otu nke mmụọ nsọ," bụ ibibi izuzu ya ma mee ka ọ nwee nkwaru. Ka e were ya na anyi nwara mmetụta ya. Ka anyi wepu Iso Ụzọ Kraist (n'ihī na nke ahụ bụ ihe mmụọ nsọ' pụtara) "otu Onyenwe anyi." Lee ka ndị ọzọ nile ga-esi bụrụ ihe na-abaghị uru!

A ga-enwe ahụ nke nwere mmụọ, ma enweghị isi. Okwukwe agaghị enwe mmasi, ọ dighị ihe ọ bụla; Baptizim agaghị enwe ọgwugwu na olileanya agaghị enwe ihe mkpali.

5. Ìhè nke ihe ndọba oriọna bụ nanị ìhè nke ebe obibi ahụ. Enweghị windo. Ọ dighị ìhè e si n'okike gbaziri. Onye-nchu-àjà nēsite n'ìhè nke oriọna ahu nālu ọlu, ewe hu ihe nile nke ọzọ nke ulo-ikwū ahu nke ọma. Ìhè ya dị nro, nke doro anya na-amụnye ihe niile na ọmarịcha mma. Ya mere n'ime Nzuko-nsọ nke Kraịst. Ozizi ndịozị bụ nanị iwu nke okwukwe na ọrụ. Ọ bụ ihe kacha mkpa na ndị niile chọrọ ime ihe na-atọ Chineke ụtọ ighọta nke a. Ihe na-atụ egwu ma na-ebibi ihe bụ ihe ga-esi n'ileghara nke a anya n'oge niile nke Ndị Kraịst. N'isiakwụkwọ gara aga, anyị ahụwo na e ji ikike dị nsọ nye ndị-ozị ahụ, ma yikwasịkwa ike nke na-adighị ada ada dị ka ndị ntọala na ndị nhazi nke Nzuko-nsọ. Ọ bụrụ na a na-amata eziokwu dị ukwu nke a mgbe nile, ụkpụrụ nke mmadụ, ozizi, na otu dị iche iche agaraghị ekwe omume. Iji ikike a ọdịdị na ihe kpatara ga-edo onwe ya n'okpuru. N'otu aka ahụ "ozizi ndị ozị" na-enwe n'ime Nzuko-nsọ, anyị ga-abụ ndị otu Ndị Kraịst ga-aghọta ọnọdụ anyị na ọrụ anyị, ma hụ ebube nke Kraịst n'ime emume-nsọ Ya nile.

6. Ndi-nchu-àjà gēdozi kwa oriọna ahu, nāsu kwa ọku. Ya mere, n'ime Nzuko-nsọ, ndị nke Chineke nọ n'ọrụ ichekwa okwukwe ahụ dị ka ewepụtara ya na mbụ, na idobe ya pụọ n'ogbagwoju anya nile na mgbagha nile.

Ya mere, ihe ndọba oriọna ahụ na-egosi ozizi nke ndị ozị Kraịst sitere n'ike mmụọ nsọ. Ma dị ka isi na isi nke nkuzi ahụ bụ Kraịst, anyị na-ahụ ka ihe ndọba oriọna ahụ si sere onyinyo ya nke ọma. Ihe mere ihe ndọba oriọna ahụ ji nọrọ n'ụlọikwu ahụ bụ ka ìhè ya wee nwuo. Ya mere, ihe kpatara nkuzi nke ndi-ozị n'ime nzuko-nsọ bu na Kraist nwere ike buru ìhè ayi, ka ayi juputa n'ìhè-Ya, we pua n'uwa ka ọ buru n'aka-ayi "ìhè nke uwa."

ISI NKE XII

Tebụl nke achịcha ihe ngosi

NKE a bụ tebụl e ji osisi accasia mee nke e ji ọlaedo machie, nweekwa okpueze ọlaedo. Ọ dị ihe dị ka 3½ ụkwụ n'ogologo, 2 kuit n'obosara, na 2½ ku ụkwụ n'ịdị elu. O nwere efere, ngaji, ọkwá na ihe mkpuchi; ọla-edo anāgwaghi agwa nile. Ojiji nke tebụl dị oké ọnụ ahịa ma mara mma bụ iji jide "achịcha ihe ngosi." Enyere ntuziaka zuru oke na Lev. 24:5-9 . "Achịcha ngosi" ahụ nwere achịcha iri na abụọ na-ekoghị eko: otu maka ebo ọ bụla. A ga-edobe ha na tebụl n'ahiri abụọ - isii na nke ọ bụla "n'ihu Onyenwe anyị." Naanị ndị nchụàjà ga-eri ha, kwa ụbọchị izu ike; na ogbe achịcha ọhụrụ e debere n'ọnọdụ ha ka ewepụrụ nke ochie. Tebụl a guzoro n'akụkụ aka nri nke ebe-obibi ahụ, na ncherita-iru ihe-idọba-oriọna nke ọla-edo.

Ihe iri ụka adighị ya, echere m, na nke a bụ n'obi iji gosiputa "nyawawa achịcha," ihe ọzọ a chọpụtara n'Oru 2:42 n'ime ihe ndị Nzuko-nsọ ahụ "kwusiworo" hụ. Isi ihe atunyere doro anya dị ka onyinyo na ihe ya. 1st. E ji ọla-edo kpuchie tebụl ahụ dum (anyị na-ezute ọla-edo n'ebe nile n'ụlọikwu ahụ), nke na-arutụ aka n'ìhè ndị dị oké ọnụ ahịa e debere na nri anyasị nke Onye-nwe. Ọlaedo dị oke ọnụ ahịa ma chọọ karịa ihe ọ bụla ọzọ. Ma nye mkpụrụ obi agụụ na-eri oriri ime mmụọ nke tebụl Onyenwe anyị nke ukwu karịa "ọlaedo nke na-ala n'iyi." Nke abụọ. Achịcha ahụ bụ ihe nnochianya. Ogbe achịcha iri na abụọ ahụ nọchiri anya ebo iri na abụọ nke Izrel. Achịcha nke tebụl Onyenwe anyị bụkwa ihe nnochianya. Enwere naanị otu ogbe achịcha, nke a na-anọchi anya ahụ nke Kraịst: "Nke a bụ ahụ m." Ọ na-anọchikwa anya ịdị n'otu nke "Aru Ya bụ Ụka": "Anyị

bụ otu achicha, na otu ahụ." Nke atọ. Naanị ndị nchụ-aja ekere òkè ii; ma n'ime Nzukọ-nsọ ọ bu nanị ndị e jikọtaraoro na ọkwa nchụ-aja nke Ndị Kraịst na-eri nri anyasị nke Onye-nwe. Nke anọ. A na-eri achicha ahụ kwa ụbọchị izu ike. Ya mere, nri anyasị nke Onye-nwe, bụ ezi Nzukọ-nsọ, na-eri ụbọchị mbụ n'izu ọ bụla: ụbọchị a raara nye ofufe Ndị Kraịst ugbo a. "N'ụbọchị mbụ n'izu, ndị na-eso ụzọ ya gbakọtara n'inyawa achicha" (Ọlụ Ndịozị 20:7). 5th. Akpọrọ oḅe achicha ahu achicha irubere; na n'oriri anyasi nke Onye-nwe-ayi ka e gosiri ọnwu Jisus rue mḅe Ọ gābia. 6th. Ogbe achicha ahụ bụ maka ncheta. Ya mere, nri anyasị nke Onyenwe anyị bụ oriri ncheta: "Mee ihe a," ka Jizọs kwuru, "na ncheta nke m." N'ezie enwere ebe ntunyere a ga-akụda, mana ihe ndị e kwuru n'elu zuru ezu iji guzobe ihe e bu n'obi yie nke tebul nke achicha ngosi na nri anyasị nke Onyenwe anyị.

Naanị n'ebe a, ọ pụrụ ịdị mma ịmara na mgbe onye nchụàjà nọ na-eje ozi n'ụlọikwuu ahụ, achicha dị na tebul, na akụkụ ụfọdụ nke anụmanụ ndị a na-achụ n'àjà, mejuputara (dị ka anyị maara) nanị nri ya. Leekwa nnọọ ka o si bụrụ eziokwu na nye Onye Kraịst Kraịst (dị ka e weputara n'àjà ma achicha) bụ nanị ihe oriri maka mkpuru obi ya!

Naanị n'oge a, ọ pụrụ ịdị mma ịmara otú e si akọwaputa ihe nile dị n'ụlọikwuu ahụ n'otu ntabi anya, ọbuna ruo n'ihe kasị nta na nke yiri ka ọ kasị dị mkpa. Ugbo a ọ bụrụ na e bu n'obi n'ụlọikwuu ahụ na ozi ya ka ọ bụrụ onyinyo nke Nzukọ-nsọ nke Kraịst, lee ọrụ dị ize ndụ ọ bụ ịgbanwe, ma ọ bụ inyefe, nhọputa ọ bụla nke Onye-nwe! N'ezie ọ bụ ọrụ dīrī Onye Kraịst ọ bụla ikwusi ike na emume-nsọ nile nke Onye-nwe na-eme dīka usoro ndị ozi siri dī. Pọl onyeozī hūrū na ọ dī mkpa ka o degaara ọgbakọ ndị Kọrint akwukwọ ka ha dezīe mmejọ e mejọrọ n'īhe metutara nri anyasī nke Onyenwe anyī. Ha esiwo n'īwu ahū pūọ dīka e nyefere ha nke ya n'onwe ya, ma wedata emume-nsọ ahū ka ọ būrū nri nkīti, wee napū ya ihe niile mara mma. Ijī mee ka ha ghọta mkpa ọ dī idebe iwu ahū, ọ na-agwa ha na Onye-nwe ekpughere ya ya site na mkpughe pūrū ihe. "Anatara m n'aka Jehova ihe ahū m na-enyefekwara unu, na Onyenwe anyī Jizọs n'abalī ahū a raara Ya nye, were achicha, ma mgbe O kelechara Chineke, ọ nyawara ya, sī: "Nke a bụ ahū m nke dīrī unu; meenū ihe a ijī na-echeta m. Otú ahū ka iko ahū gasīrī, mgbe nri abalī gasīrī, na-asī, lko a bụ ọgbugba ndū ọhūrū n'īme ọbara m, dīka ị na-añū mmanya mgbe niile, dī ka ncheta nke m, dī ka ihe na-añū, dī ka m na-añū. rie nri a, ñu kwa iko a, unu nēkwusa ọnwu Onye-nwe-ayi rue mḅe Ọ gābia. Ijī gaa na emume nsọ a mara mma ma dī egwu, Ndī Kraīst mbū gbakọtara ọnū n'ụbọchī Onyenwe anyī ọ būla (Orū:20:7), si otú a na-ejikọta akara ọnwū Ya na ụbọchī ahū o si na ndī nwūrū anwū bilie: njikọ kacha dabara adaba na nke kwesīrī ekwesī. Ma otú iwu-nsọ nke a si na-abara ndī mmadū ọsọ ọsọ mba, bū ndī na-eche na ha maara ihe karīa Chineke n'īmebi iwu Chineke a—ụfọdū na-egbochi ndī mmadū iko ahū; ụfọdū na-egbutu ogbe achicha ahū n'īme otu narī iberibe, si otú ahū na-ebibi ihe oyiyi nke "otu ahū;" ụfọdū na-aga ya naanī otu ugboro n'ọnwā, ma ọ bū ọbuna otu ugboro n'īme ụzọ anọ, ya mere ibibi njikọ dī n'etiti ọnwū na mbilite n'ọnwū; na ụfọdū na-eme ya ka ọ būrū naanī ọrū mgbe a nwūsīrī, kama ịbū, dī ka ọ dī ná mmalite, na-eme ka ọ būrū ebe etiti na isi ihe mere a ga-eji na-ezukọta ọnū, n'īhi ozizi ya magburu onwe ya banyere Kraīst, onye bū onyeisi na onye isi ná nzukọ nke ndī nsọ.

ISI nke XIII

IHE NSỌ NSỌ NSỌ NSỌ

IHE a guzoro n'agbata ihe ndọba oriọna na tebụl achicha ahụ, "n'ihu ákwà mgbochi ahụ."

Dị ka tebụl ahụ, ọ bụ osisi accasia ka e ji mee ya, nke e jikwa ọla edo na-agwaghị agwa agwa mee. Ọ dị sentimita iri abụọ na otu n'obosara, na 3½ ku n'ịdị elu; na square udi. O nwere mpi n'elu akụkụ nke ọ bụla n'elu, dị ka ebe ichụàjà nke àjà nsure ọkụ; ewe guzoro nkpa-n'aka n'akuku-ya nile ka ha nēbu ya m̀be ọ nāga. Ihe nsure ọkụ na-esi isi uto nke ndi nchụàjà na-esure n'elu ya kwa ubochi, ututu na mgbede, bu ngwakota nke ahijia uto. Ogbako a bu nani ka a ga-eji mee ihe n'ebe ichụàjà nke ihe nsure ọkụ na-esi isi uto, ọ bughikwa ihe ndi mmadu na-ejikari eme ihe n'ihe mgbu nke onwu. N'ihu na ọ bu ngwakota nke Chineke, anyi nwere ike ikwere na isi isi ya na-esi n'okụ na-esi isi uto. Oge a na-esure ihe nsure ọkụ na-esi isi uto bu awa, ututu na mgbede, mgbe ndi mmadu na-ezuko n'onu uzọ ama nke Uloikwu maka ekpere. Lee Luk 1:8-10 .

Ya mere, anyi enweghi obi abuo ọ bula gbasara ihe incense a putara n'uzo ihe atu. Ọ na-ese onyinyo "EKPERE" nke uka; nke onye na-agu ga-echeta na ọ bu ihe foduru n'omume ofufe nke chochi, di ka e kwuru n'Oru 2:42, bu nke anyi kwesiri itule. Na Mkpu 8:3-4 anyi na-agu, si: "Mmuo ozi ozọ wee bia guzoro n'ebe ichụàjà (nke ihe nsure ọkụ na-esi isi uto), e wee nye ya otutu ihe nsure ọkụ na-esi isi uto, ka o tinye ya n'ekpere nke ndi nsọ nile, n'elu ebe ichụàjà ọla-edo nke di n'ihu ocheeze ahụ, na anwuru ọkụ nke ihe nsure ọkụ na-esi isi uto, ya na ekpere nke ndi nsọ, wee si n'aka mmuo ozi ahụ rigo n'ihu Chineke." Devid kpere ekpere, na-egosi nghota ya banyere ihe ebe ichụàjà nke ihe nsure ọkụ na-esi isi uto putara, "Ka ekpere m tinye di ka ihe nsure ọkụ n'ihu gi." Anyi achoghi ihe akaebe ozọ. Ihe nsure ọkụ na-esi isi uto nochiri anya ekpere; na di ka dum na-ese onyinyo Uka nke Chineke na ozioma afo ihe nsure ọkụ na-esi isi uto aghaghi iputa "ekpere" nke na-etolite akuku di mkpa nke usoro nke ofufe Chineke na chochi. E mere ya nani maka iji uloikwu ahụ eme ihe nani, na-egosi na ọ dighi ofufe Chineke na-anakwere site n'aka ndi na-adighi abjaru ya nso n'uzo ohuru na nke di ndu, di ka e kaputaworo na mbu n'oru a. Ka e were were na onye mmehie nwere ike kpee ekpere naani uzọ ya maka mgbaghara na nzoputa, bu ihapu "uzo" nke Onye-nwe dika anyi huro ka ọ nochiri anya ya.

Oku ahụ di n'elu ebe ichụàjà nke ihe nsure ọkụ na-esi isi uto bu n'ebe ichụàjà nke àjà nsure ọkụ. A na-esikwa n'otu ebe wepuru oku maka "censer". E tiri Nedab na Abaihu onwu maka ire "oku ala ozọ" n'ihu Jehova, ya bu, oku a na-eweputaghi n'ebe ichụàjà nke àjà nsure ọkụ. Ha si otu ahụ mebie njiko di n'etiti ebe ichụàjà abuo ahụ. Ihe mmuta nke a na-akuzi bu na n'agbanyeghi na anyi na-ekpesi ekpere ike na otuto anyi ike ma ọ buru na anyi ebughi uzọ abiakwute Kraist wee "nara aja mgbaghara mmehie" n'uzo Chineke ji aka ya hoputa, ekpere anyi ga-abu ihe aru n'anya Chineke.

Agunyere n'ekpere nke Nzuko-nsọ bu otuto na ekele. A ga-agwakota ekpere niile na ekele nye Chineke maka ebere ndi gara aga natara. Ihe nsure ọkụ na-esi isi uto bu ihe na-esi isi uto. Nke a na-egosi ka obi di Chineke anyi uto nke ukwu mgbe anyi na-efe ofufe n'ihu Ya, ma togboro n'ihu Ya ihe obi anyi na-ario.

Ya mere, anyi na-ahu na onu ulo nke mbu nke ebe-obibi ahụ na ngwa ulo ya na-anochi anya ofufe nke Nzuko-nsọ nke Chineke n'oge ozi-oma. A na-akpo onye na-agu akwukwo ka ọ muo akwukwo-ozu mbu Poi degaara ndi Korint, n'ime ya ọ ga-ahu n'oge na-adighi anya na ihe ndi ahụ anyi

kwuworo bụ kpomkwem ihe Pọl nwere, n'okpuru ntuziaka di nsọ, nke "doziri n'usoro" maka ofufe nke Nzuko-nsọ mgbe a na-agbakọta ọnu. Na isi. 11 ọ malitere site n'ija ha mma maka ijide "omenala," ya bụ, emume-nsọ nile nke Kraist. Ọ gara n'ihu mezie ụfọdụ ihe na-ezighi ezi nke ha megoro, ebe isi na-ejide "ọdinala" dika ewepụtara. Mgbe ahụ, a na-atụ aka na "nkuzi" na Nzuko-nsọ. Ihe àmà na-egosi na nke a bụ àgwà ibe ya, ọtụtụ ndị sokwa mee ihe. N'ebe a, anyị na-ahụ ihe doro anya na-egosi na Chọchị na-aga n'ihu na "ozizi ndịozị." Wedata ala na isi. 11 anyị na-ahụ na ha nọgidere na-na "nyawawa achicha; na n'isi. 14 ka etinyekwara aka na "ekpere" nke Nzuko-nsọ na-etinye oge niile.

Ugbua tupu anyị apụọ n'Ebe Nsọ, anyị nwere ike tulee amamihe na ihunanya nke Chineke n'ihazi otu a ofufe nke Nzuko-nsọ Ya. N'ibjakọta ọnu, ihe kacha adoro mmasị na Nzuko-nsọ bụ nri anyasị nke Onye-nwe Chineke chiri ya echichi, ọ bughị n'ihu ihe ndị ahụ, kama n'ihu ihe ndị ha na-atụ aka na ya. Ha nēweputa aru na ọbara nke Kraist nke-oma: ha nēkwu okwu bayere n̄aputa, ngbaghara, udo nke ha na Chineke; ha nọchiri anya isi iyi na nri nke ndụ ime mmụọ, ma ha rụturu aka n'ihu na mpụta di ebube nke Jizọs Kraist. Ọ nwere ike ọ di ihe dabara na dabara adaba karịa ebe emume-nsọ a nwere na Nzuko-nsọ? "nkuzi" ma ọ bụ mkpughe nke eziokwu di nsọ site n'aka ndi tozuru oke ikuzi ihe dikwa oke mkpa maka uto nke Nzuko-nsọ. "Chọnu mmiri ara ezi-okwu nke okwu ahụ," ka Pita na-ekwu, "ka unu wee si na ya too." N'ikpeazu, "ekpere" (nke a na-aghaghị ijikọ otuto) na-adọta mkpuru obi nso na Chineke ma debe ya n'ebe ahụ. Ha na-ewetara anyị ngozi Chineke. Site na ha anyị na-enweta amara iji nyere aka n'oge mkpa. N'ezie, n'ime nhoputa di nsọ ndi a anyi nwere ihe niile anyi nwere ike iche n'echiche iji buru ihe di mkpa maka iwulite Nzuko-nsọ na ndu di nsọ.

ISI nke Iri na Anọ

NSỌ NSỌ

MGBE a bụ ọnu ụlọ di square, nke e ji ákwà mgbochi mara mma kee ya site n'Ebe Nsọ, bụ nke anyi ga-enwe ihe anyi ga-ekwu ma e mesia. N'ezie, e ji otu ihe ndi e ji ruo Ụlọ Nsọ ahụ. Ihe di iche n'etiti akuku abuo ahụ bụ na ngwá ụlọ na oku. Ebe Kacha Nsọ nwere:- (1) Igbe ọgbugba ndu ahụ. Nke a bụ igbe e ji osisi ruo, nke e ji ọlaedo machie. O nwere ihe odide iwu ahụ, ite manna ọlaedo e debere n'uzo ọru ebube, na mkpanaka Eron nke pulitere. (2) oche ebere. Nke a kpuru mkpuchi nke igbe ahụ, ọ bukwa ọla edo siri ike. Okpu-eze ọla-edo mara nma nke-uku n'akuku-ya nile, cherubim ọla-edo abua nēguzo kwa, otu n'otu nsotu n'akuku ọ bula, nkù-ha gbasapuru ibe-ha, iru-ha nēche kwa iru n'iru ipe ahu. E ji otu nnukwu ọla-edo kurie ha niile. Dika Ebe Nsọ, Ebe Nsọ enweghi windo; ma-ọbughị ihe ndoba oriona, ma dika ekpuchiri akwa mkpuchi ahụ, ọ gaara abụ na ọchichiri zuru oke, kama maka ihè di ebube nke na-amunye ya. Gini bụ ihè ahụ? Ọ bụ ihè nke Chineke Shechina. Kpomkwem n'elu Igbe ọgbugba ndu ahụ ka ọmaricha akara nke ọnunọ Chineke - ogidi igwe ojii n'ehihie na oku n'abalị. Oku a di omimi banyere n'ime nnukwu ihe mkpuchi nke ụlọ-ofufe ahụ wee rịdata n'uche ebere, n'etiti cherob nke ebube, wee si otu a munye Ebe Nsọ di Nsọ site n'okụ nke ebube kariri nke mmadu. Onye na-agu nwere ike iche n'uzo di mfe otu ọnu ụlọ a na-aghaghị isiwori maa ebube nke ukwu, nke nwere mgbidi ọla edo ya, ihe mkpuchi ya na ákwà mkpuchi ya mara mma, igbe ọla edo na oche ebere ya, na ihe niile ejiri ihè Chineke sitere n'eluigwe mee ka ihè na-egbuke egbuke!

Gịnjị ka Ebe Nso a na-anochi anya ya? Ihe ịrụ ụka adighi ya na o na-anochi anya onuno di nso nke Jehova. ELUIGWEE, o bughi ogbe, kama o bu onodu, di ka anyi na-agu na Ndi Hibru 9:24: "N'ihu na Kraist abanyeghi n'ebe nso e ji aka mee, di ka ihe atụ nke eziokwu, kama o ba n'elugwe n'onwe ya, ka o pụta ihè ugbo a n'ihu Chineke n'ihu anyi." Nke a bu nkwubi okwu. Ugbo a, ka anyi nyochaa akara ndi ahụ n'uzo zuru ezu.

1st. Olaedo ahụ, akwa akwa na mkpuchi, dika akowara mbu, na-arutu aka na aku, ebube, nsopuru, idi nso, idi nso. Ihe ndi a nile bu nke Chineke na elu-igwe, dika isi mmalite ha.

Nke abuo. Igbe ahụ, ya na oche ebere na Shekina jikotara onu, bu ihe atụ nke Jehova nokwasiri n'ocheeze. A na-ewere ugbo ahụ mgbe niile ka o na-adi ka onuno Chineke. Na nke a bu ihe Chineke bu n'obi banyere ya doro anya site n'otutu ihe omume ndi metutara ya na ya mgbe akuko ihe mere eme gasiri. Mgbe ndi Filistia wegbara ya, nwunye nwa Iai na-anwu anwu tiri mkpu, si: "Ebube esiwo n'izrel puo, n'ihu na e wegbarawo igbe ahụ." Ma mbe ewebara ya n'ulo Degon, chi azu ahu dara n'iru ya ugboro ugboro. Ebe o bu a doro ya n'agha, ajo orja na-eefe efe na-ebibi ndi mmadu. Uza we nwua n'ihu imetu ya, ebu-kwa-ra oru nu ndikom uzo iri-na-abua na ugu iri nke Bet-shemesh ka ha lere ya anya. N'aka nke ozu, a goziri ulo Obed-edom ubochi nile nke o nnono n'okpuru ulo-ya. Nditu Israel ema esiwak nditin mbaña Abasi emi odunde "ke mme cherub," ndien mbon Philistia ema edoho ke etin ebaña ekebe oro, 'Abasi ama oduk itienna. Site na ihe a nile, o doro anya na igbe ahụ n'ozuzu ya bu ihe nnochianya nke onuno di ebube na nke di egwu nke Chineke. Ka anyi tulee akuko ya ugbo a. (a) Iwu ahụ nwere igbe ahụ. Pol kwuru, si: "Iwu ahụ di nso, zie ezi, dikwa mma." O bu akara nke idi nso zuru oke nke Chineke. O bu "iwu ogbugba ndu ahụ," n'ihu ya, onodu ya n'ime ugbo ahụ na-egosi na Chineke bu "ogbugba ndu nke na-edebe Chineke." "A puhu imebi okwu Jehova," o "na-adiru mgbe ebighi ebi," ihe O kwere na nkwa na O ga-emezuri. Mgbe Chineke putara ihè n'anụ ahụ, n'udi Okpara ya bu Jizos Kraist, e mezuru okwu David, si: "Ezobewo m iwu gi n'ime obi m, ka m wee ghara imehie megide Gi," ma Jizos "mezuo iwu ahụ wee mee ka o buru nsopuru." (b) Igbe ahụ nwekwara "ite olaedo nke mana." Mana bu nri kari mmadu nke Chineke ji rie ndi Ya n'ime ozara kporo nku. O si n'elu-igwe ridata; o bu ihe omimi - ndi mmadu siri, "Gini ka o bu?" o bughi ihe-omume nke uwa, n'ihu na ozara bu ihe-ndabere. E chebere ya n'uzo oru ebube n'ime ugbo ahụ. Ma ihe a nile nkwu nke-oma bayere nzube miri emi nke Chineke, nke ezoroworo site na mbe ebighi-ebi, ma uhu a ekpughere ya nime Jisus Kraist, bayere nri nke ndu, nke, o buru na madu rie, o gadi ndu rue mbe ebighi-ebi. "Abu m achicha nke ndu," ka Jizos kwuru. Nna-unu-ha riri manna n'ozara, we nwua: Nka bu nri nke nesi n'elu-igwe ridata, ka madu we rie nime ya we ghara inwu. Nke a bu "ihe omimi nke nsopuru Chineke: Chineke putara ihè n'anụ ahụ." (c) N'ime ugbo ahụ ka a na-edebekwa "mkpanaka Aaron nke na-ama ifuru." Akuko ihe mere eme nke mkpanaka a na-ekpughe ihe o putara. Kora, Datan na Abiram chosiri ike iru n'okwa nchu-aja, ma duru nnupu-isi megide Moses na Eron. Iji me ka Eron guzosie ike, na ikpughe nnupu-isi-ha, Chineke nyere iwu ka akoro ebo o bula nkpa-n'aka, ede kwa aha isi nke ebo o bula n'elu ya;ekwesiri idobe ya n'ulokwu. "O wee ruo na n'echi ya, Mozis banyere n'ulokwu nke ihe ama, ma, le, mkpara nke Eron maka ulo nke Liva na-ama ifuru, weputa ifuru na ifuru ma mja almond." Ya mere, Eron na ulo ya ka e mebere nke oma na n'ikpezu n'ime okwa nchu-aja; ndi nnupuisi ahụ na-ata ahuhu di egwu di ka ugu oru nke idi ike ha. Ugbo a gini mere e ji tinye mkpara a n'ime ugbo ahụ? Di ka Numb si kwuo. 11:10 e 'debere ya ka o buru ihe iriba ama megide umu nnupuisi. Nke a bu ojiji ya ozugbo. Ma o

bụ ezie na o jere ozi ahụ Israel, ọ na-egosikwa nzube nzuzo Chineke banyere òtù ndị nchụàjà nke Jisọs Kraịst. Tụlee: ọ bụ osisi kpọrọ nkụ. Kraịst “dị ka mgbọrọgwụ sitere n’ala kpọrọ nkụ.” Ma ugbo a, ọ mawo ifuru wee mụọ ọmụmụ dị ka nnukwu onye nchụàjà n’ocheeze ya.

Ya mere, ihe ndị dị n’ime ụgbọ ahụ na-ekwu nke ọma banyere nzube nzuzo nke Chineke nke e zoro ezo kemgbe ọtụtụ afọ, ma ugbo a ekpughere ya n’ime Jisọs. "Dị ka e deworo ya n'akwukwọ nsọ, anya ahụghị, ntị anughị, ma ọ bụ na ọ banyeghị n'ime obi mmadụ ihe ndị Chineke doziri nye ndị hụrụ Ya n'anya, ma Chineke kpugheere anyị ha site na mmụọ ya, n'ihì na mmụọ na-enyocha ihe niile - e, ihe omimi nke Chineke."

Nke atọ. Oche ebere. Aha uwe mkpuchi ụgbọ ahụ mara mma na-adọrọ nnọọ mmasị. Ọ bụ PROPITIATORY. Ọ na-egosi ụdị obi ebere, obi ebere na ihunanya nke Chineke. Mgbe ihe ndị dị n’ime ụgbọ ahụ na-arụtụ aka n’ezi omume na ikwesị ntụkwasị obi nke Chineke, ma gosi ọbịbịa nke Kraịst dị ka ezi omume anyị, na Eze ukwu na Onye Nchụ-aja anyị; Ebe ebere ahụ na-agwa anyị na Chineke nwere obi ebere na ọ na-achọsi ike izọpụta anyị. Ọ na-egosi na n'oge uju, Chineke ga-enye oche ebere n'ezie - Jisọs Kraịst - nke nke a bụ onyinyo mara mma. "Ọ bụ onye na-eme udo maka mmehie anyị, ọ bughịkwa maka nke anyị naanị kama maka mmehie nke ụwa dum." Lee lee ka ezi-okwu na ezi-omume, ya na ihunanya na ebere si jikọta ọnụ nke ọma; nke-mbu n'ụbọ ahu, na nke-ikpe-azu n'ebe-nkpuchi-nmehie. Ya mere n'ime Kraist "ebere na ezi-okwu ezukowo."

Nke anọ. Ndị cherọb nke ebube. Ndị a bụ ihe oyiyi mmụọ ozi na-eleda anya n'uche ebere ahụ, na nku gbatipurụ ibe ya. Àgwà ha gosiri na ha nwere ọchịchọ siri ike ighọta ihe omimi nke ụgbọ ahụ na oche ebere. Ha na-anọchi anya ndị mmụọ ozi na ndị mmụọ ozi ndị gbara ocheeze Chineke gburugburu n’eluigwe. Anyị na-agụ maka ndị cherọb na-edobere n'ọnụ ụzọ Iden, na-echedwa osisi nke ndụ, na igbochi onye ikpe mara iri mkpuru sitere na ya. Nke a bụ mgbochi obi ebere, ebe ọ bụ na n'ọnọdụ mmehie dara ada, ọ dighị mmadụ ga-eji obi ya "dị ndụ mgbe niile." N'ebe a ọzọ, ha na-echedwa oche ebere ahụ; na ka ha na-ele anya ala nke ukwu n'uche ebere na ụgbọ ahụ, anyị na-echetara anyị okwu bụ "ihe (ihe nke nzọpụta anyị) ndị mmụọ ozi na-achọsi ike ileba anya." Ihe ịrụ ụka adighị ya ma ọlị na ndị mmụọ ozi Chineke na-enwe mmasị miri emi na ọdịnihu nke agburu mmadụ. Banyere ụmuntakiri Kraịst kwuru, si, “Ndị mmụọ ozi ha na-ahụ mgbe niile n’ihu Nna m nke bi n’eluigwe.” Na Hibru a juru ajuju a, "Ọ bụ na ha niile abughị mmụọ na-eje ozi ezitere ijere ndị kwesiri ịbụ ndị nketa nke nzọpụta ozi?" Jisọs na-anọchi anya ha dị ka ndị na-ahuri ọnụ n'ọnụ nke Chineke "n'ihì otu onye mmehie nke cheghariri karịa n'ihì ndị ezi omume iri itoolu na itoolu na-adighi mkpa nchehari." Ha na-ekere òkè dị mkpa n’ime Testament Ochie n’ijere mmadụ ozi nke ihe nke Chineke; ma n’ọdịnihu dị ukwu—dị ka a na-ahụ na Mkpughe—ha gasonye na mmeri dị ebube nke Eze nke ndị eze na Onyenwenụ nke ndị nwenụ nile.

5th. Shechina nke ebube. Nke a, dika anyị hụworo, bụ ihè kariri nke mmadụ nke na-eruba n'elu oche ebere ahụ, ma buru naanị ihè nke ebe nsọ. Ụlọkwuu nke dị n'ime dị ka a hụrụ na mbụ, bụ ihe nnọchianya nke eluigwe, ma ebe a anyị nwere akara nke Chineke n'onwe ya. Igwe anaghị achọ ihè nke okike - Chineke bụ ihè ya. Ma ebe a na ihè a gosiri na Chineke arịdatawo ka ya na mmadụ biri. Dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ọ nēbi n'etiti cherubim. Chineke we si Moses, N'ebe ahu ka M'gāgwa gi okwu site n'elu ebe-nkpuchi-nmehie nke sitere n'etiti cherubim abua, nke di n'elu ihe àmà ahu. Ya mere, ọ bụ amuma dị ebube nke ebube nke Chineke n’ihe gbasara

Nzukọ-nsọ nke Jisus. Mana nke a mechara. Naanị ka m mara ebe a na n'akụkụ abụọ nke ụlọikwu ahụ enweghị ala ma ọ bughị ájá ọzara. N'isiakwụkwọ na-esony, anyị ga-ahụ na nke a bụ isi ihe dị mkpa.

ISI NKE XV

ONYE NKWA NWA

Ntụle nke Onyeisi Nchụàjà bụ isiokwu ikpeazụ anyị ma bụrụ nke kachanụ. Na e bu n'obi ibụ onye isi nchụ-aja ka ọ bụrụ ụdị nke Kraịst nke Testament Ọhụrụ n'ụzọ zuru oke ma na-egosiputa nke ukwu. Ma, dị ka anyị ga-ahụ, ebube na ịdị ukwu nke Kraịst chọrọ ọbuna ihe karịrị nnukwu onye nchụàjà ndị Juu iji gosi ya. Dị ka isiokwu a sara mbara ọ ga-akacha adaba ikewa ya na ngalaba. Ka anyị buru ụzọ buru Uwe ya.

Ndị a bara ọgaranya ma maa mma. Uwe-ya nke di n'okpuru bu ákwà ọcha anāgwaghi agwa. A na-echetara anyị ịdị ọcha na enweghị ntụpọ nke àgwà na ndụ nke Jizọs, onye bụ "dị nsọ, onye na-adighị njo na onye na-emerughị emerụ, na onye dipurụ adipụ na ndị mmehie." Ọzọ, "uwe mwụda efọd ahụ" bjakwara. Nke a bụ ụdị uwe akwa, nke ihe na-acha anụnụ anụnụ, na-agbada n'okpuru ikpere. "N'ọnụ ọnụ ọnụ ọnụ ya" pòmigranet nke e ji anụnụ anụnụ na ogbo ododo na ogbo uhie dij; were mgbirigba ọla-edo gbagharja, nke na-ada ụda nke ukwu mgbe Onyeisi Nchụ-aja gara n'ime Ebe Nsọ. Ọ bụ ihe kwesiri iriaba ama na uwe mwụda ndị ahụ bụ otu ihe na agba ka ákwà mgbochi na ihe mkpuchi dij n'ime nke ụlọikwu ahụ. Uwe elu nke onye isi nchụaja yiri ka ọ na-egosi ọñụ dij nsọ nke e wetara anyị na Ozioma Kraịst. N'elu uwe mwụda a ka efọd ahụ dij. Nke a bụ uwe eji akọwaputa nke oma na ọnụ ahia. Ọ bụ uwe mwụda dij mkpumkpụ nke eyiride n'ubu, e jikwa ọlaedo, na ogbo anunu, na ogbo ododo, na ogbo uhie, na ezi ákwà ọcha akpara nke-oma, me ya. A na-akụ efere ọla edo dij girigiri ma gbuo ya n'ime eriri, ma ruo ọrụ nke oma n'ime ihe ndi ahụ. Mgbe m na-eleta ihe ngosi India na Colonial na London n'oge ọfọdụ gara aga, ahuru m ọfọdụ agiga ọla edo nke Oriental, nke turu m n'anya dika nkowa nke ephod a dabara n'uzo dij itunanya. Ọrụ ahụ kariri ọgaranya na ima mma karja ihe niile m huturu mbu. Anyi nwere n'ime ephod a ihe nnochianya nke ebube dij nsọ na ebube nke nnukwu onye-nchụ-aja anyi; ọ bughị dij ka Ọ putara n'ụwa, kama dij ka ọ na-aputa ugbo a n'ihu Chineke maka anyi. N'ihu ephod a mara mma ka e debere ihe mgbochi obi. Nke a kwa, bukwa akuko mara mma dij ebube. E mere ya square, na okpukpu abuo, ka ọ buri akpa, na-ekpuchi ara. Ndabere ya bu otu ihe na ephod ahụ; ma nnukwu ima mma ya bu nkume dij oké ọnụ ahia iri na abuo nke agba dij iche iche edobere n'ime ya, n'ahiri anọ nke atọ n'otu n'otu. N'elu nkume ọ bula, a kanyere otu n'ime ebo iri na abuo nke Izrel. N'ihia ya, ebo iri na abuo ahụ ka a nochiri anya ha n'ihe mgbochi obi a; ma tukwasi n'obi Onye-isi-nchua-àjà ka ọ putara ihè n'iru Chineke. Ihe mgbochi obi a nke nkume iri na abuo dij oké ọnụ ahia, nke na-anochi anya ebo iri na abuo ahụ, bu ihe nnochianya mara mma nke Kraist ukwu Onyeisi Nchua-àjà anyi na-ebu nzuko-nsọ, nke Ọ huru n'anya nke ukwu, n'obi ya; mgbe ọ na-arichitere ya aririọ n'ihu Nna ya.

Nkume dij oke ọnụ ahia na-ekwu maka uru JIZOS na-etinye n'isi uka ya. Banyere ndi Ya kwesiri ntukwasị obi Ọ na-ekwu "Ha ga-abu nke m ... mgbe m ga-abia iguta ihe icho mma m." Ọ dighi mgbe ọ na-echefu ha. Ha mara mma na ima mma nke elu-igwe; ha na-enwu n'ihè nke Chineke.

N'elu ubu Onye-isi-nchu-àjà nke ọ bula ka otù efere ọla-edo di, nke ewedoro n'elu ephod ahu. N'efere nke ọ bula, e debere otu nnukwu nkume onyx, nke a kanyere aha ebo Izrel isii n'ime ya. N'ebe a ọzọ ka ebo iri na abụọ ahụ nọchitere anya ya, ma a na-ese onyinyo ọgbakọ ahụ ka a na-eburu ya n'ubu nke Kraist. Ubu bụ n'ime Akwụkwọ Nsọ ihe nnochianya nke ọrụ, na ibu ibu. Ya mere n'Aisaia 9, "Ochichi di n'ubu Ya (Kraist). Atụrụ ahụ furu efu ma hụ ka edoro n'elu ubu onye ọzọ atụrụ ahụ, ma o buru ya n'ụlọ na-anụrị ọhụ. Ya mere, epekele ubu ka e bu n'obi iji gosi otu Jizọs, dika onye isi nchu-aja anyị, si agba mbọ anyị, ma buru ibu nke nlekọta anyị. "Ebe anyị nwere nnukwu Onyeisi Nchụjà, onye gafeworo n'eluigwe, Jizọs Ọkpara Chineke, ka anyị jidesie nkwupụta anyị ike. N'ihina anyị enweghị Onyeisi Nchụjà nke a na-apughị imetụ aka na mmetụta nke adighị ike anyị; kama onye a na-anwa n'akụkụ nile di ka anyị, ma na-enweghị mmehie. Ya mere, ka anyị jiri nkwa okwu bjaruo nso n'ebe ocheeze nke amara di anyị mkpa, ka anyị wee nwee ike inweta amara n'oge amara." 4:14-16). N'ihina n'ihina na Ya onwe-ya huworo ahuhu, ebe anwawo ya, O nwekwara ike inyere ndi anwunwa aka" (Isi 2:18). Nwa agboghọ ahụ na-amasi ike, nke e kegidere n'úkwù nke nnukwu onye nchụjà, bụ otu ọrụ bara ụba ma maa mma di ka ephod ahụ. Enwere ike isite n'Akwukwo nso ndia chikọta ihe ihe omuma ya:—"Chineke, onye werem ike keke, me kwa uzom zuo oke, O mewo ukwum ka ha di ka ukwu ele" (Abu oma 18:32-33). "I meworom iru-újum ka ọ ghọ ite-egwú: I tọpuwo ákwà-nkpem, were kwa ọhù kem ihe-ọkiké" (Abu oma 30:11). "Ka ekee ihe-ọkiké unu n'úkwù, ka oriọna-unu nēre kwa, di-kwa-nu onwe-unu ka ndikom nāchọ Onye-nwe-unu...Ngọzi nādiri ndi-orù ahu ndi Jehova gābia ka ha nēche nche. N'ezie asim unu, na Ọ gēke onwe-ya ihe-ọkiké, me ka ha nọdu ala iri nri, bia fè ha òfufè" (Le 12:35-37). "Jizọs were ákwà nhicha ahụ kee onwe ya n'úkwù, tinye mmiri n'efere, malite isa ụkwụ ndi na-eso ụzọ ya" (Jón 13:3-5). Guzosie ike, were ezi-okwu kee úkwù unu (Ep. 6:14). Site na Akwụkwọ Nsọ ndi a, ọ na-egosi na eriri ahụ bụ ihe a na-ahụkarị n'ihie odide sitere n'ike mmụọ nsọ, ma pụtakwara ike, ngwa ngwa, obi uto, idi njikere ije ozi, eziokwu. Ugbo a ihe ndi a niile bụ eziokwu banyere Jizọs di ka Onyeisi Nchụjà anyi. Ọ di ike izoputa, ọ na-adị ngwa inaputa, na-anụrị ọhụ n'ebe ndi ya nọ, na-adị njikere mgbe nile ijere ha ozi, na-edukwa ha n'uzọ nke eziokwu. Na ájị a di iriba ama di ka etinyere Kraist na-aputa site n'odidi Jisọs n'ebube di ka e kpugheere Jón na Patmos: "M wee hụ ihe ndoba oriọna ọla-edo asaa; ma n'etiti ihe ndoba oriọna ahụ di ka nwa nke mmadu, onye yiri uwe gbadara ụkwụ, werekwa ihe ike n'ọlaedo ke ara ya" (Mkp. 1:12-13). Onyeisi nchụja na-eyikwa uwe mwuda ma ọ bụ akwa n'isi. Nke a bụ ezigbo linen ma ọ bụ karja eleghị anya silk.

O nwere eriri na-acha anụnụ anụnụ, n'ihu, n'elu anya ya, e nwekwara efere ọla-edo a wuru awu nke e dekwasiri n'elu ya. Okwu ahụ di nsọ putara edoro nsọ, ma ọ bụ nke e kewapuru kpam kpam na ijere Onye-nwe. Ihe odide di otu ahụ adighi Jizọs mkpa, n'ihina ihe nile Akwụkwọ Nsọ na-ekwu banyere Ya ka e kanyere eziokwu a n'elu ya nke na-agaghị akwụsi akwụsi. Ndu ya niile di n'ụwa edoro nsọ, ma ije-ozi Ya n'elu bụ nke raara onwe ya nye kpam kpam nye Chineke na nzuko-nsọ Ya. A na-etinye "URIM na THUMMIM" n'ime akpa nke ihe mgbochi obi. A gwaghị anyi ihe ndi a bụ. Ufodu na-eche na ha bụ nkume na-egbuke egbuke nke na-amuba ma ọ bụ na-egbuke egbuke, di ka Chineke zubere ka ha na-eduzi n'ikpe. Aha ha na-egosi "okụ na izu okè." Nrutu aka ndia di nma: "O we kwue okwu bayere Livai, Tumim-gi na Urim-gi di n'aka onye-ebere gi" (Dt 33:8). "Ya onwe-ya (Joshua) gēguzo kwa n'iru Eleeza, bú onye-nchu-àjà, onye gājuru ya ase n'ikpé nke Urim n'iru Jehova" (Ọnụ 27:21). "Ma Sọl we jua Jehova ase, Jehova azagh ya, ma-ọbu na nrọ, ma-ọbu n'Urim, ma-ọbu n'onu ndi-amuma" (1 Sam 28:6).

“I gētiye kwa n’ihe-ibochi-obi nke ikpé Urim na Tumim ahu: ha gādi kwa n’obi Eron m̄be ọ nābà n’iru Jehova: Eron gēbu kwa ikpé umu Israel n’obi-ya n’iru Jehova m̄be nile” (Ọpupu 28:30). A ga-eji mmasị guọ ihe ndị na-esonụ sitere na Fausset’s Critical and Expository Bible Cyclopaedia: “Speaker’s Comm. chere na nza bụ ụzọ e si agba ajụjụ ọnụ, dị ka ọ dị n’Orụ 1:2-6; Ilu 16:26. Ma eleghị anya, nkume ndị e jide aha Jehova na àgwà ya—‘ihè’ na ‘ihe ndị dị n’ime ha’ bụ ndị e kpachiri n’ime ha. Onyeisi Nchụàjà, bụ onye yikwasịkwara ephod n’ihu Onyenwe anyị, tinyere obi uto n’itugharị uche n’eluigwe; e mekwara ka Chineke nwee ike ikwuputa ihe bụ uche Chineke . N’ime obi ndị mummies nke ndị nchụàjà bụkwa ihe nnọchianya nke ihè (iza Urim). O doro anya na, ihe ọbụla Urim na Tumim bụ, ojiji ha bụ iji gosi uche Chineke zuru oke na nke anaghị agbanwe agbanwe; ma nke a ka ha mere site n’ihe iriba ama na-enweghị mgbagha nke anyị na-amaghị. Lee ụdị ọmarịcha Kraịst anyị nwere ebe a. Ọ bụ ‘okwu Chineke,’ ‘uzọ eziokwu na ndụ,’ mkpughe zuru okè nke uche na uche Chineke nye mmadụ. Ma okwu nke o kwuworo ga-ekpe anyị ikpe n’ubochi ikpeazu. "Okwu Jehova zuru oke." Site na ya enweghị mkpesa. A sị na ndị niile na-ekwu na ha hụrụ Onyenwe anyị n'anya kwere nke a. Ọ ga-edozi esemokwu niile; wepụ echiche ọjọọ niile nke mmadụ ma duru anyị niile na "ihè nke Onyenwe anyị."

Nhọputa nke onye isi nchụaja

Ndị Juu si n’ebo Livai horo ndị nchụàjà. Erọ sitere n’ebo ahụ, ndị isi nchụàjà niile nọchiri anya ya sitere n’agburu ya. “Onyeisi Nchụàjà nke nkwaputa anyị” si n’ebo Juda dị ka anụ ahụ si dij. N’ihi ya, a ‘gbanwere n’uzọ zuru ezụ’ otù ndị nchụàjà nke okpukpe Ndị Kraịst, dikwa ka a gbanwekwara “iwu” ahụ. Mana naanị ebe a ka m choro igosi otu ihe dij oke mkpa. Onye-nwe anyị a goziri agozi abughị nnukwu onye isi nchụ-aja anyị n’anụ arụ. Nraranye nsọ ya nye okwa-oro ahụ e buliri elu bụ site n’onwu na mbilite n’onwu Ya. Nke a putara n’uzọ doro anya site n’ihe ndị na-esonụ: “N’ihi na a na-ahoputa onye isi nchụàjà ọ bụla n’etiti ndị mmadụ, a na-ahoputa ya ibụ ndị mmadụ n’ihe metutara Chineke, ka o wee chụọ ma onyinye ma àjà maka mmehie, onye puru iji nwayọọ na-edi ndị na-amaghị ihe na ndị na-eduhie eduhie, n’ihi na n’adighi ike nke ya onwe ya jukwara ya gburugburu, n’ihi ya, e jikwa ya kee ya, dij ka ndị mmadụ otú ahụ kwa maka onwe ya, ka ọ nara mmadụ n’ihi mmehie, ma ọ bughị ihe a kporo ya maka mmehie. Ya mere, Kraist enyeghi Onwe-ya otuto ka ewe me ya Onye-isi-nchụ-àjà; Site n’iji Ps. 2:7 na Orụ 13:33, anyị na-ahụ na okwu ndị ahụ bụ “ubochi a ka m muru gi” ka ekwuru banyere mbilite n’onwu ya, ma ọ bụ omumu ya site n’ili. Ọ do do hñ a ka okwu ndị ah e hotara n’elu p̄tara n’ah nd̄ Hibru. Chineke kpoputara ya na ndi nwuru anwu dij ka Okpara ọ muru nanị ya, ma mee ka ọ bilie baa n’Okwa Nchụ-aja Ya n’elu-igwe. Nke a ga-aputa ihè n’onwe ya ka anyị na-aga n’ihu na-enyocha odidi nke okwa nchụ-aja Ya. Ihe odide ahụ dij n’elu na-ekwu na ọ bụ “dị ka usoro Melkizedek si dij,” na iji gosi ezi odidi nke okwa nchụ-aja nke Kraịst, ekwuru ihe ọfodu dij iriba ama banyere nwoke a dij ebube. A gwara anyị na Melkizedek “nweghị nna, enweghị nne, enweghikwa usoro omumu, enweghị mmalite ubochi ma ọ bụ ogwugwu nke ndụ, kama emere ya dika Okpara Chineke, ọ na-anokwa n’onye nchụàjà mgbe niile” (Hib 7:3). Ugbua obughị ebum n’obi m itụ-n’uche gbasara okwu ndi a gbasara Melkizedek, kama n’ikwaputa na onye edemede ahụ bu n’obi igosi na okwa nchụ-aja nke Kraịst dij ruo mgbe nile-na ọ ga-abụ okwa nchụ-aja na-aga n’ihu, nke onwu na-emebibeghi. N’ihi ya, ọ bụ na e tinyeghi Kraist n’okwa dij elu nke Onyeisi Nchụàjà ya ruo mgbe ọ nwusiri.

N'ìlaghachi na Melkizedek, aha ya na-egosi "Eze ezi omume," na ọ bụ n'ezie "Eze Salem" (nke pụtara udo). Ya mere ọ bu eze-nchu-àjà; na ụlọ ọrụ ndị a ọ na-ejide n'otu oge. Ugbo a, Chineke na-ekwu banyere Jizos, mgbe mbilite n'ọnwu na nrigo Ya: "Enwekwara m eze m n'elu ugwu nsọ m nke Zayon. . . ! bụ Ọkpara m, taa ka m na-amụ gi. Rịonụ m, na m ga-enye gi mba dị iche iche n'ihì na gi ihe nketa, na nsọtụ ụwa maka gi ihe onwunwe. ! ga-eji osisi 'kporie tijisi ha dị ka ite ígwè. (Ọma 2:6-9). "Devid arigoghi n'elu-igwe; kama o kwuru onwe ya, Onye-nwe-ayi siri Onye-nwem, Nọkwasi n'aka-nrim rue m̀be M'gēme ndi-iro-Gi ka ha buru ihe-ǹakwasi nke ukwu-Gi abua" (Ọlu 2:34-36). N'ihì ya, a na-ahụ Kraịst ka ọ nọ n'ocheeze nke Chineke, na-achị dị ka Eze-"Nchụàjà n'elu ocheeze Ya;" ọ bughì kwa dika Eron n'iru oche-eze ahu. "Ya onwe ya bụ udo (ebere oche) maka mmehie anyi."

OZI nke ONYE Nchụàjà

"A na-ahọpụta onye isi nchụaja ọ bụla ka ọ na-achụ ma onyinye ma àjà; ya mere ọ dị mkpa na Onyeisi Nchụàjà a (Jizos) nwekwara ihe ọ ga-enye." Na nke a O nwere! Ma lee ihe àjà! Ọ chọghì ka ọ churu onwe-ya dika onye-isi-nchu-àjà nke iwu, kama ọ nwuwo onye ezi omume n'ihì ndi ajọ omume; O "were onwe ya chụọ àjà n'enweghì ntụpọ; "N'ihì na onye isi nchụaja dị otú ahụ ghọrọ anyi bụ ndi dị nsọ, ndi na-adighi njo, ndi a na-emerughì emerụ na ndi dipurụ adipụ na ndi mmehie." Na "Kraịst ebe ọ b́aworo di ka Onyeisi Nchụàjà nke Chineke ihe ndi gaje ib́ia, site n'ụlọikwu ka ukwu na nke zuru okè, nke a ejighi aka mee, ya bụ, ọ bughì nke ihe a e kere eke, ma ọ bụ site n'ọbara nke ewu na ụmụ ehi, kama site n'ọbara nke Ya, o wee bata otu ugboro n'ebe nsọ, ebe ọ nwetaworo mgba pụta ebighi ebi."

Dị ka Onyeisi Nchụàjà anyi, Jizos jupụtara na om̄jiko maka ndi nsọ Ya na-ata ahụhụ. N'ihì na n'ezie ọ bughì n'aka ndi-mọ-ozì ka Ọ nējide, kama Ọ nējide nkpuru Abraham. N'ihì ya, o kwesiri ka e mee ya n'ihè niile ka o yie ụmụna ya, ka o wee ghọọ nnukwu onye nchụàjà nke nwere obi ebere na onye kwesiri ntụkwasi obi n'ihè metụtara Chineke, ime udo maka mmehie nke ndi mmadụ, n'ihì na ebe Ya onwe ya tara ahụhụ, mgbe a nwara ya, Ọ puru inyere ndi a nwara anwa aka." ihe a nwara di ka anyi na-anwa, ma na-enweghì mmehie."

"Ọ bụ ezie na ọ bụ nwa nwoke, ma ọ mụtara nrubeisi site n'ahụhụ ndi ọ tara; ma mgbe e meworo ka ọ zuo oke, Ọ ghọrọ ndi niile na-erubere Ya isi, onye isi nke nzọpụta ebighi ebi, nke Chineke kpọpụtara ya onyeisi nchụaja ruo mgbe ebighi ebi di ka usoro Melkizedek si di." E 'mere Jizos ka o zuo okè' n'echiche nke ibụ onye e debanyere n'uzọ zuru ezu n'okwa nke Nnukwu Onye Nchụàjà na Onye Nzọpụta. N'ihì na nke a elu okwa Ọ dabara na njikere site n'inwale na nwale n'ihè niile di ka anyi bụ; na site n'inye onwe ya n'enweghì ntụpọ nye Chineke ka ọ buru aja maka mmehie anyi. N'iweta obere akwụkwọ akụkọ a na njedebe, achọrọ m ugbo a dọba uche puru iche na ya.

Mkpuchi

Onye-isi-nchu-àjà nánì otù ụbò n'arọ, n'oké ubochi nkpuhi-nmehie, nēwere ọbara nke onye eburu ebu, nke o nēfesa n'elu na n'iru ebe-nkpuchi-nmehie, nābà n'ebe nsọ nke ebe-nchu-àjà di nime ákwà-ǹbochi ahu. Ugbo a na-agwa anyi na Kraịst banyere otu ugboro n'ebe nsọ, site na ákwà mgbochi na ọbara nke ya. Ka anyi leba anya nke ọma n'ihè mkpuhi ahụ nke JIZOS gabigara.

Na Ndị Hibru 10:19-21, anyị na-agụ na ákwà mgbochi nke Kraịst si na ya gabiga n'ocheeze ya dị ebube bụ anyị ahụ nke ya. N'otu aka ahụ, anyị na-agụ na n'otu oge ahụ a gbawara aru ya dị nsọ ma dọwaa n'elu obe "ihe mkpuchi nke ụlọ nsọ ahụ gbawara abụọ site n'elu ruo n'ala." Nke a bụ ọlọ CHINEKE, ma kpughee eziokwu dị ebube. Nwunye ákwà mgbochi nke ụlọ nsọ ahụ tọgbọrọ chakoo ma meghee ka e lee ebe nsọ anya. Ihe omimi, nke ezoro ezo ruo ọtụtụ afọ, ekpughere mgbe ahụ. Na nke mbụ onye nchụàjà nkịtị pụrụ ilegidere igbe ahụ dị ebube na oche ebere ahụ anya ma hụ ntụpọ ọbara nke ọgbọ dị iche iche nke àjà. Lee Mkpughe ọ bụ! Ntugharị nke ákwà mgbochi ahụ mekwara naanị otu akụkụ ogologo, na-enweghị mkpuchi n'etiti.

Ma ka anyị tugharịa si na onyinyo gaa n'ihe. Aru nke Kraịst bu ihe-nkpudo ahu; ma-ọbu ihe-nkpudo ahu n'ezie, nke kewaputara ihe nsọ n'ebe nsọ kachasi ebe nsọ nile, rue mbe ọ dọwara n'ọnwu n'elu obe. Iji riọchitere anyị aririọ, wee bata n'ochichi ya dị ebube, ihe mkpuchi nke anyị ahụ ya ga-agbaji—mebie: ka na n'ime mbilite n'ọnwụ ya, ahụ nke mmụọ, ka O were "ọbara nke Ya" bata n'iru Chineke dị ebube ka ọ fesa n'iru ocheeze ahụ. Ma nwasị a nke aru nke Kraịst kpughere ihe-omimi nke Chineke nime ozi-oma. Ihe e zoro ezo ruo ọtụtụ afọ wee pụta ihè. Ihe dị ebube nke dị n'udo anyị n'ime Kraịst ka ekpughere mgbe ahụ. E mere ka ndụ na anwughị anwụ pụta ihè. Ma ọ bughị naanị otú ahụ. Dị ka rending nke ákwà mgbochi nke ụlọ nsọ mere otu kama abụọ compartments, otú site na ọnwụ nke Jizọs na nkewa nke Chineke ọnwụ na-ewepụ, na anyị "bjaruo Chineke nso." Ka anyị were ya na e wepụrụ ákwà mgbochi nke ụlọkwuu ahụ. Gịnizi? Leenụ, a gaara enwe nanị otu ọnwụ ụlọ dị ogologo nke nwere ihe ndọba oriọna, tebụl, ebe ichụàjà nke ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ, na igbe ahụ na oche ebere ahụ. Ugbua nke ahụ bụ kpomkwem ọnwụ nke Kraịst taa. Ọ DỊGHỊ Mkpuchi UGBU A na-ekewapụ ọtù ndị nchụàjà eze na Eze-nchụàjà ha; Ọ DỊGHỊ mkpuchi na-ekewa Ụka na Chineke. N'ulo-ikwū nke ndi-Ju, Chineke biri n'etiti ndi-Ya, ma ọ di n'ebe nsọ nke ebe nsọ-n'elu ákwà-nbochi, na nke ezoro ezo n'anya-ha. Ma ugbu a, Jehova na-ebikọ n'ụlọkwuu ma ọ bụ binyere anyị. "Anyị ga-abiakwute unu, meekwa ka ebe obibi anyị n'ebe unu nọ," ka Jizọs na Nna ya kwuru. Ọ dighị mkpa isi, "Ọnye ga-arigoro n'elu-igwe iweda Kraịst site n'elu?" n'ihia na Ọ nọyere ayi, n'etiti ayi; dika O siri, "Le, a na m anọyere unu mgbe nile, rue ọgwụgwụ nke uwa." Ewedawo eluigwe n'ụwa. Ebe Nsọ dị nsọ n'elu ájà nke ọzara! Na Nzuko-nsọ bụ "na-anọdụ ala n'ebe eluigwe na Kraịst Jizọs"! Ya mere, lee ihe gọziri agọzi ọ pụtara, e nwere n'okwu nke nkọwa sitere n'ike mmụọ nsọ banyere ụlọkwuu ahụ: "N'ihia ya, ụmụna anyị, inwe inụ ọkụ n'obi isi n'ọbara Jizọs bata n'Ebe Nsọ, site n'uzọ Ọ raara nye anyị, ụzọ ọhụrụ na nke dị ndụ, site n'elu ákwà mgbochi ahụ nke kasị elu; Ụlọ Chineke: Ka anyị were ezi obi bjaruo nso n'uju nke okwukwe, ebe e wusakwara obi anyị n'ajọ akọ na uche, werekwa mmiri dị ọcha sachaa ahụ anyị." (Hib. 10:19-22 .

ISI NKE XVI

NKWUBIOKWU

N'ibjaru ntakiri ọrụ a mechie, ọ pụrụ idị mma ichikọta isi ihe ndị e ji atunyere ya. Anyị ahụwo na usoro ndị Juu bụ onyinyo nke usoro Ndị Kraịst. Moses bụrụ ụmụ Izrel na ụlọkwuu ahụ ihe Kraịst bụrụ ndị Ya na Nzuko-nsọ dị ka ụlọ ọrụ. Ndị ọrụ mmụọ nsọ na-arụ ọrụ n'ụlọkwuu ahụ bụ ụdị nke Ndịozị Jizọs Kraịst sitere n'ike mmụọ nsọ; ha abụọ na-arụ ọrụ na ụkpụrụ zuru oke, na-adabereghị na nghọta nke ha. Àjà afọ ofufo maka ụlọkwuu ahụ kwuru banyere ụkpụrụ afọ ofufo

nke juputara n'okpukpe Kraist dum. Ihe ndi e ji wuo uloikwuu ahụ kwuru maka idi mma na idi oké onu ahia nke ihe nile bu nke usoro Ndi Kraist. Ogige uloikwuu ahụ gosiri eziokwu ahụ bu na e nwere ahiri anyi ga-agafe, na-ekwapu ndi mpako na ndi maara ihe n'ụwa na ndi di umeala n'obi na ndi a puru ikuziri ihe, ka anyi wee ghota nke oma ihe Chineke. Nkwego na idi n'otu nke uloikwu ahụ na-egosi nkwego na idi n'otu nke choochi ahụ. Ihe mkpuchi nke uloikwuu ahụ na-echetara anyi udi mmadu na Chineke nke Jizos, mkpada ya na oru mgbaputa ya; na kwa nke uzọ site na nruru aka na ikpe omuma nke mmehie ruo n'ima mma nke idi nsọ. Anyi mutakwara site n'ihe mkpuchi ndi a otu Nzuko-nsọ nke Chineke si di iche n'ebe ndi si mba ozọ si ele ya anya site n'ihe o na-adi ndi na-eje ozi n'ihe di nsọ n'ime. Ebe-ichu-aja oia ahụ na oku ya, na nnukwu udi ichu-aja na onyinye ya di iche iche, akwara maka ntaram-ahuhu nke mmehie na nke onyinye amara na ubara nke Chineke anyi meworo maka iwepu ikpe omuma na ikpe omuma anyi kpam kpam site n'obara Kraist, onye bu Nwa-aturu Chineke nke na-ebupu mmehie nke ụwa. Qwụwa mmiri ahụ, n'etiti ebe ichuaja na ebe-obibi ahụ, gosiri ebe na ebumnobi e mere baptizim n'ihe gbasara ndi mmehie na-abata na Kraist na nzuko Ya. Ebe nsọ ahụ, ya na ihe ndoba orioma ya, tebu achicha ihe nsure oku ya, na ebe ichuaja nke ihe nsure oku na-esi isi utu, bu ihe atu nke Nzuko-nsọ nke Jizos gbakoro onu maka ofufe—na-ekiri "ozizi ndi ozi na mkpakorita, nyawawa achicha na ekpere." Ebe nsọ nke ebe nsọ, ya na igbe ya, oche ebere ya na shechina ya magburu onwe ya, nochiri anya onuno di nsọ nke Chineke - onodu eluigwe, yana agwa di nsọ na ebumnuche zoro ezo, ocheeze amara na "obara nke ifesa." Onye isi nchu-aja buru ihe atu nke Kraist di ka onye ogbugbo anyi, ma eze-nchu-aja, Melkizedek ka a na-ewebata iji mejuputa udi nke na-egosiputa n'uzo zuru ezu Onyeisi Nchuaja anyi n'ocheeze nke Chineke. Ma, n'ikpe-azu, akwa mgbochi ahụ nke kpuchiri ihe di nsọ site n'ile anya, ma onye isi nchu-aja na-agafe otu ugboro n'afu, ya na obara mgbaputa, bu ihe atu nke "anu ahụ" nke Kraist; na nkpawa nke akwa mgbochi ahụ mgbe Jizos nwuru bu omume Chineke na-egosi na site n'aja ahụ Jizos churu, e wepuru akwa mgbochi ahụ nke kewara mmadu na Chineke; na ndi a zoputara apughi ihu ugbu a o bughị nani site n'okwukwe, ebube nke onodu elu-igwe; ma nkwara ike nkwuwa okwu bjaruo nso ma soro Chineke kparita uka n'ihu Ya di nsọ.

N'ikpeazu, ka m juo onye na-agu akwukwo m nwere ndidi ajuju nke ukwuu, si, Olee ebe I eguzoro? Onye-nzoputa a goziri agozi, ya na ihe nile metutara Ya, o dighi ihe nye gi? I na-eguzo n'ebe di anya, were anya enweghi mmasi legide ihe-omimi nke Chineke? O buru na o bu otu a, ulo-ikwu ahu nke Jehova wuworo enweghi omuma-omuma diri gi. "Ezonahula ima mma ya n'anya gi" site na nganga gi; n'ihu na nani Chineke "na-ekpughere ha umu ohuru." Ma o dighi ihe ozọ, nara ido aka na ntị sitere na anwuru oku ahụ nke si n'ebe ichuaja di nsọ nke aja nsure oku na-enuputa n'eluigwe. O na-ekwu maka "oku nke a na-agaghị emenyu emenyu," nakwa na Chineke "apughi ma oli ikpochapu ndi ikpe mara" ma e wezuga Kraist.

Lezienu anya na okpu-eze oia-ocha nke norigo n'elu akwa-nkwuba nke ogige ahu, bu onu-ahia nke nbaputa nke ndi Israel. Lekwasị anya n'ebe Onye ahụ ihe mgbaputa ahụ-olaocha sere onyinyo ya.

Ma oburu na obi gi na-etughari site n'ohuhu nke nhujuanya ahụ, na-eru uju, Onye na-anwu anwu, Gi were mkpuru obi gi eboru ibu—bja di ka i no—nabata onye nochiri anya gi, "Nwa-aturu nke Chineke," ma mee nkwaputa nke okwukwe n'elu isi ya o huru n'anya; ma mgbe ahụ bja weputa

onwe gi, na nsọ nsọ, ka e lie ya na Kraịst site na baptism baa n'ọnwụ, ka dika o siri na ndị nwurụ anwụ bilie, gi onwe gi kwa ga-ebili na ndụ ọhụrụ na ngozi.

Ọzọ, ka m jụọ, ezigbo onye na-agụ akwụkwọ, KEBE I eguzoro? Ọ bụ di ka onye nchụàjà edoro nsọ n'ụlọikwuu nke ọgbugba ndụ ọhụrụ ahụ? Le anya gburugburu, le kwa ebube nke ebe nsọ ahu. Tulee ihe ndọba oriọna ọlaedo nke ụlọikwu ọhụrụ ahụ—ozizi sitere n'ike mmụọ nsọ nke ndịozi Jizọs Kraịst. Lee ịma mma ya; gbasie ike n'ihè ya, ruo mgbe ọ ga-amụnye mkpụrụ obi gi dum, ma nwee afọ ojuju ijere Chineke ozi site na nduzi ya naani. Chee echiche banyere “tebul nke achicha ngosi”—ihe ncheta ahụ di oké ọnụ ahịa nke anụ ahụ na ọbara Onyenwe anyi i hụrụ n'anya; na "unu elegharala nzukọ unu anya." Ọzọ, tugharia uche n'ebe ichụàjà ọla-edo nke ihe nsure ọkụ n'esi isi uto ka anwụrụ ọkụ ya na-arigo na nkiti, na isi ya na-ejuputakwa n'ebe nsọ ahụ; ma ka o meere gi ka gi na Chineke na-enwe mmekọrịta di nso n'ekpere. Ma, le n'iru gi ihe ọbụba-ndu, ebe-nkpuchi-nmehie, na cherubim, na Shekina. marakwa n'ezikwu na “Chineke nonyeere anyi¹” Ọnụnọ ya juru ebe nsọ. Eze na ịma mma ya nọ ebe a. Amara, ebere na eziokwu nọ ebe a. Eluigwe di ebe a. Tulee,” n'ikpeazu, “Onye-ozi na Onyeisi Nchụ-aja nke nkwuputa anyi. Ọ bughị n'ihu ocheeze ahụ, naani, di ka onye na-arịọ arịrịọ, kama "onye nchụàjà nọ n'ocheeze ya," "di elu na elu." “Ka anyi bjaruo nso,” anyi di oké ọnụ ahịa n'anya Ya. Lee, aha anyi di ya n'obi na n'ubu. Lee ka ndi Ya si hụ ya n'anya! Lee ka obi si di uto imara ya!

Ka Chineke mee ka anyi buru ndi ozi na-ekwesị ntukwasị obi n'ebe nsọ Ya, ka “atọ uto nke ebube di nsọ” gọziri agọzi wee kwusị n'uzọ zuru ezu na mkpụrụ ebighi ebi.

Amụma ndị e buru banyere Kraịst na mmezu ha
Sayensị ọgbara ọhụrụ na okwukwe Ndị Kraịst
nke Dr. Hawley O. Taylor

Enwere ihe karịrị otu narị amụma gbasara Jizọs n’ime Testament Ochie mana kedu ihe nwere ike ime naanị amụma iri abụọ na ise gbasara onye a ga-amụ mgbe ọtụtụ afọ gachara na ibu amụma ndị a mezuru?

Dr. Hawley O. Taylor enyewo azịza nke a: “Banyere n okwu ndị a nke e buru n’amụma maka Mesaja nke Israel nke gaje ibija, ọ bụrụ na ohere nke ịga nke ọma bụ ọbuna n’ihe banyere nke ọ bụla, nke ahụ bụ p (ihe puru omume) hà n’ọnọdụ ọ bụla, mgbe ahụ, ihe puru omume na ihe nile n’ememe ga-ahụ mmezu ha n’otu onye ga-abụ p nhata (1/2) ma Ya mere, n’ebe 3 ga-enwe otu nde? 25) N’ime ihe omume ndị a nile e buru n’amụma na-emezu ma ọ bụrụ na ha bụ ikọ nkọ, na-egosi na ọ bughị ha nile nwere ohere ịga nke ọma, n’ihi na n’ọnọdụ ọfọdụ, ọ bụ ihe na-agaghị ekwe omume na ihe omume ahụ nwere ike ime ma ọlị (dị ka a ga-amụ nwa n’enweghị nna mmadụ). (1/5)?

Amụma	Ebe E buru Amụma	Ebe Mezuru
Nke ebo Juda.	Jen 49:10	Luk 3:23-33
Nke usoro eze Devid	Jer. 23:5	Mat. 1:1
Amụrụ nwa agboghọ na-amaghị nwoke	Isa. 7:14	Mat. 1:18
Amụrụ na Betlehem	Majka 5:2	Mat. 2:1, 2
Onye bu ụzọ ga-edozi ụzọ	Mal. 3:1	Mak 1:6,7
Ọ ga-eji inyinnya ibu banye Jeruselem	Zech. 9:9	Mat. 21:6.7
Onye na-eso ụzọ ga-arara ya nye	Zech. 13:6	Mat. 26:49,50
Ọnụ ahịa aghughọ kwuru	Zech. 11:1, 2	Mat. 26:14, 15
A ga-eweghachi ego aghughọ	Zech. 11:13	Mat. 27:5,7
Ndị na-eso ụzọ ya ga-ahapụ ya	Zech. 13:7	Matt. 26:56
Ndị akaebe ụgha ga-ebo ya ebubo	Psa. 35:11	Mat. 26:59,60
Ọ ga-ata ahụhụ, mmegbu	Isa. 50:6	Mat. 26:67
Ọ gāhu ahuhu na nkiti	Isa. 53:7	Mat. 27:12-14
A ga-apịa ya ihe	Isa. 53:5	Mat. 27:26, 29
Aka na ụkwụ gbapụrụ	Psa. 22:16	Luk 23:33
Akpọrọ ndị omekome ọnụ	Isa. 53:12	Mak 15:2
Iji kewaa uwe	Psa. 22:18	Jon 19:23, 24
Gall na mmanya ka a ga-enye	Psa. 69:21	Jon 19:28, 29
Gall na mmanya ka a ga-enye	Psa. 69:21	Jon 19:28, 29
Ọ dighị ọkpụkpụ a ga-agbaji	Psa. 34:20	Jon 19:33

A ga-amapu ya	Zech. 12:10	Jon 19
Ìgwè mmadu ahụ ga-abara ya mba	Psa. 109:29	Mat. 27:39
Ọchịchiri n'ehihie iji gosi ikpogide n'obe	Emos 8:9	Mat. 27:45
A ga-eli ya na ndi ọgaranya	Isa. 53:9	Mat. 27:57-60
Ka esi na ndi nwuru anwu bilie!	Psa. 16:10	Mat. 28:6
Irigoro	Psa. 68:18 a	Luk 24:51

Hermeneutics nke DR Duncan. Cincinnati, peeji nke 395-99.

Amuma	Ebe E buru Amuma	Ebe Mezuru
Ọ ga-abu mkpuru nwaanyi ahụ	Jen 3:15	Mt 1:18
Ọ ga-abu Ọkpara Chineke	Psa. 2:7	Luk 1:32-35
Ọ ga-meri agwo ahụ	Jen 3:15	Hib. 2:14
Nkpuru Abraham	Jen.12:1-3; 17:7; 22:18	Gal. 3:16
Nkpuru nke Aisak	Jen 21:12	Hib. 11:18
Nkpuru Juda	Jen 49:10	Hib. 7:14
Mkpuru Devid	Psa. 132:11; Jer. 23:5	Oru 13:23; Rom. 1:3
Oge nke ọbija na onwu ya	Dan. 9:24-27	Luk 2:1
Amuru nwa agboghọ na-amaghi nwoke	Isa. 7:14	Mat. 1:18; Luk 2:7
Aha ya bu Immanuel	Isa. 7:14	Mat. 1:22-23
Amuru na Betlehem nke Judia	Igwe okwu. 5:2	Mat. 2:1; Luk 2:4-6
Ndi ukwu ga-abia kpo isiala nye Ya	Psa. 72:10-15	Mat. 2:1-11
Umuntakiri gburu, ka e wee gbuo Ya	Jer. 31:15;	Mat. 2:16-18
Jon Onye Na-eme Baptizim webatara ya	Isa. 40:3; Mal. 3:1	Mat. 3:1-3; Luk 1:17
Etere ya mmanu site na Mmuo Nso	Psa. 45:7; Isa. 11:2; 41:1	Mat. 3:16-17; Jon 3:34; Oru 10:38
Ọ bu onye amuma di ka Mozis	Deut.18:15-18	Oru 3:20-22
E zigara ya ka o buru onye mgbaputa nye ndi mmadu	Isa. 41:1-3	Luk 4:16-21; Luk 4:43
Ya onwe-ya bu ihè nke Zebulun na Naftali	Isa. 9:1-3	Mat. 4:12-16
Ọ biarutere n'ulo nso wee mee ka o di ọcha	Hag. 2:7-9; Mal. 3:1	Luk 19:45; Jon 2:13-16

Ụbiam ya Isa. 53:2	Mak 6:3;	Luk 9:58
Ọ dị nwayọọ ma na-ekwu okwu	Isa. 42:1-2	Phil. 2:7-9
Ọmiko ya	Isa. 40:11; 42:3	Mat. 12:15-20; Hib. 4:15
Na-enweghị aghughọ	Isa. 53:9	Pet. 2:22
Ịnụ ọkụ n'obi dị ukwu maka ụlọ Chineke	Psa. 69:9	Jọn 2:17
O ji ihe atụ kuzie ihe	Psa. 78:2	Mat. 13:34-35
Ọ rụrụ ọrụ ebube	Isa. 35:5-6	Luk 7:18-23
Ndị ụmụnne Ya juru	Psa. 69:8; Isa. 53:3	Jọn 1:11; Jọn 7:5
Ndị Juu kpọrọ asi	Psa. 59:4; Isa. 49:7	Jọn 15:24-25
Ndị ọchịchị ha juru	Psa. 118:22	Jọn 7:48; Mat. 21:4
Nkume nke ịsụ ngongọ na oké iwe	Isa. 8:14	Rom. 9:32; 1 Pita. 2:8
. Enyi raara ya nye	Psa. 41:9; 55:12-14	Jọn 13:18-21
Ndị na-eso ụzọ ya gbahapuru	Zech. 13:7	Mat. 26:31-56
. E rere ya mkpuru ego ọlaocha iri atọ	Zech. 11:12	Mat. 26:15
E nyere ego a iji zuta ala ọkpụite	Zech. 11:13	Mt 27:7
O nwere ndidi wee gbachie nkịtị n'ime ahụhụ ya niile	Isa. 53:7	Mt 26:63; 27:12-14
Tiri na ntị	Igwe okwu. 5:1	Mat. 27:30
. Ahụhụ ya siri ike	Ọm 22:14-15	Luk 22:42-44
A pịara ya ọnu mmiri ma gbaa ya mmiri	Psa. 35:15; Isa. 1:6	Mak 14:65; Jọn 19:1
Ọhụhụ ya mebiri nke ukwu	Isa. 52:14; 53:3	Jọn 19:1-5
Ọ tara ahụhụ ka O wee buru mmehie anyị	Isa. 53:4; Dan. 9:26	Mt 20:28; 26:28
Ndị ọchịchị, ndị Juu na ndị Jentail, jikọtara ọnu imegide Ya ka ha gbuo ya	Psa. 2:1-4	Luk 23:12; Ọrụ 4:27-28
A gbatipuru ya n'elu obe ma kpogidere aka ya na ụkwụ ya n'osisi	Isa. 25:10-11; Psa. 22:16	Jọn 19:18; 20-25
Ihe mgbu a mubara site n'igụ ya n'etiti ndị ohi	Isa. 53:12	Mk 15:28
Ha nyere Ya gall na mmanya	Psa. 69:21	Mat. 27:39-44
Emasak enye ibak ibak	Psa. 22:7-8; 35:15-21	Mat. 27:39-44

Ọ tara ahụhụ naanị ya; ọbuná ọnụnọ Nna ewepụrụ	Isa. 63:1-3; Psa. 22:1	Mat. 27:46
Ha kewara uwe-Ya n'etiti ha, fe-kwa-ra uwe-Ya nzà	Psa. 22:18	Mat. 27:35
O si otú a ghoorọ anyị ihe nkọcha, buru nkọcha anyị	Psa. 22:6; 79:7; 9:20	Rom. 15:3; Hib. 13:13; Gal. 3:13
Ọ rịorọ ndị ogbu mmadụ arịrịọ	Isa. 53:12	Luk 23:24
Mgbe ọ nwụsiri, ha mapuo Ya	Zech. 12:10	Jon 19:34-37
Ma ọ nyajighi ọkpukpu aru-Ya	Ọpụ. 12:46; Psa. 34:20	Jon 19:33-36
E liri ya na ndị ọgaranya	Isa. 53:9	Mat. 27:57-60
Anụ ahụ ya ahụghị ire ure	Psa. 16:8-10	Ọrụ 2:31
O si na ọnwụ bilie n'ụbọchị nke atọ, dị ka Akwụkwọ Nsọ si kwuo	Psa. 16:8-10	Luk 24:6; 24:31; 24:34
Ọ rigoro n'elu-igwe	Psa. 68:18; 24:7-9	Luk 24:51; Ọrụ 1:9
Ọ ghorọ onye nchụ-aja dika usoro nke Melkizedek siri dij, onye bụ eze na onye nchụàjà n'otu oge ahụ	Psa. 110:4; Zech. 6:12-13	Hib. 5:5-6
Ọ natara onwe ya ala-eze nke na-anabata ụwadam	Psa. 2:6; Dan. 2:44; 7:13-14;	Luk 1:32; Jon 18:33-37; Mat. 28:18-19; Phil. 2:9-10
Iwu-Ya siri na Zaión puta, Okwu-Ya nēsi kwa na Jerusalem puta	Aiz 2:1-3; Igwe okwu. 4:12	Luk 24:46-49; Ọrụ 2:1-40
Ekwesiri inakwere ndị Jentailu n'ijere Ya	Isa. 11:10; 42:1; Psa. 2:8	Jon 10:16; Ọrụ 10:44-48; Rom. 15:9-12
Ezi omume nke ọchịchị ya	Isa. 9:6-7; Psa. 45:6-7	Jon 5:30; Mkp.19:11

Nkwubi okwu enwere ọtụtụ nkwubi okwu enwere ike nweta site na ọmụmụ ihe a ọbụlagodi ma ọ bụrụ na a juru ụfọdụ echiche na nkwa.

1. Chineke etinyela atumatu ime ka mmadu na mmekorita mbu ya na Ya di n'otu n'ihi nnupuisi nke mmadu. Atumatu ahụ bu isiokwu bu isi site na Baijul. E nyere iwu na ukpuru iji mee ka mmadu mata na ihe o bu bula n'ime omume ya na-adabaghi n'uzo kwekoru na-adighi amasi Chineke ma were ya di ka mmehie ma o bu mmebi iwu nke iwu Ya. N'ebe Kraist no, a gbanwere omume mmadu nke irube isi n'ihe a choru na mmachibido iwu gaa n'omume dabere n'ihunanya, omume sitere n'obi mmadu.

2. Ọtụtụ ndị ode akwụkwọ n'ime ogologo oge dekotara ụdị, onyinyo na amụma, ha niile na-atụ aka na ụdị nke Kraịst. Àjà mmehie ya mere ka a gbaghara mmadụ na-erube isi ma mee ka ọ bụrụ onye ezi omume site n'àjà mmehie nke Kraịst.

3. Onyunyo na ụdị abụghị ihe dị adị. Naanị ihe ha mere bụ mgbaghara na mgbaputa kpuchiri ekpuchi otu oge n'ọdinihu. Ndụ Jizọs, ọnwụ, olili, mbilite n'ọnwụ na nrigo nke a na-akpọkarị Ozioma ma ọ bụ Ozioma Kraịst bụ eziokwu nke ụdị na onyinyo niile. Site na ntụkwasị obi na nrube isi mmadụ nwere ike inata onyinye nke nzọpụta n'efu site n'ime mgbanwe na ndụ na-akpọku Chineke ka ọ gbaghara mmehie site n'ịbụ ndị e liri N'ọnwụ Kraịst, na-emikpu n'ime mmiri nke a na-akpọkarị baptizim, na-enye ohere ka Chineke bilie ndụ ime mmụọ ọhụrụ sachapụ mmehie niile gara aga.

Isi mmalite

Sayensị ọgbara ọhụrụ na Okwukwe Ndị Kraịst, p. 179-183. Hermeneutics nke DR Duncan. Cincinnati, peeji nke 395-99. Onyunyo na ihe - The Tabernacle, Onye edemede amaghi ama Ụdị Akwụkwọ Nsọ na onyinyo, Mark Dunagan, Beaverton Church of Christ, Beaverton, Oregon
Shadow of Heavenly Things site Joseph Pittman, Austral Publishing Co., Melbourne, Australia,
1893 The Unfolding Pattern by Ray C. Stedman, California Church pastor of Patterlo Ọmụmụ Okwu Agba Ọhụrụ, Unknown writerwikipedia.org/wiki/Prophecy